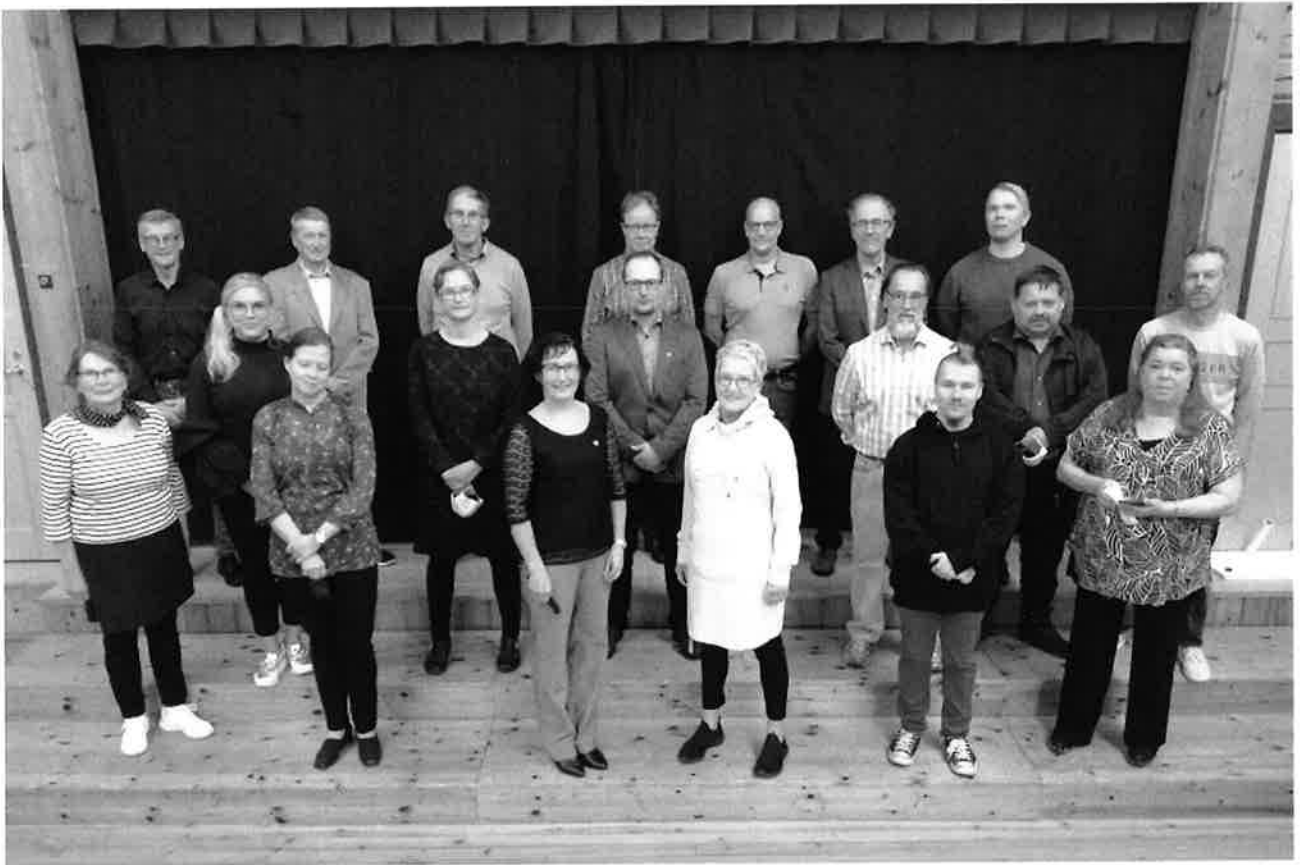

PERTUNMAAN KUNTA

**Toimintakertomus ja
tilinpäätös 2022**

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Maailman ja Pertunmaan kunnan kirjat ovat sekaisin.

Helmikuun 24. päivänä 2022 Venäjä hyökkäsi Ukrainaan. Järkyttävä ja raakalaismainen sota alkoi ja se on aiheuttanut valtavaa inhimillistä kärsimystä. Lisäksi se on vaikuttanut talouteen, valta-asetelmiin ja vuorovaikutukseen maailman valtioiden kesken ja välillä. Kylmän sodan tuulet puhaltavat maailmassa.

Kunnan talous on ollut päätöksenteon keskiössä. Pertunmaan kunta joutui ja pääsi valtionvarainministeriön arviointimenettelyyn ns. kriisikunnaksi kolmen muun kunnan lisäksi vuonna 2021. Arviointiryhmä päätyi esittämään lisäaikaa lokakuun 2022 loppuun saakka. Aikataulu ei realisoitunut ja lisäaika on siirtynyt syksylle 2023.

Kunnan alijäämien kertyminen vuodesta 2018 keskeisenä tekijänä on ollut sote-kustannusten merkittävä ja kohtuuton kasvu. Etelä-Savon sosiaali- ja kuntayhtymän Essoten talousarviot eivät ole olleet realistisia ja jokaisena vuonna kustannukset ovat olleet merkittävästi suuremmat kuin talousarviossa. Kunnan muu käytötalous on pienentynyt merkittävästi. Kunnassa on säästetty kaikesta mahdollisesta ja henkilöstöresurssit on vedetty äärimmilleen.

Kunta hyväksyi Essoten kustannuksia varten lisätalousarvion ja lopullinen sote-kustannus on tilinpäätöksessä -921 259 euroa suurempi kuin talousarvio vuodelle 2022. Kunnan kokonaismenot olivat 15 599 476 euroa. Monelta osin kokonaismenojen kasvu pystytään osoittamaan sote-kustannusten kasvuna.

Kunnan tulot eivät toteutuneet, koska päätettyä Suur-Savon sähkön osakkeiden myyntiä ei saatu toteutettua. Muiden tulojen osalta vuosi 2022 oli hieman arvioitua suurempi. Verotuloja saatiin huomattavasti arvioidua enemmän yhteensä 6 733 004 euroa ja valtionosuuksia 6 294 333 euroa. Lopputuloksen kunnan alijäämä vuodelta 2022 on -420 926 euroa. Poistojen osuus on -483 614 euroa.

Merkittävät rakenteelliset muutokset toteutettiin vuoden 2022 aikana. Kunnan vuokra-asunnot yhtiöitettiin Koy Pertunmetsään, jätehuolto siirrettiin Kymenlaakson Jäte Oy:lle ja ruokapalvelut Järvi-Saimaan Palvelut Oy:lle.

Toimintakertomusvuonna pidettiin ensimmäiset aluevaalit. Aluevaltuustoon valittiin edustajat valmistelemaan hyvinvointialueille siirtymistä. Pertunmaalta valittiin peräti kaksi edustajaa: Miia Hämäläinen ja Jari Leppä. Demokratian kannalta saatiin huonoja uutisia. Äänestysprosentti oli Pertunmaalla 46,6 %.

Pertunmaan kunta on saanut valtiolta laskun 29.12.2022. Pertunmaan kunnan pitäisi maksaa valtionosuutta valtiolle lähes 400 000 euroa. Selvää on, että jos kunta ei saa rahoitusta kunnan lakisääteisten tehtävien hoitamiseen, ei se pysty niitä ilman rahaa hoitamaan.

Merkit viittaavat siihen, että hyvinvointialueet saavat lisäresursseja ja kunnat jäävät heitteille. Mitä tämä tarkoittaa hieman pidemmällä katseella? Liitetäänkö kuntia yhteen isommalla kädellä? Tuleeko hyvinvointialueista kuntia vai myllytetäänkö kuntia TE2025-uudistuksen kautta? Uudistuksessa muodostetaan työllisyyttä ja samalla elinvoimaa vahvistavia alueita, jossa pitää olla vähintään 20 000 asukasta.

Onko Pertunmaa selviytyjäkunta? Ymmärtääkseni suuri enemmistö toivoo, että Pertunmaa säilyisi itsenäisenä. Suuri kiitos päätöksentekijöille, henkilöstölle, yhdistyksille, vapaaehtoisille, yrityksille ja muille toimijoille sekä yhteistyökumppaneille vuodesta 2022.

Kunnanjohtaja Leena Ruotsalainen

Sisällysluettelo:

1. Kuntastrategia sekä sisällöllisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen	1
1. Lapset ja nuoret	1
1.1. Varhaiskasvatus	1
1.2. Yhtenäiskoulu	2
1.3. Vapaa-aika, nuorisotyö ja kulttuuri	4
1.4. Ruokahuolto	6
2. Hyvinvointi ja osallisuus	7
2.1. Pertunmaa on kansalaisyhteiskunta pienoiskoossa	7
2.2. Liikunta, kulttuuri ja hyvinvointi	8
2.3. Digitaalinen osaaminen	9
2.4. Jokitupa - työllistäminen ja muut aktiivitoimet sekä asukkaiden olohuone	9
2.5. Pertuntori, Pertun Päivät ja muut tapahtumat	10
2.6. Aluevaalit	11
2.7. Asuminen, kiinteistöt ja muu infra	11
2.8. Ympäristö ja metsät	12
2.9. Rakennusvalvonta	12
3. Työ ja yrittäminen	12
3.1. Kuortti – portti Pertunmaalle	13
3.2. Yhteistyö yrittäjien kanssa	14
3.3. Työllisyyden kuntakokeilu	14
3.4. Mökistä kodiksi	14
3.5. Kuntamarkkinointi	14
3.6. Seutukunnallinen yhteistyö	15
3.7. Kirkonkylän vedet	15
3.8. Jätehuolto	15
4. Markkinointi	16
2. Kunnan organisaatio ja päätöksenteko	16
3. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	18
4. Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	20
5. Kunnan henkilöstöasiat	22
6. Ympäristöasiat	23
7. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä, merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	24
8. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	26
9. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	27
10. Kuntakonsernin toiminta ja talous, yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä, konsernin toiminnanohjaus sekä olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	27
11. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	36

12. Talousarvion ja käyttötalouden toteutuminen hallintokunnittain	36
12.1. Hallinto- ja talousosasto	37
Vaalit/Keskusvaalilautakunta	37
Tarkastuslautakunta	37
Yleishallinto	37
Keskitetysti hoidetut tehtävät	38
Elinkeinotoiminta	38
Palo- ja pelastustoimi	39
Kunnanhallitus yhteensä	40
12.2. Sosiaali- ja terveydenhuolto	40
Sosiaalitoimi	40
Terveystoimi	40
Erikoissairaanhoido	41
Sosiaali- ja terveystoimi yhteensä	41
12.3. Sivistysosasto	41
Peruskoulut	41
Keskiasteen koulutus	42
Aikuiskoulutus	42
Varhaiskasvatus	43
Kulttuuripalvelut	43
Kirjastopalvelut	44
Liikuntapalvelut	44
Nuorisotyö	45
Hyvinvointi ja terveyden edistäminen	45
12.4. Tekninen osasto	46
Yleiset työt	46
Vesihuoltolaitos	46
Kiinteistöt	46
Tietoimitukset	47
Rakennusvalvonta	47
Ruokapalvelukeskus	47
12.5. Pertunmaan lautakunnat	48
13. Talousarvion toteutuminen	49
Avustukset	50
Toteumavertailut	51
14. Tilinpäätöslaskelmat	60
Rahoituslaskelman toteutuminen	61
Tuloslaskelma	62
Rahoituslaskelma	63
Tase	64
Konsernilaskelmat	66
Vesihuoltolaitoksen taseyksikön tilinpäätös	70
15. Tilinpäätöksen liitetiedot	76
16. Luettelot ja selvitykset	92
17. Allekirjoitukset ja merkinnät	95

KUNTASTRATEGIAN TOTEUTTAMINEN VUONNA 2022

Pertunmaata rakennetaan kuntastrategian viitoittamaa tietä: 1. Lapset ja nuoret, 2. Hyvinvointi ja osallisuus, 3. Työ ja yrittäminen, 4. Markkinointi. Nykyinen kuntastrategia on määritelty vuosille 2019–2023. Tavoitteena oli vuonna 2022 laatia uusi kuntastrategia vuosille 2024–2026 eli uuden valtuustokauden ylittävälle ajanjaksolle. Uutta kuntastrategiaa on käsitelty päätöksentekijöiden, henkilöstön, asukkaiden, yhdistysten ja kiinnostuneiden toimijoiden kanssa. Kuntastrategiaa ei saatu valmiiksi vuoden 2022 aikana.

1. LAPSET JA NUORET

Kuntastrategiassa lasten, lapsiperheiden ja nuorten hyvinvointi on nostettu kärkiasiaksi. Tehtävä on haastava, koska erityisesti nuoret joutuvat tai pääsevät lähtemään opiskelemaan heti peruskoulun jälkeen muualle. Toisen asteen koulutukseen siirrytään pääasiassa lukioon Mäntyharjulle ja ammatilliseen koulutukseen Mikkeliin.

Kunnan keskeisenä strategisena tavoitteena on luoda mahdollisimman hyvät puitteet varhaiskasvatukseen, peruskoulutukseen, harrastamiseen ja osallistumiseen. Lapsuuden ja nuoruuden hyvät kokemukset saattavat parhaimmillaan kantaa siten, että kotiseudulle halutaan palata.

Merkittävän haasteen varhaiskasvatuksen ja yhtenäiskoulun tulevaisuuden kehittämiseksi luo lasten ja nuorten määrän jatkuva väheneminen.

1.1. Varhaiskasvatus

Pertunmaan kunnan varhaiskasvatus, kuten varhaiskasvatus koko maassa, on ollut suurissa ongelmissa erityisesti henkilöstön saatavuudessa. Uuden päiväkodin johtajan saaminen 30 vuotta toimineen päiväkodin johtajan tilalle on ollut erittäin vaikeaa. Toimintakertomus vuonna varhaiskasvatuksessa oli kaksi määräaikaista päiväkodin johtajaa ja syksyllä rakennettiin väliaikaisratkaisu kahden työntekijän toimiessa varajohtajina ja sivistystoimenjohtaja esimiehenä. Myös muiden paikkojen täyttäminen ja sijaisten saaminen oli haastavaa.

Varhaiskasvatuksen tilanne oli kaikille osapuolille sekä työntekijöille että työnantajalle erittäin kuormittavaa. Sivistys- ja hyvinvointilautakunta käsitteli varhaiskasvatuksen tilannetta joka kokouksessa ja avoimet paikat laitettiin heti hakuun. Varhaiskasvatuksen tilanteeseen kartoitettiin myös seutukunnallista ratkaisua yhdessä naapurikuntien kanssa.

Päiväkoti Keinula kirkonkylässä ja ryhmäperhepäiväkoti Kuuttilassa Kuortissa tarjoavat lapsille mahdollisuuden kasvaa viihtyisässä ja laadukkaassa ympäristössä. Keinulassa on 26 lasta ja Kuuttilassa 14 lasta 31.12.22. Lasten määrä vaihtelee vuosittain ja joskus kuukausittain.

Kunta tarjoaa maksuttoman varhaiskasvatuksen ja kotihoidon kuntalisän päiväkotikäisille lapsille ja perheille. Maksuton varhaiskasvatus ja kotihoidon kuntalisä on maksettu lapsille, lapsiperheille ja nuorille suunnatuista testamenttivaroista.

Varhaiskasvatuksen tehtävä on edistää lapsen kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa ja tukea huoltajia kasvatustyössä. Varhaiskasvatus edistää lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta ja ehkäisee syrjäytymistä. Varhaiskasvatuksessa opitut tiedot ja taidot vahvistavat lasten osallisuutta ja sekä aktiivista toimijuutta yhteiskunnassa. Tavoitteena on jatkaa laadukasta varhaiskasvatusta Keinulassa ja Kuuttilassa.

Tavoite/tavoitteet:	Toimenpide/mittari:	Vastuutaho:
Edelleen vasu-käytäntöjen työstäminen, ryhmävasun laatiminen ja hyödyntäminen toiminnan suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa.	Perheille tarkoitetun Vasun täyttöohjeen muokkaaminen henkilökunnan versiota mukaillen.	Esimiehet ja henkilökunta. Versio on muokattu. Vasu tehty jokaiselle lapselle vuosittain.
Lasten ja perheiden osallistumisen ja vaikuttamisen lisääminen.	Vasu-keskustelut, lapsen ja perheen toiveet ja ehdotukset toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa.	Esimiehet ja henkilökunta. Yhteistyötä on lisätty perheiden kanssa.

1.2. Yhtenäiskoulu

Yhtenäiskoulu luo oppimisen, yhteisöllisyyden ja perinteiden vahvan kokonaisuuden. Yhtenäiskouluperiaatteen mukaisesti koulun eri-ikäiset oppilaat otetaan huomioon tasapuolisesti, samalla huomioiden oppilaiden ikään ja kehitykseen liittyvät erityiset tarpeet ja tavoitteet. Koulun toiminnan tarkoituksena on antaa oppilaille nykyaikaisin menetelmin oppilaiden omien edellytysten mukaista ja valtakunnallista opetussuunnitelmaa noudattavaa opetusta, jotta he perustiedot ja – taidot saavuttaneena pystyvät hakeutumaan jatko-opintoihin, pystyvät sopeutumaan muuttuviin tilanteisiin sekä saavat perusvalmiudet työelämää varten. Koulun monipuolisen opetuksen ja kasvatuksen tavoitteena on omaa elämäänsä hallitseva kansalainen.

Opetus- ja kasvatustyötä ohjaa valtakunnallisten lakien, ohjeiden ja suunnitelmien lisäksi koulun omat toimintasuunnitelmat, turvallisuussuunnitelmat ja oppilashuollolliset suunnitelmat. Koulu seuraa valtakunnallista opetuksen ja kasvatuksen kehitystä ja turvaa oppimismahdollisuuden erilaisille oppijoille. Valtakunnallisiin koulutuksiin ja hankkeisiin osallistumalla ylläpidetään ja kehitetään kouluyhteisön osaamista ja päivitetään koulun toimintoja.

Koulu tukee oppilaiden hyvinvointia ja kehitystä myös iltapäivisin tarjottavalla iltapäivätoiminnalla ja kerhotoiminnalla. Nämä toiminnat tukevat koulun kasvatuksellisia, opetuksellisia ja ohjauksellisia tavoitteita.

Koulun henkilökunta tekee monipuolista ja säännöllistä yhteistyötä kotien kanssa. Yhteistyöllä tuetaan kasvatuksen ja opetuksen järjestämistä siten, että jokainen oppilas saa tarpeidensa mukaista opetusta, ohjausta ja tukea. Huoltajien osallisuus on keskeinen osa koulun toimintakulttuuria.

Koulun tulee kehittyä yhteiskunnan kehityksen mukana. Tämä näkyy mm. tietotekniikan käytössä osana opetusta. Koulu toimii tiiviissä yhteistyössä kunnan eri toimijoiden kanssa sekä paikallisten että seudullisten toimijoiden kanssa.

Syksyllä 2022 tilastointipäivänä 20.9. koulussa oli esikoululaisia 12 ja perusopetuksen oppilaita 108.

Koulun oppilaita oli 16 tehostetussa tuessa ja erityisen tuen piirissä 15.

Tiiviinä osana koulun toimintaa on yhteistyö oppilashuollollisesti eri toimijoiden kanssa. Oppilashuoltoon kuuluvat mm. kuraattoritoiminta, koulupsykologitoiminta ja kouluruokailu. Yhteistyö näiden toimijoiden kanssa toteutui hyvin.

Koulu osallistui vuoden 2022 aikana useisiin opetushallituksen tai opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamaan hankkeeseen, joilla kehitettiin koulun toimintaa ja tuettiin koulunkäynnin tukitoimia. Hankkeina olivat: koulutuksellisen tasa-arvoa edistävät toimenpiteet ja laadun kehittäminen, kerhotoiminta ja esi- ja perusopetuksen oppilaiden digitaalisten taitojen kehittäminen osana uudet lukutaidot-kehittämishjelmaa.

Koululla tarjottiin jokaisena koulupäivänä iltapäivätoimintaa toimintaa ilmoittautuneille 1 – 2luokkien oppilaille ja erityisoppilaille. Syyslukukaudella toimintaan liitettiin mukaan myös iltapäivähoitoa tarvitsevat esi-koululaiset, joiden hoito/toiminnot ovat juridisesti osa varhaiskasvatuksen järjestelmää.

Kodin ja koulun yhteistyötä varten koululla on vanhempainedustajisto. Huoltajien ja koulun välistä viestintää toteutettiin pääosin Wilma-ohjelman kautta. Syksyllä 2022 voitiin järjestää vanhempainillat koululla kuten myös oppilaspalaverit, arviointikeskustelut ja jouluihin koko kouluväen juhla.

Tavoite:	Toimenpide / mittari:	Vastuutaho ja toteuma.
Pääsy jatko-opintoihin 100 %.	Toisen asteen koulutukseen hyväksytyjen oppilaiden määrä.	Koulutoimi, oppilaanohjaus. Kaikki peruskoulun päättäneet pääsivät jatko-opintoihin.
Kouluhyvinvoinnin kehittyminen, fyysinen, psyykkinen ja henkinen turvallisuus.	Huoltajille ja oppilaille tehtävä koulutyytyväisyyskysely. Monipuolinen kerhotoiminta. Luokkien ryhmäyttäminen. Päivitetty pelastus- ja turvallisuus-suunnitelmat. Oppilashuoltotyön kehittäminen.	Oppilashuoltoryhmä, kerhovaikuttava. Oppilaille on tehty tyytyväisyyskysely, jossa on otettu huomioon mm. oppilashuoltotyössä. Kerhotoimintaa: yhteistyökumppaneina mm. 4H ja parkour-toiminta.
Erytisopetuksen joustavat tukimuodot, oppilaiden kohtaaminen yksilöllisesti ja erityisopetuksen tarpeet huomioiden.	Huomioidaan tukea tarvitsevien oppilaiden erilaiset tuen muodot, joustavuus ja suunnitelmallisuus sekä tunnetarpeiden ja tukitoimien kirjaaminen.	Oppilashuoltoryhmä ja erityisopettajat Tuen tarpeiden tarkastelu, kirjaaminen ja toteuttaminen yhteistyössä erityisopettajien kanssa. Huomioidaan tarpeelliset opetusjärjestelyt ja ohjaajatarve.
Oppilaiden huomioiminen päätöksenteossa, osallisuuden edistäminen.	Oppilaskunta- ja tukioppilastoiminta aktiivista Koulutyytyväisyyskysely.	Yhtenäiskoulun henkilökunta. Toimintaan on nimetty lukuvuodeksi vastuupettajat. Tukarivälkkien kautta järjestetään alaluokkalaisille toimintaa. Oppilaskunnan nostamat asiat ja toiveet käsitellään opettajien ys-tunneilla.

Koulun toimintaa kehittäviin ja tukeviin hankkeisiin osallistuminen laadukkaana opetuksen kehittämiseksi ja ylläpitämiseksi.	Hankkeiden aktiivinen haku ja toiminnot kehitystyössä, loppuselvitykset.	Yhtenäiskoulun henkilökunta. Valtakunnallisilla hankkeilla kehitetään ja ajanmukaistetaan koulun toimintaa.
Yrittäjyyskasvatus	Toteutetut tapahtumat ja vierailut.	Oppilaanohjaaja, opettajakunta ja yhteistyökumppanit Yhteistyössä 4H:n kanssa kesätyöt, työelämän taidot, yrittäjyysteema. Yrityskylä-vierailut 6- ja 9-luokilla. Paikallisten yrittäjien vierailut yrittäjänpäivänä. TET-harjoittelut 7 – 9-luokilla.
Oppivelvollisuuden laajeneminen.	Valvonta ja mahdolliset oppilasta tukevat toimenpiteet.	Rehtori ja oppilaanohjaaja. Oppivelvollisuuden laajenemisen velvoittamaa toisen asteen opiskelijoiden valvontaa on tehty lain edellyttämällä tavalla.

1.3. Vapaa-aika, nuorisotyö ja kulttuuri

Vapaa-aikasihteerin paikkaa ei ole täytetty vuonna 2022. Liikunnan- ja nuorisohjaajan paikat on täytetty määräaikaisina vakituisten poissaollessa. Liikunnanohjaajia oli vuoden aikana kolme eri henkilöä ja nuorisohjaajia yksi.

Koulunuorisotyössä nuorisotyöntekijä oli tavattavissa koululla kerran viikossa. Yhteistyötä tehty seurakunnan nuorisotyöntekijän kanssa ryhmäytämisen tunneilla. Keväällä 2022 myös silloisille 9.-luokkalaisille järjestettiin seurakunnan kanssa yhdessä koulupäivä, jossa etsivä nuorisotyöntekijä kävi esittelemässä työnsä. Syksyllä 2022 kävimme seurakunnan nuorisotyöntekijän kanssa myös yläasteikäisten vanhempien illassa pitämässä puheenvuoron nuorten päihteidenkäytöstä.

Nuorisotyöntekijä on mukana oppilashuoltoryhmässä. Nuorisotyöntekijä kävi myös esittelemässä opettajien palaverissa erilaisia mahdollisuuksia, miten nuorisotoimi ja koulu voisi yhdessä toimia, kuten esimerkiksi erilaiset ryhmätoiminnot.

Nuortentilalla nuoret voivat viettää aikaa ystäviensä kanssa, sekä tarjolla on luotettavan aikuisen ohjausta ja tukea. PNT:llä järjestettiin vuoden 2022 aikana myös erilaista toimintaa. Nuortentilalla käy aktiivisesti nuoria.

11.2. PNT Ystävänpäivä

25.2. Hiihtoloman alkajaiset

11.–12.3. Lanit (osallistujia 22)

29.4. Vappuetkot

4.6. Kesäloman alkajaiset (Päättärit)

30.9.–1.10. Lanit

4.-5.11. Halloween-yö (osallistujia 22)

16.12. – PNT Pikkujoulut

29.12. – Uuden vuoden etkot

Vuonna 2022 PNT:llä järjestettiin leivontaa/ruuanlaittoa ja leffailtoja.

Nuorisotyöntekijä on hoitanut pelikerhoja tarjoavan yrityksen kanssa lapsille ja nuorille mahdollisuuden osallistua etänä järjestettäviin pelikerhoihin (Harrastamisen Suomen malli). Keväällä nuorilla oli myös mahdollisuus päästä laskettelemaan Purnuun muutaman viikon ajan. Keväällä ja kesällä nuorille oli myös tarjolla satunnaisesti höntsäliikuntaa nuorisotoimen johdolla. Nuorisotyöntekijä myös mainosti omilla sosiaalisen median alustoillaan esimerkiksi 4H:n kokkikerhoista. Syksyllä 2022 3-5.-luokkalaisille järjestettiin kerran kuukaudessa miniPNT.

Tavoite:	Toimenpide/mittari:	Vastuutaho ja toteuma:
Nuorten osallistumisen ja vaikuttamismahdollisuuksien vahvistaminen.	Nuorten kanssa laaditaan yhteinen toimintasuunnitelma. Vuorovaikutusta vahvistetaan päätöksentekijöiden kanssa.	Vapaa-aika- ja nuorisotoimi sekä nuorisoneuvosto. Nuorisoneuvosto kokoontui säännöllisesti ja vuoden aikana oli kaksi tapaamista päätöksentekijöiden kanssa.
Koulunuorisotyön vahvistaminen.	Koulussa toteutettavat hankkeet.	Vapaa-aika- ja nuorisotoimi. Koulussa toteutui yhteensä viisi erilaista toimenpidettä.
Nuorisotyö tarjoaa nuorille luotettavaa aikuisen ohjausta ja tukea.	PNT:n avoimet ovet ja kävijämäärä.	Vapaa-aika-, nuoriso- ja opetus-toimi yhteistyökumppaneineen. PNT:n nuorten illoissa kävijämäärät vaihtelivat 7-16 nuorta per/ilta. Käyntikertoja kuukausittain 40-150. Vilkkain kuukausi syyskuu.
Jokaiselle lapselle ja nuorelle tarjotaan harrastustoimintaa.	Nuorisotyö toteuttaa yhteistyössä harrastamisen Suomen mallia.	Vapaa-aika-, nuoriso- ja opetus-toimi yhteistyökumppaneineen. Nuorisotyöntekijä on ollut aktiivisesti mukana harrastamisen Suomen mallin toteuttamisessa.

Kulttuurikasvatussuunnitelma ja sen sisältämät teemoitetut kulttuuripolut eri ikäryhmille mahdollistavat tasavertaiset ja monipuoliset kulttuurikokemukset osana varhaiskasvatusta, esiopetusta ja peruskoulua. Pertunmaan kunta on lasten kulttuurikeskus Verson jäsen ja tekee suunnitelmallista alueellista yhteistyötä kulttuurikasvatuksen kehittämiseksi.

Vuoden 2022 lopussa päättyi ostopalvelusopimus talouden tasapainottamiseksi Satu Production kanssa.

Tavoite:	Toimenpide/mittari:	Vastuutaho ja toteuma:
Kulttuurikasvatussuunnitelman sisältämien kulttuuripolkujen toteuttaminen varhaiskasvatuksessa, esiopetuksessa ja yhteiskoulussa.	Käyttäjäkokemus ja palautekysely	Kulttuuritoimi ja Lasten kulttuurikeskus Verso Kulttuurikasvatustyöpajat: Satu-kirjaseikkailu (varhaiskasvatus), tartu taiteeseen (1 – 2-lk:t), tanssityöpaja (3 – 6-lk:t), kuvataide-työpajat (7 – 9 lk:t) Vanha-Rantalalan museossa lasten ja nuorten vierailut

		Kulttuurikasvatussuunnitelma: 7 – 9-luokkien vierailu taidekeskus Salmelassa
Lasten ja nuorten kulttuurin kehittämistyö	Osallistuminen alueellisiin kehittämistapaamisiin	Kulttuuritoimi, kulttuurituottaja.
Museo osana lasten ja nuorten historian opintoja ja yhteisöllisyyteen kasvua.	Päiväkodin ja koulun vierailut museolla.	Kulttuuritoimi. Koululaisten vierailut museolla osana historian opintoja.
Kulttuurin uuden toimintakonseptisuunnitelman laatiminen.	Toimintakonsepti valmis.	Johtoryhmä ja päätöksentekijät. Kulttuurin toteuttaminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Kansalaisopisto

Kansalaisopiston toiminnassa vuonna 2022 Pertunmaalla oli toteutuneita tunteja 1291 h, ja netto-opiskelijoita oli 210.

Kirjasto

Pertunmaan kunta kuuluu Mikkelin seutukirjastoon ja Lumme-verkkokirjastoon. Palveluaikaa oli kirkonkylällä 1 194 tuntia (236 päivänä) ja Kuortissa 198 tuntia (35 päivänä). Omatoimiaukioloaikaa oli vuodessa 1 982 tuntia (333 päivänä). Itsepalveluaukioloaikaa, jolloin henkilökunta työskentelee kirjastossa, mutta ei asiakaspalvelussa: 221 tuntia (207 päivänä). Kuortissa on vain palveluaukioloaikaa.

Lainauksia tehtiin 11 564 ja kirjastokäyntejä oli 7 237 (otantapäivien perusteella).

1.4. Ruokahuolto

Asiakkaat olivat varhaiskasvatuksen lapset, peruskoulun oppilaat ja Essoten asiakkaat. Tuotantomäärä oli vuonna 2022 yhteensä 101 000 aterialla. Se on suoritteiksi muutettuna 74 392,15 suoritetta.

Vuoden 2022 aikana käytiin neuvottelut, jotka johtivat lopulta tulokseen, jolla 1.1.2023 alkaen ruokapalvelut siirtyivät Järvi-Saimaan Palvelut Oy:lle. Yrityskauppa suoritettiin apporttisopimuksen mukaisesti ja koko henkilökunta siirtyi vanhoina työntekijöinä. Pertunmaan kunnan puolesta neuvottelijoina olivat pääasiassa ruokapalvelupäällikkö Marja-Leena Ollikainen ja tekninen johtaja – rakennustarkastaja Jouni Huusari.

Tavoite:	Toimenpide/mittari:	Vastuutaho ja toteuma:
Ruokapalvelun tarkoitus on tuottaa asiakkailleen maistuvaa ja terveellistä sekä ravinto-opillisesti oikeasisältöisiä ruokanoksia taloudellisesti.	Asiakastyytyväisyyskysely.	Tekninen johtaja ja ruokapalvelupäällikkö. Oppilaista 69 % oli tyytyväisiä lämpimään ruokaan.
Ruokapalvelun uudelleen organisoimisen valmistelu vuodelle 2023.	Ruokapalvelut on uudelleen organisoitu.	Johtoryhmä ja päätöksentekijät. Ruokapalvelut organisoitiin uudelleen.

2. HYVINVOINTI JA OSALLISUUS

Kunnan tehtävänä on hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sekä ennalta ehkäisevä työ. Sosiaali- ja terveys-toimesta huolehtii 11 kunnan kuntayhtymä Essote, jonka kanssa toiminnallista yhteistyötä ja vuoropuhelua lisätään.

Kunnan tehtävänä on toimia mahdollistajana, kumppanina ja esimerkkinä. Kunnan vahvistaminen ja erilaiset kehittämistoimet syntyvät vuorovaikutuksessa asukkaiden ja eri toimijoiden kesken yhteisellä tekemisellä, myönteisellä asenteella sekä osallistumista ja vaikuttamista vahvistamalla. Asukas on ykkönen.

Hyvinvoinnin osatekijät jaetaan yleensä kolmeen ulottuvuuteen: 1. terveys, 2. materiaallinen hyvinvointi, 3. koettu hyvinvointi ja elämänlaatu. Hyvinvointiin kuuluu sekä yksilöiden ja yhteisön näkökulma. Yksilön/asukkaiden omaehtoinen toiminnan ja itsensä toteuttamisen mahdollisuudet. Yksilön hyvinvointiin vaikuttavat monet tekijät kuten sosiaaliset suhteet, onnellisuus ja sosiaalinen pääoma. Yhteisön hyvinvointiin vaikuttavat muun muassa asuin olot ja ympäristö, työllisyys ja työolot sekä toimeentulo.

2.1. Pertunmaa on kansalaisyhteiskunta pienoiskoossa

Pertunmaan yhdistykset ja porukat toimivat aktiivisesti ja tuovat toiminnallaan hyvää pöhinää kuntaan. Yhdistysten toiminta on arvokasta ja merkittävää. Kunnan tehtävänä on tukea yhdistysten mahdollisuuksia toimia ja elää.

Vanhus- ja vammaisneuvosto kokoontui viisi kertaa ja kävi vilkasta vuoropuhelua Essoten sekä tulevan hyvinvointialueen toimijoiden kanssa ikäihmisten palveluista ja epäkohdista. Vapaaehtoistoiminnan esim. Rinnehovin ja tukikotialueen asukkaiden ulkoiluttaminen ja monenlainen vapaaehtoisapu ikäihmisten koteihin oli monipuolista. Vanhus- ja vammaisneuvoston aloitteesta laadittiin yhteinen SPR:n Pertunmaan osaston, Eläkeliitto Pertunmaa ry:n ja seurakunnan yhteinen esite tarjolla olevista vapaaehtoistoiminnasta. Yhteisellä listalla on lähes 50 vapaaehtoista.

Pertunmaan 4H yhdistys on hoitanut nuorten kesätyöllistämisen. Kunnan budjetista oli varattu 18 000 euroa. Kustannus ylittyi 3 206 euroa. Tuntikokonaisuuden arviointi on vaikeaa. Lisäksi 4H tukee nuoria yrittäjiä, järjestää erilaista kerhotoimintaa ja tapahtumia.

Tavoite:	Toimenpide/mittari:	Vastuutaho ja toteuma:
Yhdistysten tukeminen	Avustusten määrä ja maksuttomien tilojen käyttö.	Kunnanhallitus ja sivistys- ja hyvinvointilautakunta. Kunnanhallitus myönsi kuudelle yhdistykselle avustukset. Sivistys- ja hyvinvointilautakunta myönsi kahdelle nuorisjärjestölle ja yhdelle liikuntajärjestölle avustukset. ryhmäkäyntikertoja: Kisaranta 1066, kunnantalo 302, nuorisotalo 277, Veljespirtti 28 ja Kuortin kylätalo 154 sekä taidenäyttelyn käyntikertoja 652.
Kuortin kylätalon monitoimikeidas.	Toteutus juhannuksesta heinäkuun loppuun.	Johtoryhmä ja vapaaehtoiset. Yhdessä vapaaehtoisten kanssa siivottiin ja maalattiin kylätalon sisätilat ja kohennettiin piha-alueita. Pia Sundholmin taidenäyttelyssä ja kahvilassa Karannut

		lammas kävi yhteensä 652 henkilöä.
Kuntastrategian laatiminen yhdessä asukkaiden, yhdistysten, yritysten ja muiden toimijoiden kanssa.	Järjestetyt tilaisuudet ja tapahtumat. Kuntastrategia valmis.	Johtoryhmä, kunnanhallitus ja muut päätöksentekijät. Kuntastrategian laadinta aloitettiin ja järjestettiin tilaisuudet: henkilöstölle, yhdistyksille, Pertunmaa-valtuuskunnalle ja päätöksentekijöille. Kuntastrategia oli esille valtuutettujen toimesta kolmella Pertuntorilla. Kuntastrategia ei ole valmis.
Hyvinvointisuunnitelman laatiminen yhdessä asukkaiden ja yhdistysten sekä muiden toimijoiden kanssa.	Järjestetyt tilaisuudet ja tapahtumat. Hyvinvointisuunnitelma valmis.	Johtoryhmä, kunnanhallitus ja muut päätöksentekijät. Hyvinvointisuunnitelmaa käsiteltiin kuntastrategian kanssa yhtäjaksoisesti. Hyvinvointisuunnitelmaa ei saatu valmiiksi.

2.2. Liikunta, kulttuuri ja hyvinvointi

Pertunmaalaiset ovat aktiivisia liikkuja ja osallistuvat aktiivisesti kunnan tarjoamiin liikuntaryhmiin. Ohjatut ryhmäliikunnat ovat tärkeä osa kuntalaisten liikuntamahdollisuuksia. Ryhmissä on osallistujilla hauskaa ja hyvä meininki joka kerta.

Eläkeläisten jumprat ovat suosittuja ja ryhmissä käy joka kerta 15–25 osallistujaa. Iltaisin työikäisten ryhmissä käy 8-12 osallistujaa. Henkilökohtaista liikuntaneuvontaa on myös tarjolla ja se on kuntalaisille ilmaista. Liikuntaneuvontaan hakeutui syys-joulukuussa 2022 kuusi uutta asiakasta.

Tavoite:	Toimenpide/mittari:	Vastuutaho ja toteuma:
Asukkaiden liikunta-, ravitsemustieto ym. mahdollistaminen.	Ryhmiä määrä.	Liikunta. Ryhmiä yhteensä seitsemän viikoittain.

Ehkäisevä päihdetyö on koulussa läpileikkaavana asiana eri oppitunneilla. PNT:n illoissa nuorten kanssa keskustellaan päihdeiden käytöstä.

Tavoite:	Toimenpide/mittari:	Vastuutaho ja toteuma:
Ehkäisevä päihdetyö	Koulussa ja nuorisotalolla toteutettavat projektit.	Nuorisotyö yhdessä koulun ja yhdistysten kanssa. Vanhempainillassa on käsitelty päihdekysymystä. Varsinaisia projekteja ei vuoden aikana ollut.

Pertunmaan kulttuuritoimi tuotti kuntalaisille monipuolisia kulttuuritapahtumia ja näyttelyitä, sekä kehitti kunnan kulttuuripalveluita. Kulttuuripalvelut lisäävät kunnan elinvoimaisuutta ja tukevat kuntalaisten hyvinvointia.

Kulttuuritoimen tehtävänä oli vastata Vanha-Rantala talomuseon toiminnasta. Vanha Rantalan talomuseo on Pertunmaan tärkeä matkailukohde, joka tuo esille paikallista historiaa ja vahvistaa paikallista identiteettiä. Museon toiminta on arvokasta kulttuuriperintötyötä ja edistää toiminnallaan tietoisuutta kulttuuriperinnöstä. Vanha-Rantalan talomuseo oli avoinna 11.6–6.8.2022.

Tavoite:	Toimenpide/mittari:	Vastuutaho ja toteuma:
Alueellisen yhteistyön vahvistaminen.	Hankehaku. Tapahtumakävijöiden määrä.	Kulttuuritoimi. Harrastamisen Suomen malli koululaisille.
Museotoiminnan kehittäminen	Markkinointi ja tunnettuus sekä käyntikerrat.	Kulttuuritoimi. Matkailu ja markkinointi. Erilaisia tapahtumia museolla, käyntimääriä n. 600
Hyvinvointia kulttuurista ja monipuoliset kulttuuritapahtumat eri kohderyhmille.	Kävijämäärät. Kuntalaiskysely. Asiakastyytyväisyyskysely. Teaviisari.	Kulttuuritoimi. Kulttuuritoimen tapahtumiin osallistui vuonna 2022: -Kunnantalon näyttelyt 40 – 150/näyttely, 10 näyttelyä -Nuorisotalon konserteissa kävijämäärät 25 – 70 henkilöä/konsertti, 4 konserttia -Festivaaliviikko The Soul of music: 850 kävijää tapahtumaviikon aikana -Ystävyysviikon tapahtumat 320 -Kulttuurikarnevaalit viikko 490 -Kuortin koululuokkamuseo n. 400 kävijää -Satuviikko 350 kävijäkertaa -Vanhustenviikko 220- Itsenäisyysjuhla 35 -Digipalvelut n. 100

2.3. Digitaalinen osaaminen

Tavoite:	Toimenpide/mittari:	Vastuutaho ja toteuma:
Kunta tarjoaa tilat digikinkereiden ja digitohtorin vastaanotolle.	Käytetyt tilat ja tunnit.	Vertaisohjaajat ja kunta. Digikinkerit ja digitohtori 2 krt kuussa, yhteensä 18 kertaa. Keskimäärin 2 tuntia, yhteensä 36 tuntia.

2.4. Jokitupa – työllistäminen ja muut aktiivitoimet sekä asukkaiden olohuone

Jokitupa-projekti päättyi 30.4.2022. Samalla projektin ohjausryhmä päätti toimikautensa. Kunnanhallituksen varapuheenjohtajat Outi Virtanen ja Jouni Pekkonen toimivat kunnan edustajina ohjausryhmässä. Jokituvan erilaisen toiminnan koordinoinnista on vastannut työryhmä: kunnanjohtaja, projektiohjaaja, palvelusihteeri ja sosiaalityöntekijä (Essote).

Tavoite:	Toimenpide/mittari:	Vastuutaho ja toteuma:
Erilaisten elämänhallinta polku- jen ja merkityksellisen elämän vahvistaminen koulutuksessa, työllistämisessä ja muussa aktii- visuudessa.	Jokitupa – yksi ovi työttömien ja tai työttömyysuhan alla oleville henkilöille. Toimintavuoden aikana 20 henki- löö erilaisten aktiivitoimien pii- rissä: palkkatuki, kuntouttava työtoiminta, koulutus, oppisopi- mus ja muut mahdolliset toimet.	Jokituvan ohjausryhmä ja työ- ryhmä. Hanke päättyi huhtikuun lopussa ja jatkui omana työnä. Jokituvan ohjausryhmä ja työ- ryhmä. Yhteensä 31 henkilöä eri- laisten aktiivitoimien piirissä.
Yhteisöllinen asukkaiden olo- huone.	Kahvilatoimintakokeilu. Sisätalvitorikokeilu.	Jokituvan ohjausryhmä ja työ- ryhmä. Kahvilatoiminta toteutettiin ke- vällä torikahvilassa ma-pe aa- mupäivisin. Sisätalvitorikokeilua ei voitu to- teuttaa keväällä koronan takia. Marraskuussa toteutettiin yksi si- sätori. 10 myyjää ja kävijöitä 93.
Yhdistysten ja asukkaiden mak- suton tilakäyttö erityisesti iltaisin ja viikonloppuisin.	Käyttäjien määrä ja käyttöaste.	Jokituvan ohjausryhmä ja työ- ryhmä. Yhdistysten ja asukkaiden omavastuu. Käyttö on ollut päivittäistä (kun- touttava työtoiminta) ja keski- määrin kahden yhdistyksen tilai- suus/per/viikko. Kevällä korona rajoitti kokoontumista.

2.5. Pertuntori, Pertun päivät ja muut tapahtumat

Pertuntori täytti viisi vuotta. Tori on saavuttanut mainetta yli kuntarajojen ja toritoiminta saa jatkuvasti hyvää palautetta. Torilla kohtaavat vakituiset ja vapaa-ajanasukkaat sekä vierailijat. Paikallisten lisäksi myyjä oli Hartolasta, Heinolasta, Helsingistä, Hirvensalmelta, Jyväskylästä, Lahdesta, Mikkelistä, Mäntyharjulta, Orimattilasta ja Sysmästä.

Kolmena peräkkäisenä lauantaina kunnanvaltuuston jäseniä oli omalla teltalla keskustelemassa, heittämässä tikkaa ja vastaamassa tietokilpailuun torilla kävijöiden kanssa. Kunnanjohtaja oli Pertuntorilla kahta lauantaita lukuunottamatta keskustelemassa ja tapaamassa asukkaita ja vierailijoita.

Pertun päivät on toteutettu kahtena vuonna ns. hajautetulla mallilla, jossa eri yhdistykset/toimijat ja kunta ovat vastanneet ohjelman sisällöstä ja toteutuksesta. Pertun päivien aikana oli mm. kaksi kesäteatteriesitystä ja taidenäyttelyä, torikahvilan bändit, ongintatapahtuma ja aarrejahti lapsille, kotieläinpiha, musiikki- ja tanssiesitykset, Vanha-Rantalan talomuseon kesänäyttely, jalkapallo-ottelu kesäasukkaat vs. vakituiset asukkaat, sahinvalmistuksen mestaruuskisat, kansanlaulukirkko ja Pertuntori, jossa kunnanvaltuuston ja kunnanhallitukset puheenjohtajat tarjosivat tikkutoltoa ja röpörieskaa.

Pertun pyrähdys toteutettiin toista kertaa: 300 m uintia, n 2 km juoksua ja 10 km pyöräilyä. Kuntoilijoiden ja leppostelijoiden lisäksi uutena oli kolmen hengen joukkueet.

Tavoite:	Toimenpide/mittari:	Vastuutaho ja toteuma:
Pertuntorin toteuttaminen toukokuusta syyskuuhun yhteistyössä yhdistysten kanssa.	Toripäivien, kävijöiden ja yhdistysten määrä ja palaute.	Toriryhmä. Toripäiviä ja yhdistyksiä 18, myyjiä keskimäärin 17/per/tori ja kävijöitä keskimäärin 250/per/tori.
Pertun päivät ja Pertun pyrähdys 1-3.7.22.	Osanottajien määrä ja arvio tapahtumien onnistumisesta.	Pertunmaan valtuuskunta ja työryhmä. Osanottajien määrä 1200. Pertun pyrähdyksessä osanottajia 47

2.6. Aluevaalit

Aluevaalit pidettiin ensimmäistä kertaa tammikuussa 2022. Aluevaltuusto ja aluehallitus aloittivat valmistautumisen Etelä-Savon hyvinvointialueen toteuttamiseen 1.1.2023. Pertunmaan äänimäärä jakautui seuraavasti: keskusta 44,2, kokoomus 34,5, perussuomalaiset 6,6 ja sosiaalidemokraatit 4,0. Loput äänistä jakautuivat 1,8–2,1 % eri puolueille. Äänestysprosentti oli 45,5. Aluevaltuustoon valittiin Pertunmaalta Miia Hämäläinen ja Jari Leppä. Tulos oli erinomainen.

Tavoite:	Toimenpide/mittari:	Vastuutaho ja toteuma:
Aluevaalien onnistunut läpivienti.	Suunnitelmallinen valmistautuminen.	Keskusvaalilautakunta, toimistos sihteeri ja muu henkilökunta. Aluevaalit toteutui suunnitelman mukaisesti.
Kuntalaisten aktivointi.	Viestintä aluevaaleista eri kanavia pitkin.	Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Vaaleista viestitettiin kunnan verkkosivuilla ja somekanavissa.

2.7. Asuminen, kiinteistöt ja muu infra

Vuoden 2022 aikana ELY-keskuksen toimesta kunnostettiin tai päällystettiin kunnan alueen teitä kuten Hartolantiellä, Joutsantiellä, Honkaniementiellä, Koirakivenraitilla sekä kirkonkylän ydinkeskustassa, johon toteutettiin myös hidastetöyssi.

Tavoite:	Toimenpide/mittari:	Vastuutaho ja toteuma:
Tuottaa kunnan omien kiinteistöjen kunnossapito kustannustehokkaasti niin, että niiden arvo säilyy ja ne ovat terveellisiä ja turvallisia toimitiloja käyttäjilleen.	Kiinteistöjen salkutus, aikataulutettu kunnossapito kustannustehokkaasti niin, että niiden arvo säilyy ja ne ovat terveellisiä ja turvallisia tiloja käyttäjilleen.	Tekninen johtaja ja tekninen lautakunta. Salkutusta ei toteutettu vuoden aikana.
Yhtiöittämisen jälkeinen vuokrasuntokiinteistöjen omistajaohjaus.	Määritelty omistajaohjauksen linjaukset.	Kunnanhallitus, kunnanvaltuusto ja kunnanjohtaja. Kunnanvaltuusto hyväksyi päivitettyt konserniohjeet.

Tavoite:	Toimenpide/mittari:	Vastuutaho ja toteuma:
Huolehtia kunnan muun kiinteän ja rakennetun omaisuuden hoidosta niin, että ne palvelevat kuntalaisia moitteetta, ja niiden käyttöarvo säilyy hyvänä tulevaisuudessakin.	Käytetyt eurot. Asukastyytyväisyys. Kirkonkyläraitin yleisilme.	Tekninen johtaja ja tekninen lautakunta. Asukkailta saatiin suoraa palautetta kiinteistöjen ja ympäristön hyvästä hoidosta. Kirkonkyläraitin yleisilmeestä pidettiin hyvää huolta.

8. Ympäristö ja metsät

Vuonna 2022 suunniteltiin kunnan suurimpien metsätilojen myyntiä talouden kohentamiseksi. Tilat nimettiin ja arvioitiin, mutta myyntiin niitä ei vielä laitettu. Leimikoita kunnan talousmetsissä sekä saantometsissä tehtiin normaalia vuotta enemmän. Metsien myyntituotto oli 163 183,33 euroa.

Tavoite:	Toimenpide/mittari:	Vastuutaho toteuma:
Kunnan metsäomaisuuden hoito niin, että tuottotavoitteet saavutetaan hoitamalla metsälöitä niin, että metsien luonto ja virkistysarvot säilyvät ja ovat kaikkien kuntalaisten nautittavana.	Metsien hehtaartuotto. Pienten metsätilojen myynti.	Tekninen johtaja ja tekninen lautakunta. Metsien tuotto Pieniä metsätiloja ei myyty.
Ilmasto-ohjelman käytännön toteuttaminen.	Toteutetut toimenpiteet.	Johtoryhmä, kunnanhallitus ja muut päätöksentekijät.

2.9. Rakennusvalvonta

Tavoite:	Toimenpide/mittari:	Vastuutaho ja toteuma:
Tuottaa rakennusvalvonnan palvelut laadukkaasti: asiakkaat saavat ystävällisen palvelun ja hakemukset käsitellään viivyttämättä ja tasapuolisesti.	Lupapäätösten määrä/vuosi.	Rakennustarkastaja. Erilaisia lupapäätöksiä myönnettiin 88.

3. Työ ja yrittäminen

Työ, toimeentulo ja yrittäminen luovat edellytykset elinvoimaiselle kunnalle. Monet tekijät hankaloittavat elinvoimaisuuden vahvistamista kuten työpaikkojen ja työvoiman puute, yritysten toimintamahdollisuudet ja näköalattomuus.

Elinkeinostrategiassa (2018) kunnan visiona on olla Järvi-Suomen digitaalinen pikkujättiläinen, ketterä ja uusiutuva yhteisö, joka houkuttelee ja innostaa niin yrityksiä, kuntalaisia kuin vapaa-ajanasukkaita. Vision toteuttamiseksi on ylitettävä hankaluutta aiheuttavat tekijät ja toimittava rohkeasti sekä ennakkoluulottomasti.

Etelä-Savon yritysten suhdannenäkymät ovat heikentyneet syksyn pk-yritysbarometrin mukaan selvästi. Suhdannenäkymät ovat heikentyneet Etelä-Savossa muuta maata enemmän. Erityisesti yritysten investointitodotukset ovat laskeneet. Ukrainan sodan vaikutukset nähdään Etelä-Savossa hieman vahvemmin kuin muualla maassa. Erityisesti kielteiset vaikutukset näkyvät kustannusten nousuna.

Pertunmaan yrityksistä erityisesti Pelaser Oy laajensi toimintaansa. ProSärmäys Oy ja OtaPro siirsivät tai lopettivat toimintansa ja kyseiset hallitilat siirrettiin Pelaser Oy:lle.

Pertunmaalla vuoden aikana lopetti tai poistettiin yritysrekisteristä kolme yritystä. Pertunmaan kunnan alueella yrityksiä oli 237 kappaletta ja henkilöstöä 341 (Tilastokeskus 2020).

Pertunmaan elinkeinorakenne (suluissa Etelä-Savo): alkutuotanto 19,4 (6,4), jalostus 20,2 (21,1), kauppa 10,7 (9,8), yksityiset palvelut 21,3 (25,1) ja pääosin julkiset palvelut 24,3 (36,4).

Vuoden yrittäjäksi valittiin yhdessä Pertunmaan yrittäjät ry:n kanssa Petri Lehtimäki. Vuoden maaseutuyrittäjäksi valittiin Sanna Vanhatalo.

Työttömyysprosentti vaihteli kuukausittain. Työttömyys 31.12.22 10,4 %.

Pertunmaan kunta on ollut mukana Mikkelin seudun työllisyyden kuntakokeilussa. Tavoitteena on työttömien työllistäminen ja aktivointi. Erityisen tärkeitä ovat ihmiset itse ja heidän mielekäs sekä hyvinvointia tukeva elämä. Suomen hallitus on päättänyt jatkaa vuonna 2021 aloitettua TE-palvelujen siirtoa kunnille. Hallituksen tavoitteena on, että työllisyyden hoidon kokonaisuuteen valmistellaan rahoitusmalli, joka kannustaa kuntia kehittämään toimintaansa työllisyyttä edistäväksi ja rahoitusmallin avulla lisätään työllisyyttä. Tehtävien siirto on tarkoitus toteuttaa vuoden 2025 alusta.

Kunnanhallitus määritteli tammikuun kokouksessa Pertunmaan edunvalvonnan painopisteet Etelä-Savon maakuntaliitolle:

1. Maaseudun kehittäminen tasapuolisesti ja yhdenvertaisesti koko maakunnassa ja maassa.
2. Monipaikkaisuuden vahvistaminen mm. verotuksen keinoin.
3. Tieverkon kuten 5-tien hyödyntäminen, kuntien pääväylien kunnostaminen ja julkisen liikenteen lisääminen mm. Lahti-Mikkeli junarata.
4. Yritysten lisääminen ja toimintaedellytysten vahvistaminen mm. osaavan henkilöstön saaminen yritysisiin sekä panostukset yhteismarkkinointiin.
5. Kestävien ja uusiutuvien energiamuotojen kuten biokaasun, tuulivoiman ja aurinkosähkön lisääminen sekä luonnon monimuotoisuuden turvaaminen.
6. Lähipalveluiden turvaaminen kaikissa kunnissa nyt ja tulevaisuudessa Etelä-Savon hyvinvointialueella.
7. Valokuiturunkoverkkojen ja tietoverkkojen toimivuuden turvaaminen sekä hyödyntäminen palveluiden rakentamisessa.
8. Uusien, joustavien toimintatapojen, kokeilujen ja erilaisten verkostojen ennakkoluuloton edistäminen mm. lähiruuan ja – tuotteiden tuottamisessa

3.1. Kuortti – portti Pertunmaalle

Tavoite:	Toimenpide/mittari:	Vastuutaho ja toteuma:
Elinvoiman vahvistaminen Kuortissa hankkeella: Kuortti – portti Pertunmaalle ja Etelä-Savoon.	Yhteistyöhanke. Osallistujat.	Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Hanketta on toteutettu ohjausryhmän, työryhmien, asukkaiden ja yritysten kanssa. Yhteistyössä mukana mm. Suur-Savon Sähkö Oy, Solarigo Oy, XAMK.

3.2. Yhteistyö yrittäjien kanssa

Tavoite:	Toimenpide/mittari:	Vastuutaho ja toteuma:
Yhteistyön ja vuorovaikutuksen lisääminen yrittäjien kanssa.	Säännölliset tapaamiset. Säännöllinen tiedottaminen. Pertunmaan yrittäjien kanssa ja konkreettisesta yhteistoiminnasta sopiminen.	Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Kunnanhallitus ja Pertunmaan Yrittäjät ry:n hallitusten tapaaminen. Uutiskirjeitä yrityksille ajankohtaisista asioista lähetettiin viisi.

3.3. Työllisyyden kuntakokeilu

Tavoite:	Toimenpide/mittari:	Vastuutaho ja toteuma:
Työllisyyden kuntakokeilu ja valmistautuminen vuoteen 2024.	Toteutuneet työllistymiset tai muut vastaavan esim. koulutus.	Ohjausryhmä, työryhmä ja kunnanjohtaja.

3.4. Mökistä kodiksi

Tavoite:	Toimenpide/mittari:	Vastuutaho ja toteuma:
Mökistä kodiksi	Vapaa-ajanasunto vakituiseksi määrä/henkilöt. Toteutuneet etätyömahdollisuudet.	Kunnanhallitus, kunnanjohtaja ja markkinointiryhmä. Vapaa-ajanasunnon muuttaminen vakituiseksi on kysely mutta suunnitelmat eivät ole realisoituneet. Etätyöhuoneet kunnantalolla ja Kuortin kylätalolla.

3.5. Kuntamarkkinointi

Tavoite:	Toimenpide/mittari:	Vastuutaho ja toteuma:
Matkailupalvelut/ kuntamarkkinointi Viitostien yhteismarkkinointi.	Kuortin kylätalon monitoimikeidas toteutunut. Yhteismarkkinointiin osallistuneet toimijat.	Kunnanhallitus, kunnanjohtaja ja markkinointiryhmä. Kuortin kylätalon monitoimikeidas toteutui. Markkinoinnissa on käytetty edullisia tapoja kuten kunnan verkkosivua, some-kanavia ja postilaatikkojakelua. Kunnan näkyvyys on ollut hyvä.
”Viitoskäytävä - Kumppanuudella kehittyvä kasvuyöhyke”	Yhteistyössä maakuntaliittojen, kaupunkien ja kuntien kanssa.	Kunnanhallitus, kunnanjohtaja, markkinointiryhmä. Kunta osallistui Viitoskäytävä-hankkeen toteuttamiseen.

3.6. Seutukunnallinen yhteistyö

Tavoite:	Toimenpide/mittari:	Vastuutaho ja toteuma:
Aloitteellisuus seutukunnallisessa yhteistyössä.	Ruokapalvelujen uuden konseptin valmistaminen yhteistyössä Järvi-Saimaan palvelujen (JSP), Mäntyharjun, Pertunmaan ja Es-soten kesken.	Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Ruokapalvelujen uusi konsepti saatettiin päätökseen vuoden 2022 aikana yhteistyökumppaneiden kanssa ja siirto tapahtui 31.12.22. Varhaiskasvatuksen ja opetuksen yhteistyötä vahvistettiin em. kuntien kesken. Etsivä nuorisotyö toimii tiiviisti Etelä-Savon muiden etsivien kanssa (yhteiset tapaamiset, WhatsApp –ryhmät). Vuoden 2022 aika toiminta myös Hartolan etsivän kanssa on lisääntynyt.
Pienten kuntien elinvoimaa – hankkeen jatkohanke: Hartola, Joutsa, Pertunmaa ja Sysmä.	Hankkeen toteuttaminen ja keskeisten toimenpiteiden sopiminen kuntien kesken.	Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Uuden hankkeen Pienten kuntien akatemia Hartolan, Joutsan, Pertunmaan ja Sysmän kuntien kesken valmisteltiin vuoden 2022 aikana. Hankkeen lopullinen päätös siirtyi vuodelle 2023.

3.7. Kirkonkylän vedet

Tavoitteet:	Toimenpide/mittari:	Vastuutaho ja toteuma:
Kirkonkylän vesistöt: 1. Pieniveden, Pankajoen ja Pankalammen kunnostus; 2. Virkistysmahdollisuuksien lisääminen vesistöjen ympäristössä; 3. Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen. Työ ja yrittäminen: Hankkeen avulla luodaan mahdollisuuksia paikallisille toimijoille ja yrittäjille työmahdollisuuksia.	Hankesuunnitelman mukainen konkreettinen teko vuosittain. Vähintään yksi asukastapaaminen vuodessa. Aktiivinen tiedottaminen hankkeen etenemisestä ja toimenpiteistä.	Hankkeen toteutus yhteistyössä Pertunmaan valtuuskunnan, Pertun osakaskunnan, kirkonkylän kyläyhdistyksen ja asukkaiden kanssa. Hankkeelle haettiin ja saatiin vesilupa avista. Yksi asukastapaaminen järjestetty ja tiedotusta kunnan sivulla ja somekanavilla. Seuranta: kunnanhallitus ja kunnanjohtaja.

3.8. Jätehuolto

Vuoden 2022 aikana kunta sai loppuun jo edellisenä vuonna aloitetun hankkeen, jolla oli tarkoitus siirtää kunnan jätehuolto kokonaisuudessaan Kymenlaakson Jäte Oy:lle. Kunnasta neuvotteluihin osallistui tekninen johtaja – rakennustarkastaja Jouni Huusari. Muutos alkoi näkyä kuntalaisille jo 1.6.22, jolloin kunnan varikolla Kuortintielle jäteaseman ylläpito siirtyi Kymenlaakson Jäte Oy:lle. Jäteyhtiön osakkeen osto ja sopimusten teko tapahtuivat aivan vuoden lopulla ja kokonaisuudessa jätehuolto siirtyi yrityksen hoidettavaksi

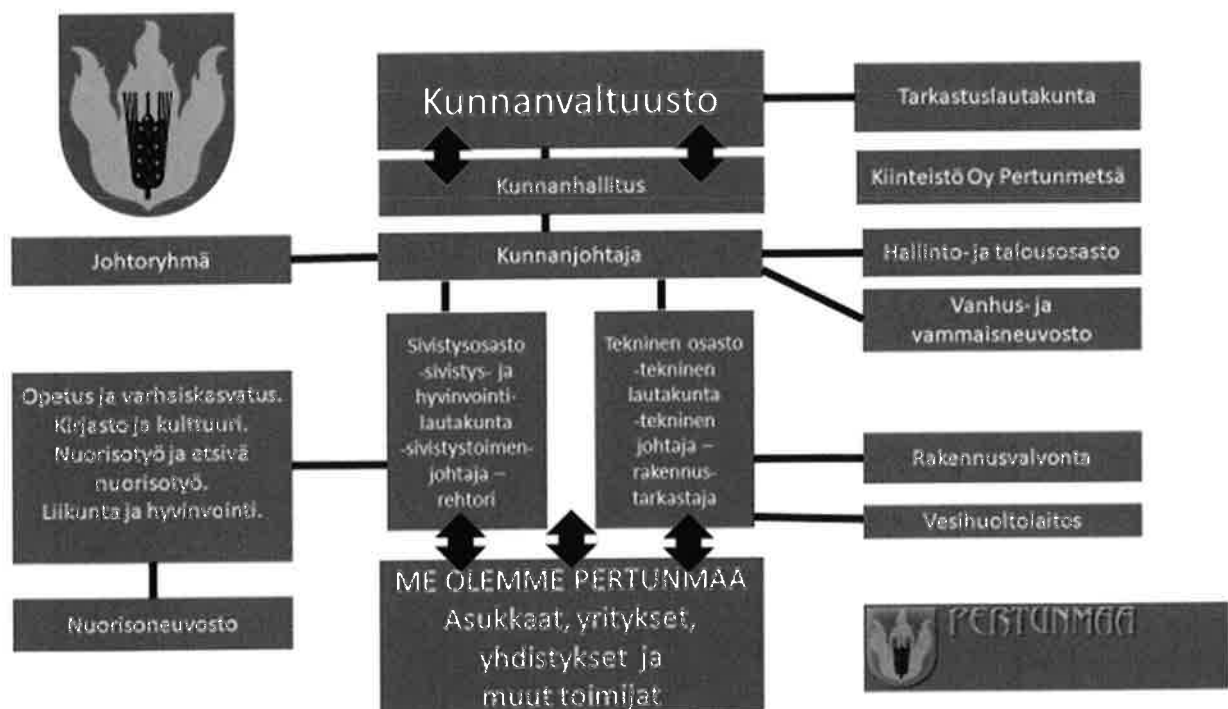
1.1.2023 alkaen. Samalla Pertunmaan kunta liittyi myös Kouvolan Jätelautakunnan jäseneksi. Jätelautakunnan jäseneksi valittiin Ahti Lehtinen.

Tavoite:	Toimenpide/mittari:	Vastuutaho ja toteuma:
Jätehuollon uudelleen järjestely Kymenlaakson Jäte Oy:n kanssa.	Tiedottaminen asukkaille ja muille toimijoille. Sopimuksen laatiminen.	Tekninen johtaja ja tekninen lautakunta, kunnanhallitus ja Kymenlaakson Jäte Oy. Tavoite toteutui.

4. Markkinointi

Markkinointi ei ole irrallinen osa vaan enemmänkin perusta erityisesti työn ja yrittämisen, tunnettavuuden lisäämisen ja kunnan ulkoisen myönteisen kuvan rakentamisessa erilaisilla toimenpiteillä ja tapahtumilla sekä avoimella ja läpinäkyvällä viestinnällä ja tiedottamisella. Yhteydet olivat kunnossa eri medioihin ja some on ollut aktiivisessa ja näkyvässä käytössä. Kunnan taloudellisen tilanteen takia ei ole osallistuttu kallesiin kampanjoihin. Matkailun ja markkinoinnin ostopalvelu on ollut vaikeassa tilanteessa erityisen merkittävä.

2. KUNNAN ORGANISAATIO JA PÄÄTÖKSENTEKO

Kunnanvaltuusto

Kunnan ylimpänä toimielimenä on toiminut kunnanvaltuusto. Kuntalain mukaan valtuustolla on kokonaisvastuu kunnan toiminnasta ja taloudesta. Se vastaa kunnan strategisesta päätöksenteon tavoitteiden asettamisesta, toiminnan ja talouden tasapainosta sekä toiminnan arvioinnista ja seurannan järjestämisestä. Vuonna 2022 kunnanvaltuusto kokoontui 10 kertaa ja pöytäkirjoihin merkittiin 81 pykälää. Valtuustoaloitteita tehtiin kaksi.

Pertunmaan kunnan pitkäaikainen vaikuttaja Kauko Luhtanen menehtyi sairauden murtamana. Hänen tilalleen kunnanvaltuuston varsinaiseksi jäseneksi nousi Outi Virtanen ja kunnanhallituksen varsinaiseksi jäseneksi Markus Montin ja varajäseneksi Harri Nieminen.

Valtuutettu:	Puolue/ryhmä:	Osallistuminen kokouksiin:
Räisänen Annukka (pj)	Keskusta	9
Hämäläinen Miia (I vpj)	Kokoomus	10
Lehtinen Ahti (II vpj)	Sitoutumattomat	10
Kilpinen Esko	Keskusta	10
Lahtinen Jarmo	Sitoutumattomat	10
Lehtimäki Ari	Keskusta	7
Lehtonen Jouko	Kristillisdemokraatit	10
Liukkonen Jari	Keskusta	10
Leppä Jari	Keskusta	6
Mattila Raimo	Keskusta	10
Montin Markus	Kokoomus	9
Paakkinen Otso	Sitoutumattomat	10
Pekkonen Jouni	Sitoutumattomat	10
Pöyry Markku	Perussuomalaiset	10
Ruuth Nina	Keskusta	9
Toivonen Raili	Kokoomus	9
Virtanen Outi	Kokoomus	10

Varajäsenistä osallistuivat valtuuston kokouksiin Kangasniemi-Lehrbäck Outi (keskusta, 1), Nieminen Harri (kokoomus 1), Piira Arto (keskusta, 3), Tuomela Arja (kokoomus, 1) ja Vekkele Kirsi (keskusta 5). Lisäksi kunnanvaltuustolle järjestettiin valtuustoseminaarit ja valtuustoinfot ajankohtaisista asioista.

Kunnanhallitus:

Vuonna 2022 kunnanhallitus kokoontui 17 kertaa ja pöytäkirjoihin merkittiin 177pykälää.

Hallituksen jäsen:	Puolue/ryhmä:	Osallistuminen kokouksiin:
Liukkonen Jari (pj)	Keskusta	17
Virtanen Outi (I vpj)	Kokoomus	17
Pekkonen Jouni (II vpj)	Sitoutumattomat	17
Kauhanen Kirsi Varajäsen Otso Paakkinen	Sitoutumattomat	16 1
Markus Montin Varajäsen Harri Nieminen	Kokoomus	15 1
Mattila Raimo Varajäsen Esko Kilpinen	Keskusta	16 1
Ruuth Nina Varajäsen Kirsi Vekkele	Keskusta	16 1

3. YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS

Vuoden 2022 keskeinen maailmanlaajuinen vaikuttaja oli Venäjän aloittama järkyttävä ja raakalaismainen sota Ukrainassa 24.2.2022. Sota ihmisten inhimillisten kärsimysten lisäksi vaikutti ja vaikuttaa edelleen inflaatioon ja erityisesti energian sekä ruuan hintoihin. Sota on vaikuttanut voimakkaasti myös kansainvälisten yhteisöjen ja valtioiden välisiin suhteisiin. Globaali ilmapiiri on kiristynyt sodan seurauksena. Ilmassa on kylmän sodan kaikuja ja eri yhteisöjen ja valtioiden valtatasapaino etsii uudenlaista paikkaansa. Yksi asia yhdistää erityisesti länsimaita. Venäjän hyökkäys on tuomittu yksimielisesti ja erilaiset pakote ym. toimenpiteet näkyvät ja kuuluvat suhtautumisessa Venäjään.

Vuoden 2022 aikana keskeinen maanlaajuinen vaikuttaja koronapandemia heikkeni, mutta ei poistunut ihmiskunnan keskuudesta. Erityisesti keväällä 2022 koronatartunnat ja altistuminen näkyivät arjessa. Eri maat suhtautuivat rajoituksiin eri tavalla.

Etelä-Savon valmiusfoorumin, jossa on mukana mm. kunnat, sote-kuntayhtymät, pelastuslaitos, Ely ja Avi ja poliisi, asialistalla korona vaihtui sotaan. Alueen toimijoiden kesken käsiteltiin erityisesti ukrainalaisten sotapakolaisten tilannetta eri alueilla ja yhteisiä tuki- ja aputoimia ukrainalaisten majoittamisesta vastaanotokeskuksiin ja kuntien vuokra-asuntoihin. Vuoden 2022 Suomeen saapui n. 45 000 sotaa pakenevaa ihmistä.

Sodan vaikutukset näkyivät myös Pertunmaan kunnan ja asukkaiden elämässä. Erityisesti energian ja ruuan hintojen nousu vaikuttivat ihmisten elämisen edellytyksiin ja lisäsivät erityisesti pienituloisten vaikeuksia selvitä arjesta. Ukrainalaisten majoittaminen, neuvonta ja ohjaus sovittiin kunnan sekä Mikkelin vastaanotokeskuksen ja maahanmuuttoviraston Migrin yhteisellä sopimuksella. Kunnan vuokra-asuntoihin muutti vuoden 2022 aikana 12 ukrainalaista ja vuoden lopussa Pertunmaalla oli 20 tilapäistä suojelua saavaa henkilöä. Etelä-Savon maakunnan alueelle on majoitettu lähes 1700 ukrainalaista.

Kuntaliiton mukaan kuntatalousvuosi 2022 oli vahva vain paperilla ja taustalla on monia poikkeustekijöitä. Kuntatalous on vuoden 2022 jäljiltä juuri ja juuri tasapainossa. Vuoden 2022 ennakkollinen tilinpäätösanalyysi osoittaa, että kuntien menot kasvoivat ripeästi, kuntien talous eriytyy vauhdilla ja hyvää tulosta selittävät lähinnä poikkeukselliset, kertaluonteiset tekijät. Vuoteen 2022 osuu paljon kertaluonteisia tulosta parantavia tekijöitä. Kuntien myyntivoitot olivat poikkeuksellisen suuria, lähes 900 miljoonaa euroa, sillä monessa kunnassa myytiin sote-kiinteistöjä.

Kuntakentän taloudellinen eriytyminen kiihtyi vuoden aikana. Tilikauden tulos oli negatiivinen noin 90 kunnassa. Vuosikatteet pysyivät yli 100 000 asukkaan kaupungeissa lähes ennallaan, mutta heikkenivät pienemmissä kunnissa. Taloudellinen tulos taottiin Etelä-Suomessa, kun taas Itä-Suomessa tulokset heikentyivät. Kaikki Venäjän hyökkäyssodan vaikutukset eivät välittyneet kuntatalouteen voimallisesti vielä 2022. Energiakustannukset nousivat 8 prosenttia, mutta nousupainetta jää vielä vuodelle 2023. Yleinen korkotasoon nousu ei näkynyt vielä kuntien korkokuluissa kuntien korkean suojausasteen vuoksi.

Kuntarahoituksen selvityksen mukaan lähes puolet kunnista, noin 140, ennakoi taloutensa kääntyvän alijäämäiseksi vuoteen 2025 mennessä. Inflaatio ja korkotaso ovat sittemmin jatkaneet nousuaan, palkkaratkaisut nostavat kuntien kuluja, eivätkä investointitarpeetkaan juuri laske. Kuntatalouden tila heikkenee siis vielä arvioituakin enemmän. Yksin korkojen nousu nostaa kuntien rahoituskuluja 150–200 miljoonaa euroa vuodessa.

Etelä-Savon maakunnassa oli asukkaita vuoden 2022 lopussa 130 480. Vuoden 2021 lopussa asukkaita oli 131 693. Etelä-Savon maakunta on Suomen ikääntynein, ja nuorten ikäluokat ovat pienet. Työikäisten osuuden ollessa keskimääräistä pienempi huoltosuhde maakunnassa on korkea. Taloudellinen huoltosuhde Etelä-Savossa työvoiman ulkopuolella olevaa ja työtöntä on yhtä työllistä kohti 1,65, kun koko maassa se on

1,33. Väestön kokonaismuutos 19 maakunnassa oli myönteinen viidessä: Uusimaa, Pirkanmaa, Varsinais-Suomi, Pohjanmaa ja Ahvenanmaa.

Etelä-Savon maakunnassa työttömyysprosentti oli 31.12.2022 10,4 ja koko maassa 10,5. Ikäluokista 55–64-vuotiaat olivat suurin työttömien ikäryhmä. Suurin pula osaavasta työvoimasta oli rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijöistä sekä palvelu- ja myyntityöntekijöistä.

Etelä-Savon työllisyysaste vuonna 2022 oli 67,2 % ja merkittävästi alhaisempi kuin koko maassa. Työllisyysaste oli koko maassa 73,8 %.

Työikäisen väestön koulutustaso Etelä-Savossa on alempi kuin koko maassa keskimäärin. Tutkinnon suorittaneita Etelä-Savossa on 72,0 prosenttia 15 vuotta täyttäneistä, kun koko maassa luku on 74,2 prosenttia. Muuta maata alemmat lukemat selittyvät Etelä-Savon väestön korkealla ikärakenteella.

Etelä-Savossa on reilut 50 000 työpaikkaa. Lähes kaikki toimialojen työpaikat ovat vähentyneet edelliseen vuoteen verrattuna. Eniten vähennystä on tapahtunut teollisuuden työpaikoissa sekä kotitalouksien toiminta työnantajana. Eniten työllistävällä toimialalla terveys- ja sosiaalipalveluissa työpaikat vähenivät aikaisempaan verrattuna ja samaan aikaan oli pula hoitajista. Avoimia työpaikkoja vuoden lopussa oli n 4 400.

Hyvinvointialueille siirtyvä rahoitus:

Kunnista oli siirtymässä vuoden 2022 talousarvioiden perusteella hyvinvointialueille 21,2 miljardia euroa. Vuoden 2022 tilinpäätösten perusteella arvio on, että kunnista on todellisuudessa siirtymässä 566 miljoonaa euroa enemmän. Muutos johtuu siitä, että kuntien toteutuneet sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen menot olivat viime vuonna 2,7 prosenttia suuremmat. Menot kasvoivat vuodesta 2021 vuoteen 2022 peräti 7,0 prosenttia eli yli 1 400 miljoonaa euroa.

Kuntaliitto arvioi, että kuntien verovuoden 2022 verotulot ovat kasvaneet odotettua enemmän. Tämän hetken arvion mukaan verotulojen kasvu ei kuitenkaan riitä kattamaan koko menojen 600 miljoonan euron kasvua. Menojen kasvun ja verotulojen kasvun erotus leikataan kuntien valtionosuudesta asukasta kohden tasasuuruusena eränä. Kunnista hyvinvointialueille siirtyvät nettomenot kasvoivat maakunnissa eri tavoin. Korkein on Pohjois-Karjala 6,1 % ja pienien Kainuu -1,1. Etelä-Savon maakunnan alueella nettomenot kasvoivat 3,3 %. Etelä-Savon hyvinvointialueelle on kunnilta siirtymässä yhteensä 658 M€, joka on asukasta kohden 161 euroa.

Pertunmaan kunta

Pertunmaan kunnan asukasluku 31.12.22 oli 1603. Asukasmäärä väheni 43 henkilöllä verrattuna vuoteen 2021. Kokonaisnettomuutto oli yhdeksän henkilöä miinuksella, syntyneitä kuusi ja kuolleita 42.

Kunnan veronalaiset tulot olivat keskimäärin 24 352 euroa tulonsaajaa kohden vuodessa (Verohallinto 2020). Saman verran on suurin piirtein Enonkoskella ja Rantasalmella. Kaikkein pienimmät veronalaiset tulot olivat Sulkavalla. Etelä-Savossa veronalaiset tulot keskimäärin olivat 26 529 ja koko maassa 31 606.

Etelä-Savon sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä Essote perustettiin 1.1.2017. Essoten kustannukset ovat nousseet merkittävästi vuosittain eikä Essoten arvio taloudesta ole pysynyt vuosittain budjetissa. Omistajakunnan ovat joutuneet tukalaan ahdinkoon ja maksuautomaateiksi. Kaikkien kuntien taloudellinen tilanne on haastava.

Essoten tilinpäätös 2022 on valmistumassa. Pertunmaan kunnan osuus on 921 259 euroa suurempi kuin talousarviossa. Essoten talousarvion pohjalta laadittu kunnan Essoten kustannukset arvioitiin 8 754 600 euroa. Lopullinen lasku vuodelta 2022 on tilinpäätöksessä Pertunmaan kunnalle 9 675 859 euroa.

Sosiaali- ja terveystalouden nettokustannukset asukasta kohden olivat 5 160 euroa. Etelä-Savossa 4 503 euroa ja koko maa 3 623. Päihdehuollon nettokustannus 23,6 euroa asukasta kohden, Etelä-Savossa 48 ja koko maassa 39,7. (Sotkanet 2020). Kelan sairastavuusindeksi (2018) oli Pertunmaalla 116,1. Suurimmat sairastavuusindeksit olivat Heinävedellä ja Pieksämäellä. Etelä-Savossa indeksi oli 113,8.

Työttömyysprosentti 31.12.22 oli 10,4 %. Vastaava luku edellisellä vuonna oli 8,6 %. Tutkinnon suorittaneita yli 15-vuotiaita oli 62,3 % (Tilastokeskus 2020).

Vapaa-ajanasuntoja oli Pertunmaalla 1808 (Tilastokeskus 2020).

4. OLENNAISET MUUTOKSET KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Olellainen muutos kunnan toiminnassa ja taloudessa vaikuttaa edelleen. Keväällä 2021 Pertunmaan kunta joutui arviointimenettelyyn ja kriisikunnaksi. Tammikuussa 2022 kunta sai aikaa lokakuun loppuun tasapainottaa talous. Ajankohta ei realisoitunut. Kunnalle ilmoitettiin, että seuraava ajankohta on touko-kesäkuu 2023 kun tilinpäätökset valmistuvat.

Kuntalain 118 §:n mukaan kunnan ja valtion tulee yhdessä selvittää kunnan mahdollisuudet turvata asukkailleen lainsäädännön edellyttämät palvelut sekä ryhtyä toimenpiteisiin palvelujen edellytysten turvaamiseksi. Velvoite syntyy, jos rahoituksen riittävyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat kuntakonsernin talouden tunnusluvut ovat olellaisesti ja toistuvasti koko maan vastaavia tunnuslukuja heikommat ja ovat kahtena vuonna peräkkäin alittaneet kunta-lain 118 §:ssä säädetyt erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan raja-arvot.

Pertunmaan kunta täytti vuosien 2019–2021 konsernitilinpäätösten perusteella kuntalaissa asetetut raja-arvot. Pertunmaalla raja-arvot ylittyivät konsernin taseen kertyneen alijäämän osalta. Lisäksi kunnalla täyttyi neljästä muusta raja-arvosta konsernin suhteellinen velkaantuneisuusaste ja tuloveroprosentti. Konsernin tilinpäätöksen 2022 perusteella kriteerit täyttyivät edelleen.

Kunnanvaltuusto päätti elokuussa 2020 myydä 200 kappaletta Suur-Savon sähkön osakkeita. Kunnanvaltuusto päätti joulukuussa 2021 lisätä 500 Suur-Savon osaketta myyntiin. Yhteensä kunnalla on myynnissä 700 osaketta. Osakkeita myytiin vuonna 2022 yhteensä 108 kappaletta Enonkosken ja Juvan kunnille.

Veroprosentit pidettiin vuonna 2022 vuoden 2021 tasolla. Tulosveroprosentiksi vahvistettiin 21,5 sekä vakituisten asunnon veroprosentti on 0,65, muun asuinrakennuksen veroprosentti on 1,30 ja yleinen kiinteistöveroprosentti on 1,05.

Etelä-Savon sosiaali- ja terveystoimen kuntayhtymän, Essoten, kuntalaskutus on vaihdellut talousarviovuonna 2022 eri vaiheissa. Pertunmaan kunta on varannut Essoten talousarvion mukaisesti vuodelle 2022 8 754 600 euroa. Essoten todelliset kustannukset ovat 9 675 859 euroa ja kustannukset ovat 921 259 euroa suuremmat. Essoten lisämäärärahapäätös tehtiin kunnanhallituksessa ja kunnanvaltuustossa 19.12.22. Essoten talousarvioylitykset vuosina 2018–2022 ovat reilusti yli 3,8 M€.

Em. vuosina syntynyt kumulatiivinen alijäämä oli vuoden 2022 lopussa -3 436 930 euroa.

Essoten toiminta päättyi 31.12.22. Sosiaali- ja terveystalouden ja pelastustoimi siirtyivät Etelä-Savon hyvinvointialueelle 1.1.2023. Kunnan budjetista siirtyy 1.1.2023 Etelä-Savon hyvinvointialueelle 9 470 040 euroa. Laskelma perustuu vuoden 2021 tilinpäätökseen ja vuoden 2022 talousarvioon. Kustannus tulee nousemaan kun tilinpäätös vuodelta 2022 valmistuu.

Etelä-Savon sosiaali- ja terveystoimen kuntayhtymä Essote ja Osuuskauppa Suur-Savo myivät omistamansa Etelä-Savon Työterveys Oy:n koko osakekannan Pihlajalinna Oy:lle. Näin ollen myös Pertunmaan kunnan työterveyshuolto siirtyi ao. yhtiöön keväällä 2022. Kunnan työterveyshuollon kustannukset olivat 28 770 euroa vuonna 2022.

Kunta solmi maahanmuuttoviraston Migrin ja SPR:n Mikkelin vastaanottokeskuksen kanssa kunnanhallituksen päätöksellä 20.6.22 § 95 toimeksiantosopimuksen ukrainalaisten vastaanottopalveluiden tuottamisesta. Kuntamallissa kunta tuottaa tilapäistä suojelua hakevien ja saavien henkilöiden majoituspalvelut sekä antaa henkilölle majoitukseen ja arkeen liittyvää ohjausta ja neuvontaa. SPR:n Mikkelin vastaanottokeskus vastaa muiden vastaanottopalvelujen järjestämisestä. SPR:n Mikkelin vastaanottokeskuksen kautta kunnalle on maksettu ukrainalaisten asumiskuluista. Kustannus oli alussa kustannusneutraali, mutta energian hinnan nousu on aiheuttanut kuluja enemmän kuin maksettu korvaus.

Kunnalla on kokonaisuudessaan lyhytaikaista lainaa 2 879 586,68 ja pitkäaikaista lainaa 4 932 926 euroa. Pitkäaikaista lainaa on lyhennetty suunnitelman mukaan. Kunnalla on lainasaamia Soprus Oy:ltä ja Kutomakuja Oy:ltä yhteensä 443 413 euroa.

Kunnanvaltuuston päätti 13.12.2021 § 101 siirtää jätehuollon Kymenlaakson Jäte Oy:lle. Osakassopimus allekirjoitettiin 21.12.22.

Pertunmaan kunta yhteistyössä Järvi-Saimaan Palvelut Oy:n, Etelä-Savon sosiaali- ja terveyspalvelujen Essoten sekä Mäntyharjun ja Puumalan kuntien kanssa valmisteli ruokapalvelujen uudelleen järjestelyä. Asiaa käsiteltiin kunnanhallituksessa 28.3.22 § 66 ja kunnanvaltuustossa 25.4.22 § 23. Henkilöstön kanssa on uudelleen järjestelyä käyty läpi ja yt-neuvottelut pidettiin 22.6.22. Ruokapalvelujen siirto Järvi-Saimaan Palvelut Oy:lle tapahtui 31.12.2022.

Kunnanvaltuusto päätti 23.5.2022 § 33 laittaa myyntiin Hannu Vigmanin testamentin kuusi asunto-osaketta Vantaalla. Osakkeista myytiin kaksi kappaletta vuoden 2022 aikana.

Kunnan vuokratalot yhtiöitettiin Koy Pertunmetsään kunnanvaltuuston päätöksellä 7.3.2022 § 19 ja vuokra-asunnot luovutettiin 30.2.22. Koy Pertunmetsälle on aikaisemmin yhtiöitetty 43 kunnan vuokra-asuntoa. Loput 60 vuokra-asuntoa yhtiöitettiin em. päätöksellä. Samalla kilpailutettiin isännöinti ja valittiin Kuntaisännöinti Oy hoitamaan Koy Pertunmetsän vuokra-asuntoja sekä Pertunmaan Tukikoti ry:n asuntoja.

Kunnanvaltuusto päätti 19.9.2022 § 49, että kunta pyytää tarjouksia arviolta 480 hehtaarin metsäkiinteistöjen myynnistä. Kyseessä oli periaatepäätös talouden tasapainottamiseksi jos Suur-Savon Sähkö Oy:n osakkeet eivät mene kaupaksi. Tarjouksia ei ole pyydetty eikä metsäkiinteistöjä myyty. Kunta päätti odottaa mihin Etelä-Savon sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymän kustannukset talousarviovuodelta päättyvät ja minkä verran kunnan budjetista siirtyy Etelä-Savon hyvinvointialueelle.

Kunnanvaltuuston tietoon saatettiin 19.9.2022 § 50 kunnanhallituksen päätös kahden asunto-osakkeen myynnistä: As Oy Mäkiperttu 26 000 euroa ja As Oy Pertunrinne 10 000 euroa. Asunto-osakkeiden myynti oli osa talouden tasapainotusohjelmaa.

Kunta sai koronatukea vuonna 2022 236 751 euroa. Kunta haki harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta. Päätös oli kielteinen.

Kunnan budjetista siirtyi 1.1.2023 Etelä-Savon hyvinvointialueelle 9 470 040 euroa. Laskelma perustuu vuoden 2021 tilinpäätökseen ja vuoden 2022 talousarvioon. Kustannus tulee nousemaan kun tilinpäätös vuodelta 2022 valmistuu.

Pertunmaan kunta sai 29.12.2022 päivätyn kirjeen valtiovarainministeriöltä. Kyseisellä päätöksellä kunnan tulee maksaa valtionosuuksia vuoden 2023 aikana yhteensä -393 203 euroa.

Kunnan päätökset omista tai yhteistyöhankkeista ulkopuolisella rahoituksella:

- Kuortin kylätalon kesä 2022 –kokeiluhanke, Päijänne-Leader ry
- Hartolan, Joutsan, Pertunmaan ja Sysmän Pienten kuntien akatemia, ESR
- TE2024-uudistus ja Etelä-Savon kuntien ja toimijoiden yhteistyöhanke, Etelä-Savon maakuntaliitto
- Kuortin teollisuusalueen lisäkaavoitukseen aurinkosähköpuistolle ja biokaasulaitokselle, ympäristöministeriö.
- Tikkutollostu tuotteeksi – yhteistyöhanke Helsingin yliopiston Ruralia-instituutin kanssa, ELY

Verotulot vuosina 2017–2022

1 000 €	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kunnantulovero	4 126	3 876	4 212	4 418	4 517	4 557
Yhteisövero	841	795	848	984	1 383	1 209
Kiinteistövero	813	824	834	816	928	966
Yhteensä	5 780	5 495	5 894	6 218	6 827	6 734

Valtionosuudet 2017–2022

1 000 €	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Valtionosuudet	6 163	5 823	5 956	6 342	6 235	6 294

5. KUNNAN HENKILÖSTÖASIAT

Henkilöstöresurssit on kunnassa kiristetty äärimmilleen. Erityisesti hallinto-, talous- ja toimistohenkilökunta sekä virkamiesjohto ovat olleet kovilla. Muutokset toimintaympäristössä, järjestelmien ja systeemien liisääntyminen sekä erilaisten sähköisten järjestelmien käyttöönotto heijastuivat työssä jaksamiseen ja ylitöihin. Henkilöstö teki yhteensä 385 tuntia ylitöitä. Viranhaltijajohdon, kunnanjohtajan, tekninen johtaja-rakennustarkastajan, sivistysjohtaja-rehtorin, työtunteja ei lasketa, koska he ovat kokonaistyöajassa.

Keväällä 2022 työhyvinvointikyselyyn vastasi 41 henkilöä, n. 70 % henkilöstöstä. Reilu 46 % koki voivansa hyvin tai erittäin hyvin. Vastaaajista 48 % vastasi toisaalta hyvin ja toisaalta huonosti. Vastaaajista reilu 6 % koki voivansa huonosti tai erittäin huonosti. Tulokset vastasivat pääosin vuoden 2021 tuloksia. Nykyiseen työhön oli erittäin tyytyväisiä 15 %, tyytyväisiä 68 %, ei tyytyväisiä eikä tyytymättömiä 10 % ja tyytymättömiä 7 %. Työstä innostuneita oli 93 % ja keskiarvo hyvän työvireen kokemuksesta keskiarvo oli 4 (skaala 1-5). Kyselyn tuloksia käsiteltiin koko henkilöstölle järjestetyssä tilaisuudessa toukokuussa ja jokaisessa työyksikössä.

Henkilöstön sairauspoissaolopäivät ovat laskeneet vuodesta 2019 (17,6) merkittävästi. Vuonna 2020 sairauspoissaolopäiviä oli 13,05, vuonna 2021 11,78 ja vuonna 2022 12,63. Vuoden 2022 sairauslomapäivien määrä henkilöstötyövuotta kohden oli 749, joista koronan aiheuttamia 247.

Työterveyshuolto siirtyi osakekauppojen myötä Etelä-Savon Työterveys Oy:ltä Pihlajalinnalla Oy:lle keväällä 2022. Muutos aiheutti monia ongelmia erityisesti ajanvarauksessa ja yhteydenotoissa. Tilanne parani vuoden loppua kohden.

Kunnanjohtajan (henkilöstöpäällikkö) sekä eri osastojen ja yksiköiden muodostama Tyky-ryhmä on pyrkinyt tukemaan työhyvinvointia ja jaksamista. Vuoden aikana järjestettiin kaksi liikuntatuntia, kaksi aamupalaa ja yhteinen jouluruokailu. Henkilöstö osallistui Ulkona kuin lumiukko-kampanjaan. Henkilöstön oli mahdollisuus saada liikunnanohjaajan laatima kuntosaliohjelma ja edulliset liikunta- ja kulttuurisetelit. Henkilöstöä huomioitiin tasavuosikymmenien saavuttamisesta erilaisilla työhyvinvointia tukevilla toimilla. Tyky-ryhmä kokoontui vuoden aikana viisi kertaa.

Kunnan Yt-toimikunta, yhteistoiminta, koostuu ammattijärjestöjen ja henkilöstön pääluottamus- ja luottamushenkilöistä, kunnanhallituksen puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajista sekä kunnanjohtajasta. Yt-toimikunnassa on käsitelty henkilöstöön, ja koko kunnan toimintaan ja talouteen liittyviä asioita avoimessa ilmapöytäkirjassa. Yt-toimikunta on kokoontunut kolme kertaa.

Työhyvinvointia ja strategiaa-hanke jatkui vielä alkuvuonna 2022. Kunnan työntekijät osallistuivat kuntastrategian valmisteluun oman työn ja koko kunnan näkökulmasta. Nykyinen kuntastrategia on voimassa vuoteen 2023, jonka aikana on tavoitteena valmistella yhteistyössä eri tahojen kanssa uusi kuntastrategia.

Henkilöstön palkat nousivat vuoden aikana keskimäärin 3 %.

Tavoite:	Toimenpide/mittari:	Vastuutaho ja toteuma:
Työhyvinvointia ja strategiaa jatkuu 31.3.2022 saakka.	Hankkeeseen osallistuneet työntekijät.	Kunnanjohtaja ja johtoryhmä. Hankkeeseen osallistui työntekijäryhmittäin: koulu, varhaiskasvatus, ruokapalvelut, tekniset palvelut ja hallintopalvelut.
Työhyvinvointikysely henkilökunnalle keväällä 2022.	Kyselyyn vastanneiden määrä. Suunnitellut/toteutuneet toimenpiteet.	Kunnanjohtaja ja johtoryhmä. Mukana valmistelussa tyhyryhmä ja yt-toimikunta. Kyselyyn vastanneiden määrä 41. Vuoden aikana kuusi eri yhteistä hyvinvointitapahtumaa.

6. YMPÄRISTÖASIAT

Pertunmaan keskeiset päästöt aiheuttavat tieliikenteestä (5-tie) ja maataloudesta. Toiseksi suurimmat päästöt tulevat työkoneista ja eri lämmitysmuodoista (sähkölämmitys, kulutussähkö ja öljylämmitys).

Kunnanvaltuusto ilmasto-ohjelma on vuosille 2022–2035. Ohjelman visio on, että Pertunmaa etenee kaikkien merkittävien sektoreiden päästövähennystavoitteissa vähintään kansallisten tavoitteiden mukaisesti. Pertunmaa rakentaa paikallisten olosuhteiden ehdoilla myös muualle sopivia esimerkkejä yhteistyössä erityisesti Mikkelin seudun kuntien kanssa.

Päätavoitteena on, että Pertunmaa on hiilineutraali vuonna 2035.

Kuortti – portti Pertunmaalle ja Etelä-Savoon – hankkeessa on valmisteltu yhteistyössä Suur-Savon Sähkö Oy:n ja Solarigo Oy:n kanssa 20 hehtaarin aurinkosähköpuistoa.

7. ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ, MERKITTÄVISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ

1. Kunnan taloustilanne

Merkittävät epävarmuustekijät liittyvät kunnan talouteen ja sen tasapainottamiseen. Kunnan on myytävä omaisuutta vuodesta 2018 syntyneiden alijäämien kattamiseen sekä saatava kunnan talous tasapainoon viimeistään vuonna 2023. Sote-kustannukset siirtyvät kunnan budjetista hyvinvointialueelle 1.1.2023.

Epävarmuus liittyy omaisuuden realisointiin, valtionosuuksiin, hyvinvointialueille siirtyviin kustannuksiin, inflaatioon sekä erityisesti korkojen, energian ja ruuan hintojen korotuksiin ja aikatauluun.

Sosiaali- ja terveystalouksien ei ole ollut juurikaan mahdollisuutta vaikuttaa. Kustannukset perustuvat Essoten ja kuntien väliseen perussopimukseen ja väestökehitykseen. Essote ei myöskään toteuttanut sille vaadittuja säästötoimia.

Helputusta ei vaikuta tuovan se, että sote-menot siirtyvät Etelä-Savon hyvinvointialueelle. Verotuloista siirtyy 12.64 % hyvinvointialueelle. Pertunmaan sote-menot ovat n. 700 000 euroa suuremmat kuin siirtyvät tulot. Valtiovarainministeriön laskelmien mukaan valtionosuus kunnalle muodostuu negatiiviseksi.

Kunnan verotulot 8,86 % ja muut satunnaiset tulot eivät tule kattamaan lakisääteisten tehtävien hoitamiseen tarvittavaa rahoitusta. Todennäköistä on, että syksyllä 2023 valtiovarainministeriö aloittaa kartoituksen mahdollisista kuntaliitoksista.

2. Väestökehitys

Syntyneiden ja kuolleiden merkittävä epäsuhde aiheuttaa asukasmäärän jatkuvan laskun. Kunnan väestö vähenee ja ikääntyy vääjäämättömästi Pertunmaalla ja kaikissa Etelä-Savon kunnissa. Vaikutukset ovat monimuotoisia sekä taloudellisia, mutta myös sosiaalisia ja kulttuurisia.

Vaikuttaa siltä, että valtion toimenpiteet hyvinvointialueiden perustamisessa ja TE2025-uudistamisessa heikentävät entisestään kuntien asemaa erityisesti itä- ja pohjois-Suomessa. Kaikki tunnusluvut Etelä-Savossa osoittavat alaspäin eikä Pertunmaa ole siinä poikkeus.

3. Sota

Venäjän hyökkäys Ukrainaan vaikuttaa maailmanlaajuisesti ja kansallisesti. Sisäministeriön Kansallinen riskiarvio todetaan seuraavasti: Suurvaltojen keskinäisen kilpailun voimistuminen ja sääntöpohjaisen kansainvälisen järjestelmän heikentyminen lisäävät toimintaympäristön epävakautta. Euroopan ja Suomen turvallisuustilanne on vakavampi ja vaikeammin ennakoitavissa kuin kertaakaan kylmän sodan jälkeen. Jännitteiden lisääntyminen heikentää myös Itämeren alueen turvallisuustilannetta ja sen ennakoitavuutta. Mahdollinen Euroopan laajuinen tai Itämeren alueella tapahtuva sotilaallinen konflikti vaikuttaisi Suomeen, ja Suomen olisi vaikea pysytellä sen ulkopuolella.

Sodan vaikutukset voivat olla laajat kuten informaatiovaikuttaminen, erilaiset energihuollon sekä tieto- ja viestintäverkkojen ja palveluiden sekä vesi- ja ruokahuollon häiriöt, laajamittainen maahantulo, väkivalta ja terrorismi.

4. Pandemiat

Maailmanlaajuinen koronapandemia on tullut jäädäkseen ja sen vaikutus vaihtelee ajan sekä tilanteen mukaan. Koronapandemia on vaikuttanut ensisijaisesti ihmisten terveyteen ja lisännyt merkittävästi terveydenhuollon kustannuksia. Millään taholla ei ole arviota siitä, miten koronapandemia ja mahdollisesti muut pandemiat, lisääntyvät ja vaikuttavat mahdollisuuksiin varautua tai ennakoita niiden vaikutuksia.

Terveyspalvelut on keskeinen toimija pandemioiden torjunnassa. Yhteistyö hyvinvointialueiden ja kuntien kesken on keskeinen ja myös kriittinen tulokulma pandemioiden hillitsemiseen ja ihmisten hoitamiseen.

5. Ilmastonmuutos

Sisäministeriön Kansallinen riskiarvio todetaan seuraavaa:

Viime vuosikymmenten aikana pohjoiset alueet ovat lämmenneet moninkertaisella nopeudella maapallon keskimääräiseen lämpenemistahtiin verrattuna. Esimerkiksi arktinen alue on lämmennyt nelinkertaisella nopeudella. Suomen vuosikeskilämpötila on kohonnut noin 2 °C 1800-luvun puoliväliin verrattuna. Tämä lämpeneminen on noin kaksi kertaa enemmän kuin maapallolla keskimäärin. Nopeasti muuttuvan ilmaston vaikutukset näkyvät riskiarviossa usean uhkamallin kohdalla.

Ilmastonmuutos vaikuttaa kolmella eri tavalla yhteiskuntaan ja sen elintärkeisiin toimintoihin. Ensiksi, Suomen rajojen sisäpuolella tyypilliset alueelliset, sään ääri-ilmiöihin liittyvät riskit muuttuvat. Lisäksi ilmastomuutos synnyttää uusia riskejä Suomen ekosysteemeille, ihmisten terveydelle ja hyvinvoinnille, elinkeinoille, ja kriittiselle infrastruktuurille. Myös luontokato voi pitkällä aikavälillä vaarantaa talouden ja hyvinvoinnin perustaa. Ilmastonmuutos kiihdyttää luontokatoa, ja luontokato voimistaa ilmastomuutosta. Toiseksi, ilmastomuutos lisää Suomessa sellaisten riskien todennäköisyyttä, jotka heijastuvat maailmalta rajat ylittävien vaikutusten kautta. Kolmanneksi, ilmastomuutoksen hillintäpolitiikkaan liittyvät riskit, niin sanotut siirtymäriskit, ovat nousseet entistä merkittävämpään asemaan viime aikoina.

6. Mahdolliset kyberhyökkäykset sekä tietoturva ja – suoja

Toimintojen digitalisoituessa ja siirtyessä verkkoon siirtyvät sinne myös rikolliset. Karkeasti jaoteltuna rikollisella toiminnalla on kaksi eri motiivia: merkittävä osa toiminnasta tähtää taloudellisen hyödyn saavuttamiseen. Toisaalta, etenkin vallitsevassa geopoliittisessa tilanteessa, valtiollisten tai ideologisista syistä toimivien verkkorikollisten aktiivisuus on koholla. Jälkimmäisillä toimijaryhmillä voi myös olla suurimman tuhopotentiaalin omaavat työkalut ja tiedot hallussaan. On lisäksi mahdollista, että eri pohjalta toimivat ryhmät liittoutuvat tiettyä kohdetta vastaan hyökätessään, tai että toisen ryhmittymän hyökkäystä seurataan ja havaitaan mahdollisuus toimia sivussa omien päämäärien saavuttamiseksi.

Kunnan tietoliikenne lähiverkkoratkaisuineen on toteutettu ostopalveluna. Myös kriittiset palvelut sijaitsevat kunkin palvelua tarjoavan yrityksen konesalissa. Oman henkilöstön työpanos valvonnassa ei ole siten tarpeen, mutta yleinen tietoisuus kybermaailman tilanteesta pidetään ajan tasalla. Palvelut sijaitsevat siis konesaleissa, joiden toimintavarmuudesta vastaavat palveluntarjoajat. Kiinteät tietoliikenneyhteydet voivat toisaalta katketa poikkeusoloissa, mikä estäisi palveluiden käytön, mutta yhteyksiä voi joissakin tapauksissa korvata varayhteyksin (VPN).

Tärkeimpiä itse valvottavia kohteita ovat sähköpostipalvelun ja virustorjunnan lokitiedostot. Poikkeamista, kuten kalastelusähköpostit, tehdään ilmoitus Kyberturvallisuuskeskukseen ja tilanteen mukaan poliisille. Kunnassa on valmius hyvinkin syvälle meneviin tietoturvatyömenpiteisiin, mikäli tarvetta esiintyisi.

Pertunmaan kunta ei oletettavasti tule olemaan valtiollisten toimijoiden varsinainen tai ensisijainen kohde. On kuitenkin varauduttava tilanteisiin, joissa pyritään aiheuttamaan häiriöitä ja epävarmuutta laajemmin koko yhteiskunnassa. Heikosti suojatut kohteet ja huonosti varautuneet organisaatiot ovat tällöin vaarassa

joutua esim. hybridivaikuttamisen välikappaleiksi. Varautumiskeinoista merkittävin on uhkista tiedottaminen ja tietoturvatietoisuuden kehittäminen. Jälkimmäiseen käytetään eOppivan itseopiskelumateriaalia. Kurssit valmentavat henkilöstöä havainnoimaan myös heihin itseensä kohdistuvia omaisuuden ja henkilö-tietoihin liittyviä uhkia.

Maailmanlaajuiset ilmiöt heijastuvat myös Suomeen ja Pertunmaalle. Kunnan johtoryhmässä aloitettiin valmiussuunnitelman päivittäminen yhteistyössä eri osastojen ja yksiköiden, Essoten sekä palo- ja pelastustoi-
men kanssa sekä hyvinvointialueen kanssa. Työ jatkuu.

8. SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta perustuvat pääosin kunnallisiin hallintolakeihin. Lisäksi kunnassa noudatetaan valtuuston vuonna 2009 hyväksymiä sisäisen valvonnan ohjeita, joissa määritellään sisäisen valvonnan toteutus ja vastuut kunnan organisaatiossa. Valvontaa on noudatettu toimintavuoden aikana ohjeen mukaisesti. Kunnanhallitus vastaa riskien hallinnasta kokonaisuudessaan ja hallintokunnan järjestävät sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan omalta osaltaan.

Koronapandemian aikana korostui koko kunnassa henkilöstön terveysturvallisuus. Kunnassa oli erityisesti keväällä 2022 lukuisa määrä koronatartuntoja tai – altistumisia. Henkilöstöllä on ollut mahdollisuus edel-
leen etätöihin.

Tietoturva ja – suoja-asiat ovat entistä enemmän riskialttiita. Kunnan ICT-asiantuntija yhdessä johtoryhmän kanssa on huolehtinut asianmukaisista laitteista, teknisistä suojuuksista, ohjelmasovellusten ja erilaisten hakkereista sekä tunnusten ja vastaavien kalastajista. ICT-asiantuntija viestittää henkilöstölle säännönmu-
kaisesti haitallisista sähköpostiosoitteista ja muista vastaavista viesteistä.

Hallinto- ja talousosastoon kunnanhallitus on nimennyt rahavarojen käytön ja asiakirjojen tarkastajat. Tar-
kastajien tehtävänä on tarkastaa pankkitilien varat sekä halussa olevat arvopaperit ja vakuudet. Kunnanta-
lon irtaimiston nimetyt tarkastajat ovat vastanneet irtaimiston tarkastamisesta. Talousarvion toteutumisi-
sistä on raportoitu kunnanhallitukselle ja kunnanvaltuustolle kolme kertaa vuodessa. Kunnan vaikean ta-
loustilanteen vuoksi on erityisesti talouden seuranta kunnan kokonaisuudessa, eri osastoilla ja yksiköissä
erityisen tärkeää. Suurta harkintaa käytettiin erilaisten hankintojen ja ostojen välttämättömyydestä. Tavoit-
teena on ollut etsiä vaihtoehtoisia tai edullisempia ratkaisuja.

Sivistysosastoa ohjaavat perusopetuslaki, laki varhaiskasvatuksesta, lastensuojelulaki ja nuorisolaki. Kou-
lussa, varhaiskasvatuksessa, liikunnassa, nuorisotyössä ja kulttuurissa on jatkuvaa keskustelua ja tiedotta-
mista henkilöstölle erilaisista muutoksista esim. turvallisuus- ja kriisisuunnitelmissa. Erityisen tärkeää on
myös tiedottaminen lapsille ja nuorille sekä heidän vanhemmilleen ja huoltajille. Sivistysosaston käytössä
on Wilma-ohjelma.

Koulutoimella on kuljetussuunnitelma, jolla edistetään turvallista liikennekäyttäytymistä. Koulussa riskien
hallintaan liittyi sisä- ja ulkotiloissa toteutettu valvonta sekä toimivat ja selkeät järjestyssäännöt. Henkinen
turvallisuus kuten kiusaamiseen puuttumista ohjataan kohdennetulla suunnitelmalla opetussuunnitel-
massa. Henkilökunnan ensiapu- ja pelastustaitoja pidettiin yllä säännöllisellä koulutuksella.

Omaisuuden hallinnassa on tavaroiden oikea säilyttäminen ja käyttö. Niiden valvonnasta huolehtivat erityi-
sesti sivistystoimenjohtaja-rehtori ja varhaiskasvatuksen esimies. Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan jäsenet
suorittavat säännölliset irtaimiston tarkastukset.

Sivistysosastolla ja hallinto- ja talousosastolla on paljon erilaisia hankkeita, joita seurataan itse, mutta joiden
valvontaa seuraa tarkasti rahoittaja kuten aluehallintovirasto ja opetus- ja kulttuuriministeriö.

Tekninen toimi jakautuu kahteen osaan: kunnan oman omaisuuden ylläpito ja toisena rakennusvalvonnan lakisääteiset tehtävät. Omassa toiminnassa teknisen toimen sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestäminen perustuu voimassa olevaan hallintosääntöön ja teknisen lautakunnan toimintaan. Laskujen hyväksyjänä toimi tekninen johtaja.

Rakennusvalvonnan riskienhallinta ja valvonta perustuu voimassa olevaan lainsäädäntöön, maankäyttö- ja rakennuslakiin sekä kaavamääräyksiin. Näiden lisäksi kunnan oma rakennusjärjestys ohjaa rakennusvalvonnan toimintaa. Yhteistyötä tehtiin myös Etelä-Savon Ely:n ja Mikkelin seudun ympäristöpalveluiden kanssa.

Hankintaohje päivitettiin ja hyväksyttiin kunnanvaltuustossa joulukuussa 2022.

9. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

Kunnan taseen tunnuslukujen perusteella omavaraisuusprosentti on laskenut edelliseen vuoteen verrattuna 13,55 (16,15). Samoin suhteellinen velkaantuneisuusprosentti on noussut 65,68 (65,17). Vuodesta 2018 kertynyt kumulatiivinen alijäämä on 3 436 931,48 (3 016 004,51).

Lainakanta on hieman pienentynyt 7 812 512,92 (8 192 099,60). Pitkäaikaisia lainoja on lyhennetty suunnitelman mukaan. Lainakanta per/asukas on 4 876,68 (4 976,97).

Investointimenot vuonna 2022 oli keskeneräisessä hankkeessa 11 736,69 euroa.

10. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS, YHDISTELMÄ KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVISTÄ YHTEISÖISTÄ, KONSERNIN TOIMINNANOHJAUS SEKÄ OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT

Kunnan konserniohjeet päivitettiin joulukuussa 2022. Kunnanvaltuusto hyväksyi konsernijohtamista koskevat yleiset tavoitteet ja toimintaperiaatteet. Kunnanhallitus vastasi kunnan hallinnon ja talouden koordinoinnista. Kuntakonserniin kuuluvat tytäryhtiön kuuluu ovat antaneet kunnalle tarvittavat tiedot kuntakonsernin taloudellisen aseman arviointiin.

Pertunmaan kunnalla on kaksi tytäryhteisöä. Kunta omistaa 100 % Kiinteistö Oy Pertunmetsän sekä Asunto-osakeyhtiö Pertunmaan Mansikkamäestä 62,7 %.

Tiedonkulku ja vuorovaikutus kunnanhallituksen, kunnanjohtajan ja tytäryhtiöiden välillä on toiminut hyvin.

Pertunmetsän hallituksen, kunnanhallituksen ja Kuntaisännöinti Oy:n yhteistyöllä aloitettiin syksyllä 2021 kunnan vuokra-asuntojen yhtiöittämiseen liittyvien suunnitelmien valmistelu. Tavoitteena oli, että kunta luovuttaa 60 rivitaloasuntoa tytäryhtiö Koy Pertunmetsälle 31.12.2021 mennessä. Eri vaiheiden kautta päätettiin siirtämään päätöksentekoa ja luovutusta. Kunnanvaltuusto ja Pertunmetsän yhtiökokous on tehnyt tarvittavat päätökset ja kunnan vuokratotalot siirtyvät Koy Pertunmetsän hallintaan 1.5.2022.

Huonokuntoiset asunnot ovat edelleen suuri haaste. Vuonna 2022 kunta ei ole maksanut tyhjen asuntojen vuokria eikä myöntänyt avustuksia.

Etelä-Savon sosiaali- ja terveyspalvelujen Essoten kuntayhtymä ja Vaalijalan kuntoutus-, asumis- ja koulutuspalvelujen ja erityistukea tarvitsevien kuntayhtymä siirtyivät Etelä-Savon hyvinvointialueille ja kunnan jäsenyys päättyi ko. kuntayhtymissä. Pertunmaa kuuluu jäsenenä kahteen kuntayhtymään: koulutuskeskus Salpauksen kuntayhtymään ja Etelä-Savon maakuntaliittoon. Lisäksi kunta kuuluu jäsenenä yhdistelemättömiin yhteisöihin As Oy Pertunrinne ja Koy Kuortin Säästöpankintori.

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Toimintatuotot	1 801 231,95	1 876 378,92
Valmistus omaan käyttöön	0,00	0,00
Toimintakulut	-15 599 476,00	-15 372 923,14
Toimintakate	█ -13 798 244,05	█ -13 496 544,22
Verotulot	6 733 834,81	6 827 341,45
Valtionosuudet	6 294 333,00	6 235 033,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	16 788,76	10 183,95
Muut rahoitustuotot	133 471,62	114 664,87
Korkokulut	-43 576,62	-30 745,37
Muut rahoituskulut	-21,31	-0,03
Vuosikate	-663 413,79	-340 066,35
Poistot ja arvonalentumiset	-483 614,20	-619 885,42
Satunnaiset tuotot	879 959,73	
Satunnaiset kulut	-153 858,71	
Tilikauden tulos	-420 926,97	-959 951,77
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-420 926,97	-959 951,77

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot / Toimintakulut %	11,55	12,21
Vuosikate / poistot, %	-137,18	-54,86
Vuosikate, euroa / asukas	-413,86	-206,60
Asukasluku 31.12.	1603	1646

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 * toimintatuotot / (toimintakulut - valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100 * vuosikate / poistot ja arvonalentumiset

Vuosikate euroa / asukas

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-663 413,79	-340 066,35
Satunnaiset erät, netto	726 101,02	
Tulorahoituksen korjauserät	51 478,13	97 873,25
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 066 905,64	-457 507,47
Rahoitusosuudet investointeihin		
Pysyvien vastaavien hyöd.luov.tulot	1 114 140,96	15 517,92
Toiminnan ja investointien rahavirta	161 400,68	-684 182,65
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-9 200,00	
Antolainasaamisten vähennys	6 000,00	6 000,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-379 586,68	-379 586,68
Lyhytaikaisten lainojen muutos		500 000,00
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset	425 833,57	-269 842,15
Rahoituksen rahavirta	43 046,89	-143 428,83
Rahavarojen muutos	204 447,57	-827 611,48
Rahavarat 31.12.	791 756,91	587 309,34
Rahavarat 1.1.	587 309,34	1 414 920,82

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, €	-2 047 734,10	-2 647 239,81
Investointien tulorahoitus, %	-62,18	-74,33
Lainanhoitokate	-1,46	-0,75
Laskennallinen lainanhoitokate	-0,61	-0,29
Kassan riittävyys, pv	16,90	13,20
Asukasmäärä	1603	1646

Investointien tulorahoitus, %

= 100 * vuosikate / investointien omahankintameno

Lainanhoitokate

= (vuosikate + korkokulut) / (korkokulut + lainanlyhennykset)

Laskennallinen lainanhoitokate

= (vuosikate+korkokulut) / (korkokulut + laskennalliset lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys (pv)

= 364 pv x rahavarat 31.12. / kassasta maksut tilikaudella

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
	2022	2021		2022	2021
PYSYVÄT VASTAAVAT	10 107 510,63	10 663 510,80	OMA PÄÄOMA	2 000 171,25	2 421 098,22
Aineettomat hyödykkeet	0,00	0,00	Peruspääoma	5 437 102,73	5 437 102,73
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	0,00	Edellisen tilik:n yli-/alijäämä	-3 016 004,51	-2 056 052,74
Aineelliset hyödykkeet	7 681 744,27	9 255 767,45	Tilikauden yli-/alijäämä	-420 926,97	-959 951,77
Maa- ja vesialueet	1 161 517,06	1 194 503,49	PAKOLLISET VARAUKSET		
Rakennukset	4 934 869,18	6 245 474,45	Muut pakolliset varaukset	89 331,28	66 203,80
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 540 455,26	1 758 584,84	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMA	2 729 145,95	2 772 596,53
Koneet ja kalusto	33 166,08	57 204,67	Lahjoitusrahastojen pääomat	2 727 062,85	2 772 549,56
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	11 736,69	0,00	Muut toimeksiantojen pääomat	2 083,10	46,97
Sijoitukset	2 425 766,36	1 407 743,35	VIERAS PÄÄOMA	9 760 739,45	9 750 836,84
Osakkeet ja osuudet	2 049 631,28	1 034 808,27	Pitkäaikainen	5 183 871,19	5 563 457,87
Muut lainasaamiset	199 659,98	205 659,98	Lainat rah. - ja vak.laitoksilta	4 932 926,24	5 312 512,92
Muut saamiset	176 475,10	167 275,10	Lainat muilta lainantajilta		
TOIMEKSIANT.ERITYISKAT	2 779 833,08	2 802 992,51	Liittymismaksut ja muut velat	250 944,95	250 944,95
Toimeksiantojen varat	2 779 833,08	2 802 992,51	Lyhytaikainen	4 576 868,26	4 187 378,97
VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 692 044,22	1 544 232,08	Lainat rah. - ja vak.laitoksilta	2 879 586,68	2 879 586,68
Vaihto-omaisuus	9 786,99	9 786,99	Lainat muilta luotonantajilta		
Saamiset	890 500,32	947 135,75	Saadut ennakot	20 753,11	15 333,87
Pitkäaikaiset saamiset	376 758,20	433 413,40	Ostovelat	1 276 174,67	899 198,13
Myyntisaamiset			Muut velat	50 016,34	57 052,84
Lainasaamiset	376 758,20	433 413,40	Siirtovelat	350 337,46	336 207,45
Muut saamiset			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	14 579 387,93	15 010 735,39
Lyhytaikaiset saamiset	513 742,12	513 722,35	TASEEN TUNNUSLUVUT		
Myyntisaamiset	174 439,84	97 713,98	Omavaraisuusaste, %	13,74	16,15
Lainasaamiset	56 655,00	62 102,10	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	65,68	65,17
Muut saamiset	36 489,47	59 137,23	Kertynyt yli- / alijäämä	-3 436 931,48	-3 016 004,51
Siirtosaamiset	246 157,81	294 769,04	Kertynyt yli- / alijäämä, € / asuk	-2 144,06	-1 832,32
Rahoitusarvopaperit	120 526,31	120 347,03	Lainakanta 31.12.	7 812 512,92	8 192 099,60
Osakkeet ja osuudet	120 526,31	120 347,03	Lainakanta 31.12. €/asukas	4 873,68	4 976,97
Rahat ja pankkisaamiset	671 230,60	466 962,31	Lainat ja vastuut, 31.12.	7 843 439,62	8 252 883,37
VASTAAVAA YHTEENSÄ	14 579 387,93	15 010 735,39	Lainat ja vastuut, €/asukas	4 892,98	5 013,90
			Lainasaamiset	199 659,98	205 659,98
			Asukasäärä	1603	1646

Omavaraisuusaste % = 100*(oma pääoma + poistoero ja vapaachtoiset varaukset) / (koko pääoma-saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = 100*(vieras pääoma - saadut ennakot) / käyttötulot

Lainakanta 31.12. = vieras pääoma - (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)

Lainasaamiset = sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainat ja vastuut 31.12. = vieras pääoma - (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat) + vuokratvastuut

KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT

TULOT		MENOT	
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	1 801 231,95	Toimintakulut	15 599 476,00
Verotulot	6 733 834,81	- valmistus omaan käyttöön	0,00
Valtionosuudet	6 294 333,00	Korkokulut	43 576,62
Korkotuotot	16 788,76	Muut rahoituskulut	21,31
Muut rahoitustuotot	133 471,62	Satunnaiset kulut	153 858,71
Satunnaiset tuotot	879 959,73	Tulorahoituksen korjauserät	
Tulorahoituksen korjauserät		Pakollisten varausten muutos	
- pysyvien vastaavien		- Pakollisten var.lis.(+), väh.(-)	-176 986,19
hyödykkeiden luovutusvoitot	-127 278,06	- Pysyvien vastaavien hyödyk.	
Investoinnit		luovutustappiot	-1 770,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin		Investoinnit	
Pysyvien vast.hyöd.luovutustulot	1 114 140,96	Investointimenot	1 066 905,64
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	6 000,00	Antolainasaamisten lisäykset	9 200,00
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0,00
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0,00	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	379 586,68
Oman pääoman lisäykset	0,00	Oman pääoman vähennykset	0,00
Kokonais tulot yhteensä	16 852 482,77	Kokonais menot yhteensä	17 073 868,77

Täsmäytys:

Kokonais tulot - kokonaismenot = 16 852 482,77-17 073 868,77 = -221 386,00

Rahavarojen muutos - Muut maksuvalmiuden muutokset = 204 447,57-410 765,09= -221 386,00

Pertunmaa kuntakonserni

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	01.01.-31.12.2022	01.01.-31.12.2021
Toimintatuotot	12 709 231,16	12 394 454,57
Toimintakulut	-26 284 883,93	-25 672 149,97
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	427,94	445,86
TOIMINTAKATE	-13 575 224,83	-13 277 249,54
Verotulot	6 726 591,54	6 820 244,49
Valtionosuudet	6 494 270,86	6 444 445,59
<u>Rahoitustuotot ja -kulut</u>		
Korkotuotot	19 066,16	14 500,85
Muut rahoitustuotot	139 335,20	115 507,13
Korkokulut	-64 464,12	-49 119,52
Muut rahoituskulut	-13 119,40	-1 389,54
Rahoitustuotot ja -kulut	80 817,84	79 498,92
VUOSIKATE	-273 544,59	66 939,46
<u>Poistot ja arvonalentumiset</u>		
Suunnitelman mukaiset poistot	-781 502,32	-902 879,39
Poistot ja arvonalentumiset	-781 502,32	-902 879,39
Satunnaiset erät	726 101,02	0,00
TILIKAUDEN TULOS	-328 945,90	-835 939,94
Tilinpäätössiirrot		
Tilikauden verot	0,00	-1 356,89
Laskennalliset verot	13 056,66	-11 186,00
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	151,54	144,23
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-315 737,70	-848 338,60
Tuloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot/toimintakulut, %	48,35 %	48,30 %
Vuosikate/Poistot, %	-35,00 %	7,40 %
Vuosikate, €/asukas	-171	41
Asukasmäärä	1603	1646

Pertunmaa kuntakonserni

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	01.01.-31.12.2022	01.01.-31.12.2021
Toiminnan rahavirta		
VUOSIKATE	-273 544,59	66 939,46
Satunnaiset erät	726 101,02	0,00
Tilikauden verot	0,00	-1 356,89
Tulorahoituksen korjauserät	-235 133,39	271 153,03
Toiminnan rahavirta	<u>217 423,04</u>	<u>336 735,60</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-562 443,56	-1 010 243,28
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	354,03
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	124 833,45	250 326,33
Investointien rahavirta	<u>-437 610,11</u>	<u>-759 562,92</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	-220 187,08	-422 827,33
Rahoituksen rahavirta		
<u>Antolainauksen muutokset</u>		
Antolainasaamisten lisäykset	-9 274,19	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	<u>56 656,46</u>	<u>1 075,25</u>
	47 382,27	1 075,25
<u>Lainakannan muutokset</u>		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	86 123,23	538 461,62
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-312 920,00	-612 195,07
Lyhytaikaisten lainojen muutos	<u>51 329,77</u>	<u>406 341,89</u>
	-175 467,01	332 608,43
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
<u>Muut maksuvalmiuden muutokset</u>		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-20 251,20	-286,59
Vaihto-omaisuuden muutos (lis -, väh +)	-1 971,49	12 674,87
Saamisten muutos (lis (-) väh +)	-300 024,09	-63 889,71
Korottomien velkojen muutos (lis (+) väh (-))	<u>654 260,78</u>	<u>-118 353,76</u>
	332 014,00	-169 855,19
Rahoituksen rahavirta	203 929,26	163 828,49
Rahavarojen muutos	-16 257,82	-258 998,84
Rahavarat 31.12.	1 350 431,35	1 366 689,17
Rahavarat 1.1	1 366 689,17	1 625 058,01
Rahavarojen muutos	-16 257,82	-258 368,84
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Investointien tulorahoitus, %	16,1	6,6
Lainanhoitokate	0,2	0,2
Laskennallinen lainanhoitokate	0,1	0,1
Kassan riittävyys, pv	17,8	18,2
Toiminnan ja investointien tulorahoituksen kertymä 5 v.	-2 994 189,64	-3 509 710,04

Pertunmaa kuntakonserni

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

	31.12.2022	31.12.2021
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	40 162,38	65 328,49
Muut pitkävaikutteiset menot	1 126,49	1 325,39
Aineettomat hyödykkeet	41 288,87	66 653,88
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1 311 082,67	1 312 189,96
Rakennukset	10 058 354,10	9 539 618,82
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 643 267,09	1 858 808,95
Koneet ja kalusto	262 580,97	297 359,17
Muut aineelliset hyödykkeet	1 827,53	645,26
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	17 327,93	560 553,02
Aineelliset hyödykkeet	13 294 440,29	13 569 175,18
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	172 133,45	36 136,92
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonorotuks	78 033,71	231 893,18
Muut lainasaamiset	6 163,04	6 150,19
Muut saamiset	180 214,25	170 952,91
Sijoitukset	436 544,45	445 133,20
PYSYVÄT VASTAAVAT	13 772 273,61	14 080 962,26
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	42 958,92	63 899,67
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	2 780 472,96	2 803 632,39
Muut toimeksiantojen varat	82,90	82,90
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	2 823 514,78	2 867 614,96
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	69 022,04	10 759,44
Keskeneräiset tuotteet	2 927,12	59 229,82
Valmiit tuotteet	189,79	178,20
Vaihto-omaisuus	72 138,95	70 167,46
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	376 758,20	433 413,40
Siirtosaamiset	34,33	35,59
Pitkäaikaiset saamiset	376 792,53	433 448,99
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	585 299,93	752 483,25
Lainasaamiset	56 655,00	62 163,58
Muut saamiset	183 687,35	169 228,04
Siirtosaamiset	973 870,28	515 613,60
Lyhytaikaiset saamiset	1 799 512,56	1 499 488,47
Saamiset	2 176 305,09	1 932 937,46
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	120 526,31	179 658,34
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	48 846,16	21 322,28
Muut arvopaperit	0,00	27 868,37
Rahoitusarvopaperit	169 372,47	228 848,99
Rahat ja pankkisaamiset	1 181 058,88	1 137 840,18
VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 598 875,39	3 369 794,09
VASTAAVAA	20 194 663,78	20 318 371,31

VASTATTAVAA**OMA PÄÄOMA**

Peruspääoma	5 437 102,73	5 437 102,73
Arvonkorotusrahasto	2 055,30	3 346,56
Muut omat rahastot	18 658,67	18 658,67
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-2 893 536,95	-2 022 056,25
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-315 737,70	-848 338,60
OMA PÄÄOMA	2 248 542,04	2 588 713,10

VÄHEMMISTÖOSUDET**5 724,56** **5 876,11****PAKOLLISET VARAUKSET**

Muut pakolliset varaukset	133 585,32	397 617,69
PAKOLLISET VARAUKSET	133 585,32	397 617,69

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

Valtion toimeksiannot	42 958,92	63 899,67
Lahjoitusrahastojen pääomat	2 727 710,54	2 773 267,40
Muut toimeksiantojen pääomat	12 077,89	10 201,66
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	2 782 747,35	2 847 368,73

VIERAS PÄÄOMA**Pitkäaikainen vieras pääoma**

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 718 662,66	4 632 539,43
Lainat julkisyhteisöiltä	3 400 008,90	3 712 928,90
Liittymismaksut ja muut velat	252 999,68	253 053,30
Laskennalliset verovelat	84 242,14	97 298,80
Pitkäaikainen vieras pääoma	8 455 913,38	8 695 820,43

Lyhytaikainen vieras pääoma

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	247 642,12	196 312,35
Lainat julkisyhteisöiltä	2 812 920,00	2 812 920,00
Saadut ennakot	24 082,69	21 238,87
Ostovelat	1 972 677,82	1 399 571,88
Liittymismaksut ja muut velat	266 098,96	174 283,92
Siirtovelat	1 244 729,53	1 178 648,23
Lyhytaikainen vieras pääoma	6 568 151,12	5 782 975,25
VIERAS PÄÄOMA	15 024 064,50	14 478 795,68
VASTATTAVAA	20 194 663,78	20 318 371,32

0,00

Taseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste, %	11,13 %	12,80 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	56,01 %	56,30 %
Kertynyt ylijäämä (alijäämä)	-3 209 275	-2 870 395
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	-2 002	-1 744
Lainat ja vuokravastuut	11 311 478	11 486 945
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	7 056	6 979
Lainasaamiset	6 163	6 150

11. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET

Pertunmaan kunta joutui Kuntalain 118 §:n mukaiseen arviointimenettelyyn vuonna 2021. Arviointimenettely toteutui kuntakonsernin tilinpäätöksen perusteella. Kuntalain mukaan arviointimenettely voidaan käynnistää jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kuntakonsernin viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1000 euroa asukasta kohden ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa asukasta kohden. Pertunmaan kuntakonsernin alijäämät asukasta kohden olivat 1 223 euroa vuonna 2020 ja 1010 euroa vuonna 2019. Kuntakonsernin alijäämä asukasta kohden jatkoi kasvuaan 2021 ja alijäämä asukasta kohden oli 1 744 euroa. Vuonna 2022 alijäämä per asukas oli 2 242 euroa.

Pertunmaan kunnan valmisteltu omaisuuden myynti ei ole toteutunut suunnitelman mukaisesti monista syistä mm. maakunnan kokonaisenergiaratkaisujen ja erityisesti Mikkelin kaupungin puuttuvat päätökset Suur-Savon sähkön ja Etelä-Savon energian uudelleen järjestelyistä ja/tai myynnistä sekä Suur-Savon sähkön osakkeiden hinnan määrittely. Pertunmaan kunta on ollut lojaali maakunnalle ja pidättäytynyt toistaiseksi realisoimasta Suur-Savon sähkön osakkeita.

Valtionvarainministeriön nimeämä arviointiryhmä on antanut Pertunmaan kunnalle lisäaikaa 30.10.2022 sijaan vuodelle 2023 tilinpäätösten 2022 valmistuttua, jolloin kunnan on osoitettava, että omaisuuden myynti toteutuu ja talous saadaan tasapainoon.

Kunnanhallitus esittää, että tilikauden 1.1.2022 - 31.12.2022 tulos -420 926,97 euroa kirjataan omaan omaan tilikauden yli-/ alijäämätilille. Poistojen osuus on -483 614,20 euroa. Kumulatiivinen alijäämä vuodelta 2018–2022 on -3 436 931,48 euroa.

Kunnanvaltuuston päättämät omaisuuden myynnit:

Pertunmaan kunnan keskeinen päätös vuosien 2018–22 alijäämien kattamiseen on Suur-Savon sähkön osakkeiden myynti. Kunnanvaltuusto on päättänyt ensimmäisen kerran 200 osakkeen myynnistä 28.8.2020 § 27. Toisen kerran kunta on päättänyt lisätä Suur-Savon sähkön osakkeiden myyntiä 500 kappaletta kunnanvaltuuston päätöksellä 13.12.21 § 103.

Arvio päivän markkinahinnan mukaisesti on vähintään 7 000 euroa/per/osake, yhteensä 4,9 M€. Osakkeita myytiin vuonna 2022 108 kappaletta yhteensä 756 000 euroa.

Kunnan talouden tasapainottamistoimenpiteet toteutuvat pääosin vuonna 2023. Vuonna 2022 vapaa-aikasihteerin paikkaa ei täytetty ja syksyllä 2022 lopetettiin työmatkatuki. Talousarvioon 2022 verrattuna säästöjä syntyi henkilöstömenoissa ja muiden palveluiden ostoissa. Kustannukset nousivat aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa pääosin lämmityskustannusten nousun takia sekä avustuksissa valtiolle maksettavien pitkäaikaistyöttömien ns. sakkomaksujen kustannuksista.

Kunnan päätöksentekijöiden lähes yksimielinen kanta on, että Pertunmaa säilyy itsenäisenä. Kunnan taloudellinen tilanne on erittäin vakava.

12. TALOUSARVION JA KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUTUMINEN HALLINTOKUNNITTAIN

Talousarvion ja käyttötalouden toteutuminen muodostuu ulkoisista ja sisäisistä tuloista ja menoista. Varsinainen tilinpäätös muodostuu ulkoisista tuloista ja menoista.

12.1. Hallinto- ja talousosasto

Vaalit/keskusvaalilautakunta:

	TA 2022	TA 2022 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	3 893,40	-3 893,40
Toimintakulut	-16 100	-16 100	-6 506,14	-9 593,86
Toimintakate	-16 100	-16 100	-2 612,74	-13 487,26
Suorite €/asukas	-10,04	-10,04	-1,63	-

Tarkastuslautakunta:

	TA 2022	TA 2022 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-22 890	-22 890	-22 521,59	-368,41
Toimintakate	-22 890	-22 890	-22 521,59	-368,41
Suorite €/asukas	-14,27	0	-14	-

Yleishallinto yhteensä:

	TA 2022	TA 2022 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	55 800	55 800	49 814,99	5 985,01
Toimintakulut	-617 180	-617 180	-700 509,58	83 329,58
Toimintakate	-561 380	-617 180	-650 694,59	89 314,59
Suorite €/asukas	-350,21	-350,21	405,92	-

Yleishallinto: kunnanvaltuusto ja -hallitus, toimikunnat, hallintopalvelut, johtoryhmä, luottamushenkilöiden koulutus, henkilöstön koulutus, suhdetoiminta ja edustus, holhous-/oikeustoimi, työllistäminen, vanhus- ja vammaisneuvosto, kuntahistoria, lasten kotihoidon tuki, nuorisoneuvosto, verotus, Jokitupa.

Keskitetysti hoidetut tehtävät:

	TA 2022	TA 2022 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	9 000	9 000	11 211,83	-2 211,83
Toimintakulut	-294 510	-294 510	-295 543,36	1 033,36
Toimintakate	-285 510	-285 510	-284 331,53	-1 178,47
Suorite €/asukas	-178,11	-178,11	-177,37	-

Keskitetysti hoidetut tehtävät: henkilöstöhallinto, it, taloustoimi ja palkanlaskenta, yhteispalvelupiste, tyky-toimiinta.

Elinkeinotoimi:

	TA 2022	TA 2022 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	48 470	48 470	60 622,34	-12 152,34
Toimintakulut	-205 850	-205 850	-180 101,50	-25 748,50
Toimintakate	-157 380	-157 380	-119 479,61	-37 900,84
Suorite €/asukas	-98,18	-98,18	-74,54	-

Elinkeinotoiminta: yrityspalvelut, matkailu, työmatkatuki, lapsimyönteisyyden korostaminen, Kuortti – portti Pertunmaalle ja Etelä-Savoon, Veljesperin asumiskokeilu, Pertun päivät, Pienten kuntien elinvoimaverkosto, Virtaa kirkonkylän vesiin, torin elävöittäminen, kuntamarkkinointi, poikkeusolot.

Palo- ja pelastustoimi:

	TA 2022	TA 2022 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-166 090	-166 090	-166 208,63	118,63
Toimintakate	-166 090	-166 090	-166 208,63	118,63
Suorite €/asukas	-103,61	103,61	-103,69	-

Pertunmaa kuuluu Etelä-Savon pelastuslaitokseen.

**Pelastustoimen tehtävät
vuosi 2022 Pertunmaa**

Onnettomuustyyppi (ensisijainen)		Yhteensä
Rakennuspalo	1	1
Maastopalo	2	2
Liikennevälinepalo	2	2
Muu tulipalo	4	4
Liikenneonnettomuus	22	22
Öljyvahinko	2	2
Häkeen liitetyn paloilmoittimen tarkastustehtävä	12	12
Muu tarkastustehtävä	3	3
Ensivastetehtävä	14	14
Ihmisen pelastaminen	2	2
Eläimen pelastaminen	2	2
Vahingontorjuntatehtävä	13	13
Avunantotehtävä	7	7
Virka-aputehtävä	1	1
Yhteensä	87	87

Vuonna 2022 tehtiin Pertunmaalla 13 kpl yleisiä palotarkastuksia, 2 kpl jälkipalotarkastuksia ja muita palotarkastuksia 2 kpl. Paloturvallisuuden itsearviointimateriaali lähetettiin 192 asuin- ja vapaa-ajan asuinrakennuksille, joista tavoitettiin 62 %. Paloteknisten laitteistojen asiakirjavalvontaa oli 4 kpl. Kemikaalilainsäädännön nojalla tehtäviä tarkastuksia ja päätöksiä oli 2 kpl, rakentamisen ja maankäytön suunnittelun ohjausta 3kpl.

Kunnanhallitus yhteensä:

	TA 2022	TA 2022 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	113 270	113 270	121 649,16	-8 379,16
Toimintakulut	-1 283 630	-1 283 630	-1 342 363,07	58 733,07
Toimintakate	-1 170 360	-1 170 360	-1 220 713,91	50 353,91
Suorite €/asukas	-730,11	784,5	-761,5	-

12.2 Sosiaali- ja terveydenhuolto**Sosiaalitoimi**

	TA 2022	TA 2022 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-7 400	-7 400	-9 130,61	1 730,61
Toimintakate	-7 400	-7 400	-9 130,61	1 730,61
Suorite €/asukas	-4,62	-4,62	-5,70	-

Terveystoimi (sisältää eläinlääkärin ja ympäristöterveydenhuollon kustannukset):

	TA 2022	TA 2022 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	1 294,64	-1 294,64
Toimintakulut	-8 928 770	-10 024 370	-9 852 733,29	-171 636,71
Toimintakate	-8 928 770	-10 024 370	-9 851 438,65	-172 931,35
Suorite €/asukas	-5 570,04	-6 253,51	-6 145,63	-

Erikoissairaanhoido:

	TA 2022	TA 2022 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-2 494 820	-3 590 420	-3 118 639,69	-471 780,31
Toimintakate	-2 494 820	-3 590 420	-3 118 639,69	-471 780,31
Suorite €/asukas	-1 556,34	-2 239,81	-1 945,50	-

Sosiaali- ja terveystoimi yhteensä:

	TA 2022	TA 2022 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	1 294,64	-1 294,64
Toimintakulut	-8 936 170	-10 031 770	-9 861 863,90	-169 906,10
Toimintakate	-8 936 170	-10 031 770	-9 860 569,26	-171 200,74
Suorite €/asukas	-5 574,65	-6 258,12	-6 151,32	-

12.3. Sivistysosasto

Toimielin: **SIVISTYS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA**
Tulosalue: Koulutoimi
Tulosityksikkö: Peruskoulut
Tilivelvollinen: Sivistystoimenjohtaja-rehtori

Peruskoulut	TA 2022	TA 2022 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	82 970	82 970	101 195,27	-18 225,27
Toimintakulut	-2 105 220	-2 105 220	-2 012 049,90	-93 170,10
Toimintakate	-2 022 250	-2 022 250	-1 910 854,63	-111 395,37
Suorite €/asukas	-1 261,54	-1 261,54	-1 192,05	-

Peruskoulut: henkilöstön koulutus, peruskoululaisten kuljetus, erityisopetus, muu opetus, pidennetty oppivelvollisuus, varhennettu pidennetty oppivelvollisuus, koronavirus avustus esi- ja perusopetus, kerhotoiminnan kehittäminen, tutor-opettajien koulutus ja osaamisen kehittäminen, esi- ja perusopetuksen tasa-arvon edistäminen, koulutuksellisen tasa-arvon edistäminen, erityisavustus lukutaidon vahvistamiseen, digitaalisten taitojen kehittäminen, sisäinen hallinto.

Toimielin: **SIVISTYS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA**
Tulosalue: Koulutoimi
Tulosyksikkö: Keskiasteen koulutus
Tilivelvollinen: Sivistystoimenjohtaja-rehtori

Keskiasteen koulutus	TA 2022	TA 2022 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 500	-1 500	-126,00	-1 374,00
Toimintakate	-1 500	-1 500	-126,00	-1 374,00
Suorite €/asukas	-0,94	-0,94	-0,08	-

Keskiasteen koulutus: kuraattori- ja koulupsykologipalvelujen osto keskiasteen osalta

Toimielin: **SIVISTYS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA**
Tulosalue: Koulutoimi
Tulosyksikkö: Aikuiskoulutus
Tilivelvollinen: Sivistystoimenjohtaja-rehtori

Aikuiskoulutus	TA 2022	TA 2022 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	149,14	-149,14
Toimintakulut	-37 470	-37 470	-16 134,37	-21 335,63
Toimintakate	-37 470	-37 470	-15 985,23	-21 484,77
Suorite €/asukas	-23,37	-23,37	-9,97	-

Aikuiskoulutus: kansalaistopisto

Toimielin: **SIVISTYS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA**
 Tulosalue: Varhaiskasvatus
 Tulosyksikkö: Varhaiskasvatus
 Tilivelvollinen: Päiväkodin johtaja

Varhaiskasvatus	TA 2022	TA 2022 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	53 500	53 500	57 424,76	-3 924,76
Toimintakulut	-583 150	-583 150	-615 387,51	32 237,51
Toimintakate	-529 650	-529 650	-557 962,75	28 312,75
Suorite €/asukas	-330,41	-330,41	-348,07	-

Varhaiskasvatus: päiväkotiki Keinula, ryhmäperhepäiväkotiki Kuuttila ja perhepäivähoito (henkilösivukuluja)

Toimielin: **SIVISTYS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA**
 Tulosalue: Kulttuuri ja kirjasto
 Tulosyksikkö: Kulttuuri
 Tilivelvollinen: Sivistystoimenjohtaja-rehtori

Kulttuuripalvelut	TA 2022	TA 2022 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	1 150	1 150	3 811,66	-2 661,66
Toimintakulut	-83 060	-83 060	-85 665,56	2 605,56
Toimintakate	-81 910	-81 910	-81 853,90	-56,10
Suorite €/asukas	-51,10	-51,10	-51,06	-

Kulttuuri, taiteen perusopetus, Verso, museo.

Toimielin: **SIVISTYS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA**
 Tulosalue: Kulttuuri ja kirjasto
 Tulosyksikkö: Kirjasto
 Tilivelvollinen: Sivistystoimenjohtaja-rehtori

Kirjastopalvelut	TA 2022	TA 2022 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	103,99	-103,99
Toimintakulut	-144 900	-144 900	-146 316,96	1 416,96
Toimintakate	-144 900	-144 900	-146 212,97	1 312,97
Suorite €/asukas	-90,39	-90,39	-91,21	-

Toimielin: **SIVISTYS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA**
 Tulosalue: Vapaa-aika
 Tulosyksikkö: Liikunta
 Tilivelvollinen: Sivistystoimenjohtaja-rehtori

Liikuntapalvelut	TA 2022	TA 2022 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	974,66	-974,66
Toimintakulut	-66 380	-66 380	-44 112,28	-22 267,72
Toimintakate	-66 380	-66 380	-43 137,62	-23 242,38
Suorite €/asukas	-41,41	-41,41	-26,91	-

Liikunta, järjestöjen tukeminen.

Toimielin: **SIVISTYS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA**
 Tulosalue: Vapaa-aika
 Tulosyksikkö: Nuoriso
 Tilivelvollinen: Sivistystoimenjohtaja-rehtori ja kunnanjohtaja

Nuorisotyö	TA 2022	TA 2022 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	21 000	21 000	22 633,57	-1 633,57
Toimintakulut	-101 950	-101 950	-75 776,80	-26 173,20
Toimintakate	-80 950	-80 950	-53 143,23	-27 806,77
Suorite €/asukas	-50,50	-50,50	-33,15	-

Nuorisotyö, etsivä nuorisotyö, järjestöjen tukeminen, harrastamisen Suomen malli.

Toimielin: **SIVISTYS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA**
 Tulosalue: Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
 Tulosyksikkö: Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
 Tilivelvollinen: Sivistystoimenjohtaja-rehtori ja kunnanjohtaja

Hyvinvointi ja terveyden edistäminen	TA 2022	TA 2022 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-26 550	-26 550	-17 447,46	-9 102,54
Toimintakate	-26 550	-26 550	-17 447,46	-9 102,54
Suorite €/asukas	-16,56	-16,56	-10,88	-

12.4. Tekninen osasto

Toimielin: **TEKNINEN LAUTAKUNTA**
Tulosalue: Yleiset työt
Tilivelvollinen: Tekninen johtaja-rakennustarkastaja

Yleiset työt	TA 2022	TA 2022 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	60 850	60 850	66 335,19	-5 485,19
Toimintakulut	-323 900	-323 900	-379 786,68	55 886,68
Toimintakate	-263 050	-263 050	-313 451,49	50 401,49
Suorite €/asukas	164,09	164,09	195,54	-

Toimielin: **TEKNINEN LAUTAKUNTA**
Tulosalue: Liikelaitokset
Tilivelvollinen: Tekninen johtaja-rakennustarkastaja

Vesihuoltolaitos	TA 2022	TA 2022 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	241 000	241 000	309 595,57	-68 595,57
Toimintakulut	-312 730	-312 730	-287 231,57	-25 498,43
Toimintakate	-71 730	-71 730	22 364,00	-94 094,00
Suorite €/asukas	44,74	44,74	13,95	-

Toimielin: **TEKNINEN LAUTAKUNTA**
Tulosalue: Kiinteistöt
Tilivelvollinen: Kunnanjohtaja, tekninen johtaja-rakennustarkastaja

Kiinteistöt	TA 2022	TA 2022 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	1 419 700	1 419 700	1 318 834,95	100 865,05
Toimintakulut	-1 165 810	-1 165 810	-1 033 126,96	-132 683,04
Toimintakate	253 890	253 890	285 707,99	-31 817,99
Suorite €/asukas	158,38	158,38	178,23	-

Toimielin: **TEKNINEN LAUTAKUNTA**
 Tulosalue: Tietoimitukset
 Tilivelvollinen: Tekninen johtaja-rakennustarkastaja

Tietoimitukset	TA 2022	TA 2022 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-24 730	-24 730	-23 146,60	-1 583,40
Toimintakate	-24 730	-24 730	-23 146,60	-1 583,40
Suorite €/asukas	15,42	15,42	14,43	-

Kunnossapitoavustuksia sai 51 tiekuntaa.

Toimielin: **TEKNINEN LAUTAKUNTA**
 Tulosalue: Rakennusvalvonta
 Tilivelvollinen: Tekninen johtaja-rakennustarkastaja

Rakennusvalvonta	TA 2022	TA 2022 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	30 500	30 500	35 372,62	-4 872,62
Toimintakulut	-66 600	-66 600	-74 890,74	8 290,74
Toimintakate	-36 100	-36 100	-39 518,12	3 418,12
Suorite €/asukas	22,52	22,52	24,65	-

Toimielin: **TEKNINEN LAUTAKUNTA**
 Tulosalue: Ruokapalvelukeskus
 Tilivelvollinen: Tekninen johtaja-rakennustarkastaja

Ruokapalvelukeskus	TA 2022	TA 2022 muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	390 410	390 410	375 923,86	14 486,14
Toimintakulut	-385 300	-385 300	-380 752,25	-4 547,75
Toimintakate	5 110	5 110	-4 828,39	9 938,39
Suorite €/asukas	3,18	3,18	3,01	-

12.5. Pertunmaan lautakunnat 2022:

Keskusvaalilautakunta:
Ahti Lehtinen, pj
Kaarina Hänninen, vpj
Outi Kangasniemi-Lehrbäck
Markku Laine
Tuula Närhi-Siren

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta:
Jarmo Lahtinen, pj
Ari Lehtimäki, vpj
Neija Lepistö
Harri Nieminen
Arja Tuomela
Kirsi Vekkele
Tarmo Ukonkutsu

Tarkastuslautakunta:
Raili Toivonen, pj
Markku Pöyry, vpj
Jouko Lehtonen
Outi Kangasniemi-Lehrbäck
Aaro Nevala

Tekninen lautakunta:
Ahti Lehtinen, pj
Eveliina Reinikainen-Piira, vpj
Esko Kilpinen
Jouko Lehtonen
Margit Nevala
Kristiina Nurmi
Markus Montin

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Pertunmaan kunta
Avustukset v. 2022

	TA 2022	Toteutuma	Poikkeama
Kunnanhallitus			
Yhdistykset 1)	-4 000	-4 000,00	0,00
SPR/Ukrainan tukeminen	0	-823,00	823,00
70- vuotisrahasto	-1 700	-850,00	-850,00
Yrityspalvelut	-1 000	-1 009,08	9,08
Työmatkatuki	-20 000	-6 247,79	-13 752,21
Lapsimyönteisyyden korostaminen	-1 000	-1 290,00	290,00
Työmarkkinatuen kuntaosuus	-58 500	-117 957,76	59 457,76
Lasten kotihoidontuki	-45 000	-52 630,71	7 630,71
Lasten kotihoidontuki, kuntalisä 2)	-30 000	-24 898,00	-5 102,00
Mökistä kodiksi	-1 000	0,00	-1 000,00
Kunnanhallitus yhteensä	-162 200,00	-209 706,34	47 506,34
Maaseutulautakunta			
Kunnan osuus ohjelmaperusteisissa hankkeissa	0	-7 098,00	7 098,00
Maaseutulautakunta yhteensä	0	-7 098,00	7 098,00
Sivistys- ja hyvinvointilautakunta			
Nuorisotyö, avustukset yhteisöille	-1 000	-1 000,00	0,00
Liikuntapalvelut, avustukset yhteisöille	-4 000	-4 000,00	0,00
Sivistyslautakunta yhteensä	-5 000	-5 000,00	0,00
Teknisten ja ympäristöpalveluiden lautakunta			
Yksityistieavustukset	-20 000	-19 857,00	-143,00
Teknisten ja ympäristöpalv.ltk yhteensä	-20 000	-19 857,00	-143,00
Avustukset yhteensä	-187 200	-241 661,34	54 461,34

1) sisältyy Khall 9.5.2022 §70

2) katettu Vigmanin testamenttivaroista

Toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2022 - 31.12.2022

	Budjetti 2022	Bu-muutos 2022	Budjetti + muutos	Toteutuma 2022 01-12	Poikkeama
00058802 KESKUSVAALILAUTAKUNTA				3.893,40	-3.893,40
33000 Toimintatuotot					
34000 Toimintakulut	-16.100		-16.100	-6.506,14	-9.593,86
34999 Toimintakate	-16.100	0	-16.100	-2.612,74	-13.487,26
36999 Vuosikate	-16.100	0	-16.100	-2.612,74	-13.487,26
38499 Tilikauden tulos	-16.100	0	-16.100	-2.612,74	-13.487,26
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-16.100	0	-16.100	-2.612,74	-13.487,26
00058803 TARKASTUSLAUTAKUNTA					
34000 Toimintakulut	-22.890		-22.890	-22.521,59	-368,41
34999 Toimintakate	-22.890	0	-22.890	-22.521,59	-368,41
36999 Vuosikate	-22.890	0	-22.890	-22.521,59	-368,41
38499 Tilikauden tulos	-22.890	0	-22.890	-22.521,59	-368,41
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-22.890	0	-22.890	-22.521,59	-368,41
000588041 YLEISHALLINTO					
33000 Toimintatuotot	55.800		55.800	49.814,99	5.985,01
34000 Toimintakulut	-617.180		-617.180	-700.509,58	83.329,58
34999 Toimintakate	-561.380	0	-561.380	-650.694,59	89.314,59
36999 Vuosikate	-561.380	0	-561.380	-650.694,59	89.314,59
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-90		-90	-93,00	3,00
38000 Satunnaiset erät				-4.657,30	4.657,30
38499 Tilikauden tulos	-561.470	0	-561.470	-655.444,89	93.974,89
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-561.470	0	-561.470	-655.444,89	93.974,89
000588042 KESKITETYSTI HOIDETUT TEHTÄVÄT					
33000 Toimintatuotot	9.000		9.000	11.211,83	-2.211,83
34000 Toimintakulut	-294.510		-294.510	-295.543,36	1.033,36
34999 Toimintakate	-285.510	0	-285.510	-284.331,53	-1.178,47
36000 Rahoitustuotot ja -kulut				-59,53	59,53
36999 Vuosikate	-285.510	0	-285.510	-284.391,06	-1.118,94
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-540		-540	-542,16	2,16
38499 Tilikauden tulos	-286.050	0	-286.050	-284.933,22	-1.116,78
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-286.050	0	-286.050	-284.933,22	-1.116,78
000588043 ELINKEINOTOIMI					
33000 Toimintatuotot	48.470		48.470	60.622,34	-12.152,34
34000 Toimintakulut	-205.850		-205.850	-180.101,50	-25.748,50
34999 Toimintakate	-157.380	0	-157.380	-119.479,16	-37.900,84
36000 Rahoitustuotot ja -kulut				-11,45	11,45
36999 Vuosikate	-157.380	0	-157.380	-119.490,61	-37.889,39
38499 Tilikauden tulos	-157.380	0	-157.380	-119.490,61	-37.889,39
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-157.380	0	-157.380	-119.490,61	-37.889,39
000588045 PALO- JA PELASTUSTOIMI					
34000 Toimintakulut	-166.090		-166.090	-166.208,63	118,63
34999 Toimintakate	-166.090	0	-166.090	-166.208,63	118,63
36999 Vuosikate	-166.090	0	-166.090	-166.208,63	118,63
38499 Tilikauden tulos	-166.090	0	-166.090	-166.208,63	118,63
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-166.090	0	-166.090	-166.208,63	118,63

Toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2022 - 31.12.2022

	Budjetti 2022	Bu-muutos 2022	Budjetti + muutos	Toteutuma 2022 01-12	Poikkeama
00058804 KUNNANHALLITUS					
33000 Toimintatuotot	113.270		113.270	121.649,16	-8.379,16
34000 Toimintakulut	-1.283.630		-1.283.630	-1.342.363,07	58.733,07
34999 Toimintakate	-1.170.360	0	-1.170.360	-1.220.713,91	50.353,91
36000 Rahoitustuotot ja -kulut				-70,98	70,98
36999 Vuosikate	-1.170.360	0	-1.170.360	-1.220.784,89	50.424,89
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-630		-630	-635,16	5,16
38000 Satunnaiset erät				-4.657,30	4.657,30
38499 Tilikauden tulos	-1.170.990	0	-1.170.990	-1.226.077,35	55.087,35
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-1.170.990	0	-1.170.990	-1.226.077,35	55.087,35
00058805 MAASEUTUTOIMI					
34000 Toimintakulut	-36.180		-36.180	-25.750,47	-10.429,53
34999 Toimintakate	-36.180	0	-36.180	-25.750,47	-10.429,53
36999 Vuosikate	-36.180	0	-36.180	-25.750,47	-10.429,53
38499 Tilikauden tulos	-36.180	0	-36.180	-25.750,47	-10.429,53
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-36.180	0	-36.180	-25.750,47	-10.429,53
05880812 PERUSKOULUT					
33000 Toimintatuotot	82.970		82.970	101.195,27	-18.225,27
34000 Toimintakulut	-2.105.220		-2.105.220	-2.012.049,90	-93.170,10
34999 Toimintakate	-2.022.250	0	-2.022.250	-1.910.854,63	-111.395,37
36999 Vuosikate	-2.022.250	0	-2.022.250	-1.910.854,63	-111.395,37
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-6.710		-6.710	-6.714,84	4,84
38499 Tilikauden tulos	-2.028.960	0	-2.028.960	-1.917.569,47	-111.390,53
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-2.028.960	0	-2.028.960	-1.917.569,47	-111.390,53
05880813 KESKIASTEEN KOULUTUS					
34000 Toimintakulut	-1.500		-1.500	-126,00	-1.374,00
34999 Toimintakate	-1.500	0	-1.500	-126,00	-1.374,00
36999 Vuosikate	-1.500	0	-1.500	-126,00	-1.374,00
38499 Tilikauden tulos	-1.500	0	-1.500	-126,00	-1.374,00
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-1.500	0	-1.500	-126,00	-1.374,00
05880814 AIKUISKOULUTUS					
33000 Toimintatuotot				149,14	-149,14
34000 Toimintakulut	-37.470		-37.470	-16.134,37	-21.335,63
34999 Toimintakate	-37.470	0	-37.470	-15.985,23	-21.484,77
36999 Vuosikate	-37.470	0	-37.470	-15.985,23	-21.484,77
38499 Tilikauden tulos	-37.470	0	-37.470	-15.985,23	-21.484,77
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-37.470	0	-37.470	-15.985,23	-21.484,77
00588081 KOULUTOIMI					
33000 Toimintatuotot	82.970		82.970	101.344,41	-18.374,41
34000 Toimintakulut	-2.144.190		-2.144.190	-2.028.310,27	-115.879,73
34999 Toimintakate	-2.061.220	0	-2.061.220	-1.926.965,86	-134.254,14
36999 Vuosikate	-2.061.220	0	-2.061.220	-1.926.965,86	-134.254,14
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-6.710		-6.710	-6.714,84	4,84
38499 Tilikauden tulos	-2.067.930	0	-2.067.930	-1.933.680,70	-134.249,30
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-2.067.930	0	-2.067.930	-1.933.680,70	-134.249,30

Toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2022 - 31.12.2022

	Budjetti 2022	Bu-muutos 2022	Budjetti + muutos	Toteutuma 2022 01-12	Poikkeama
05880821 VARHAISKASVATUS					
33000 Toimintatuotot	53,500		53,500	57,424,76	-3.924,76
34000 Toimintakulut	-583,150		-583,150	-615,387,51	32.237,51
34999 Toimintakate	-529,650	0	-529,650	-557,962,75	28.312,75
36999 Vuosikate	-529,650	0	-529,650	-557,962,75	28.312,75
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-50		-50	-47,28	-2,72
38499 Tilikauden tulos	-529,700	0	-529,700	-558.010,03	28.310,03
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-529,700	0	-529,700	-558.010,03	28.310,03
00588082 VARHAISKASVATUS					
33000 Toimintatuotot	53,500		53,500	57,424,76	-3.924,76
34000 Toimintakulut	-583,150		-583,150	-615,387,51	32.237,51
34999 Toimintakate	-529,650	0	-529,650	-557,962,75	28.312,75
36999 Vuosikate	-529,650	0	-529,650	-557,962,75	28.312,75
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-50		-50	-47,28	-2,72
38499 Tilikauden tulos	-529,700	0	-529,700	-558.010,03	28.310,03
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-529,700	0	-529,700	-558.010,03	28.310,03
05880851 KULTTUURIPALVELUT					
33000 Toimintatuotot	1,150		1,150	3,811,66	-2.661,66
34000 Toimintakulut	-83,060		-83,060	-85,665,56	2.605,56
34999 Toimintakate	-81,910	0	-81,910	-81,853,90	-56,10
36000 Rahoitustuotot ja -kulut				-5,33	5,33
36999 Vuosikate	-81,910	0	-81,910	-81,859,23	-50,77
38499 Tilikauden tulos	-81,910	0	-81,910	-81,859,23	-50,77
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-81,910	0	-81,910	-81,859,23	-50,77
05880852 KIRJASTOPALVELUT					
33000 Toimintatuotot				103,99	-103,99
34000 Toimintakulut	-144,900		-144,900	-146,316,96	1.416,96
34999 Toimintakate	-144,900	0	-144,900	-146,212,97	1.312,97
36999 Vuosikate	-144,900	0	-144,900	-146,212,97	1.312,97
38499 Tilikauden tulos	-144,900	0	-144,900	-146,212,97	1.312,97
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-144,900	0	-144,900	-146,212,97	1.312,97
00588085 KULTTUURI-KIRJASTOTOIMI					
33000 Toimintatuotot	1,150		1,150	3,915,65	-2.765,65
34000 Toimintakulut	-227,960		-227,960	-231,982,52	4.022,52
34999 Toimintakate	-226,810	0	-226,810	-228,066,87	1.256,87
36000 Rahoitustuotot ja -kulut				-5,33	5,33
36999 Vuosikate	-226,810	0	-226,810	-228,072,20	1.262,20
38499 Tilikauden tulos	-226,810	0	-226,810	-228,072,20	1.262,20
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-226,810	0	-226,810	-228,072,20	1.262,20
05880871 LIIKUNTAPALVELUT					
33000 Toimintatuotot				974,66	-974,66
34000 Toimintakulut	-66,380		-66,380	-44,112,28	-22.267,72
34999 Toimintakate	-66,380	0	-66,380	-43,137,62	-23.242,38
36000 Rahoitustuotot ja -kulut				-2,21	2,21
36999 Vuosikate	-66,380	0	-66,380	-43,139,83	-23.240,17
38499 Tilikauden tulos	-66,380	0	-66,380	-43,139,83	-23.240,17

Toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2022 - 31.12.2022

	Budjetti 2022	Bu-muutos 2022	Budjetti + muutos	Toteutuma 2022 01-12	Poikkeama
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-66.380	0	-66.380	-43.139,83	-23.240,17
05880872 NUORISOTYÖ					
33000 Toimintatuotot	21.000		21.000	22.633,57	-1.633,57
34000 Toimintakulut	-101.950		-101.950	-75.776,80	-26.173,20
34999 Toimintakate	-80.950	0	-80.950	-53.143,23	-27.806,77
36999 Vuosikate	-80.950	0	-80.950	-53.143,23	-27.806,77
38499 Tilikauden tulos	-80.950	0	-80.950	-53.143,23	-27.806,77
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-80.950	0	-80.950	-53.143,23	-27.806,77
00588087 VAPAA-AIKATOIMI					
33000 Toimintatuotot	21.000		21.000	23.608,23	-2.608,23
34000 Toimintakulut	-168.330		-168.330	-119.889,08	-48.440,92
34999 Toimintakate	-147.330	0	-147.330	-96.280,85	-51.049,15
36000 Rahoitustuotot ja -kulut				-2,21	2,21
36999 Vuosikate	-147.330	0	-147.330	-96.283,06	-51.046,94
38499 Tilikauden tulos	-147.330	0	-147.330	-96.283,06	-51.046,94
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-147.330	0	-147.330	-96.283,06	-51.046,94
00588081 HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN					
34000 Toimintakulut	-26.550		-26.550	-17.447,46	-9.102,54
34999 Toimintakate	-26.550	0	-26.550	-17.447,46	-9.102,54
36999 Vuosikate	-26.550	0	-26.550	-17.447,46	-9.102,54
38499 Tilikauden tulos	-26.550	0	-26.550	-17.447,46	-9.102,54
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-26.550	0	-26.550	-17.447,46	-9.102,54
00588088 HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN					
34000 Toimintakulut	-26.550		-26.550	-17.447,46	-9.102,54
34999 Toimintakate	-26.550	0	-26.550	-17.447,46	-9.102,54
36999 Vuosikate	-26.550	0	-26.550	-17.447,46	-9.102,54
38499 Tilikauden tulos	-26.550	0	-26.550	-17.447,46	-9.102,54
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-26.550	0	-26.550	-17.447,46	-9.102,54
00058808 SIVISTYS JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA					
33000 Toimintatuotot	158.620		158.620	186.293,05	-27.673,05
34000 Toimintakulut	-3.150.180		-3.150.180	-3.013.016,84	-137.163,16
34999 Toimintakate	-2.991.560	0	-2.991.560	-2.826.723,79	-164.836,21
36000 Rahoitustuotot ja -kulut				-7,54	7,54
36999 Vuosikate	-2.991.560	0	-2.991.560	-2.826.731,33	-164.828,67
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-6.760		-6.760	-6.762,12	2,12
38499 Tilikauden tulos	-2.998.320	0	-2.998.320	-2.833.493,45	-164.826,55
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-2.998.320	0	-2.998.320	-2.833.493,45	-164.826,55
00588101 SOSIAALITYÖ					
34000 Toimintakulut	-7.400		-7.400	-9.130,61	1.730,61
34999 Toimintakate	-7.400	0	-7.400	-9.130,61	1.730,61
36999 Vuosikate	-7.400	0	-7.400	-9.130,61	1.730,61
38499 Tilikauden tulos	-7.400	0	-7.400	-9.130,61	1.730,61
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-7.400	0	-7.400	-9.130,61	1.730,61
00588105 TERVEYSTOIMI					

Toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2022 - 31.12.2022

	Budjetti 2022	Bu-muutos 2022	Budjetti + muutos	Toteutuma 2022 01-12	Poikkeama
33000 Toimintatuotot				1.294,64	-1.294,64
34000 Toimintakulut	-8.928,770	-1.095,600	-10.024,370	-9.852,733,29	-171.636,71
34999 Toimintakate	-8.928,770	-1.095,600	-10.024,370	-9.851,438,65	-172.931,35
36999 Vuosikate	-8.928,770	-1.095,600	-10.024,370	-9.851,438,65	-172.931,35
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-1,070		-1,070	-1,075,20	5,20
38499 Tilikauden tulos	-8.929,840	-1.095,600	-10.025,440	-9.852,513,85	-172.926,15
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-8.929,840	-1.095,600	-10.025,440	-9.852,513,85	-172.926,15
0058810 SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI					
33000 Toimintatuotot				1.294,64	-1.294,64
34000 Toimintakulut	-8.936,170	-1.095,600	-10.031,770	-9.861,863,90	-169.906,10
34999 Toimintakate	-8.936,170	-1.095,600	-10.031,770	-9.860,569,26	-171.200,74
36999 Vuosikate	-8.936,170	-1.095,600	-10.031,770	-9.860,569,26	-171.200,74
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-1,070		-1,070	-1,075,20	5,20
38499 Tilikauden tulos	-8.937,240	-1.095,600	-10.032,840	-9.861,644,46	-171.195,54
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-8.937,240	-1.095,600	-10.032,840	-9.861,644,46	-171.195,54
00588141 TEKNINEN HALLINTO					
33000 Toimintatuotot	4,000		4,000	6.834,99	-2.834,99
34000 Toimintakulut	-25,370		-25,370	-8.295,67	-17.074,33
34999 Toimintakate	-21,370	0	-21,370	-1.460,68	-19.909,32
36999 Vuosikate	-21,370	0	-21,370	-1.460,68	-19.909,32
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-750		-750	-749,76	-0,24
38499 Tilikauden tulos	-22,120	0	-22,120	-2.210,44	-19.909,56
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-22,120	0	-22,120	-2.210,44	-19.909,56
00588142 YLEISET TYÖT					
33000 Toimintatuotot	60,850		60,850	66.335,19	-5.485,19
34000 Toimintakulut	-323,900		-323,900	-379,786,68	55.886,68
34999 Toimintakate	-263,050	0	-263,050	-313,451,49	50.401,49
36999 Vuosikate	-263,050	0	-263,050	-313,451,49	50.401,49
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-123,500		-123,500	-123,489,24	-10,76
38499 Tilikauden tulos	-386,550	0	-386,550	-436,940,73	50.390,73
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-386,550	0	-386,550	-436,940,73	50.390,73
00588143 KIIINTEISTÖT					
33000 Toimintatuotot	1.419,700		1.419,700	1.318,834,95	100,865,05
34000 Toimintakulut	-1.165,810		-1.165,810	-1.033,126,96	-132,683,04
34999 Toimintakate	253,890	0	253,890	285,707,99	-31,817,99
36999 Vuosikate	253,890	0	253,890	285,707,99	-31,817,99
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-321,790		-321,790	-260,737,60	-61,052,40
38000 Satunnaiset erät				-65,194,48	65,194,48
38499 Tilikauden tulos	-67,900	0	-67,900	-40,224,09	-27,675,91
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-67,900	0	-67,900	-40,224,09	-27,675,91
00588144 VESIHUOLTOLAITOKSET					
33000 Toimintatuotot	241,000		241,000	309,595,57	-68,595,57
34000 Toimintakulut	-312,730		-312,730	-287,231,57	-25,498,43
34999 Toimintakate	-71,730	0	-71,730	22,364,00	-94,094,00
36999 Vuosikate	-71,730	0	-71,730	22,364,00	-94,094,00
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-88,150		-88,150	-88,157,40	7,40
38499 Tilikauden tulos	-159,880	0	-159,880	-65,793,40	-94,086,60

Toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2022 - 31.12.2022

	Budjetti 2022	Bu-muutos 2022	Budjetti + muutos	Toteutuma 2022 01-12	Poikkeama
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-159.880	0	-159.880	-65.793,40	-94.086,60
00588146 TIETOIMITUKSET					
34000 Toimintakulut	-24.730		-24.730	-23.146,60	-1.583,40
34999 Toimintakate	-24.730	0	-24.730	-23.146,60	-1.583,40
36999 Vuosikate	-24.730	0	-24.730	-23.146,60	-1.583,40
38499 Tilikauden tulos	-24.730	0	-24.730	-23.146,60	-1.583,40
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-24.730	0	-24.730	-23.146,60	-1.583,40
00588147 RAKENNUSVALVONTA					
33000 Toimintatuotot	30,500		30,500	35,372,62	-4.872,62
34000 Toimintakulut	-66,600		-66,600	-74,890,74	8.290,74
34999 Toimintakate	-36,100	0	-36,100	-39,518,12	3.418,12
36999 Vuosikate	-36,100	0	-36,100	-39,518,12	3.418,12
38499 Tilikauden tulos	-36,100	0	-36,100	-39,518,12	3.418,12
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-36,100	0	-36,100	-39,518,12	3.418,12
00588148 RUOKAPALVELUKESKUS					
33000 Toimintatuotot	390,410		390,410	375,923,86	14,486,14
34000 Toimintakulut	-385,300		-385,300	-380,752,25	-4,547,75
34999 Toimintakate	5,110	0	5,110	-4,828,39	9,938,39
36999 Vuosikate	5,110	0	5,110	-4,828,39	9,938,39
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-2,010		-2,010	-2,007,72	-2,28
38499 Tilikauden tulos	3,100	0	3,100	-6,836,11	9,936,11
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	3,100	0	3,100	-6,836,11	9,936,11
00058814 TEKINEN LAUTAKUNTA					
33000 Toimintatuotot	2.146,460		2.146,460	2.112,897,18	33,562,82
34000 Toimintakulut	-2.304,440		-2.304,440	-2.187,230,47	-117,209,53
34999 Toimintakate	-157,980	0	-157,980	-74,333,29	-83,646,71
36999 Vuosikate	-157,980	0	-157,980	-74,333,29	-83,646,71
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-536,200		-536,200	-475,141,72	-61,058,28
38000 Satunnaiset erät				-65,194,48	65,194,48
38499 Tilikauden tulos	-694,180	0	-694,180	-614,669,49	-79,510,51
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-694,180	0	-694,180	-614,669,49	-79,510,51
00000588 PERTUNMAAN KUNTA 2018-					
33000 Toimintatuotot	2.418,350		2.418,350	2.662,778,43	-244,428,43
34000 Toimintakulut	-15.749,590	-1.095,600	-16.845,190	-16.461,022,48	-384,167,52
34999 Toimintakate	-13.331,240	-1.095,600	-14.426,840	-13.798,244,05	-628,595,95
35000 Verotulot	6.464,000		6.464,000	6.733,834,81	-269,834,81
35500 Valtionosuudet	6.236,680		6.236,680	6.294,333,00	-57,653,00
36000 Rahoitustuotot ja -kulut	43,280		43,280	106,662,45	-63,382,45
36999 Vuosikate	-587,280	-1.095,600	-1.682,880	-663,413,79	-1.019,466,21
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-544,660		-544,660	-483,614,20	-61,045,80
38000 Satunnaiset erät	4.900,000		4.900,000	726,101,02	4.173,898,98
38499 Tilikauden tulos	3.768,060	-1.095,600	2.672,460	-420,926,97	3.093,386,97
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	3.768,060	-1.095,600	2.672,460	-420,926,97	3.093,386,97

Toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2022 - 31.12.2022

	Budjetti 2022	Bu-muutos 2022	Budjetti + muutos	Toteutuma 2022 01-12	Poikkeama
904010 OSAKKEET JA OSUDET					
7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT					
7112 MUUT INVESTOINTIMENOT					
8260 Inv/Käyttöomaisuuden osto	-9.000		-9.000	-1.052.168,95	1.043.168,95
7112 MUUT INVESTOINTIMENOT	-9.000		-9.000	-1.052.168,95	1.043.168,95
7110 INVESTOINTIMENOT	-9.000		-9.000	-1.052.168,95	1.043.168,95
7120 INVESTOINTITULOT					
7121 KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTI					
8351 Inv/Käyttöomaisuuden luovutustulo				36.000,00	-36.000,00
8352 Inv/Käyttöomaisuuden luovutustappiot				4.657,30	-4.657,30
8353 Inv/Käyttöomaisuuden luovutusvoitot				-3.311,36	3.311,36
7121 KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTI				37.345,94	-37.345,94
7120 INVESTOINTITULOT				37.345,94	-37.345,94
7135 NETTOMENO	-9.000	0	-9.000	-1.014.823,01	1.005.823,01
904101 MAA-ALUEET					
7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT					
7112 MUUT INVESTOINTIMENOT					
8260 Inv/Käyttöomaisuuden osto				-3.000,00	3.000,00
7112 MUUT INVESTOINTIMENOT				-3.000,00	3.000,00
7110 INVESTOINTIMENOT				-3.000,00	3.000,00
7120 INVESTOINTITULOT					
7121 KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTI					
8350 Inv/Käyttöomaisuuden myynti				40.000,00	-40.000,00
8351 Inv/Käyttöomaisuuden luovutustulo				9.261,59	-9.261,59
8353 Inv/Käyttöomaisuuden luovutusvoitot				-37.515,16	37.515,16
7121 KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTI				11.746,43	-11.746,43
7120 INVESTOINTITULOT				11.746,43	-11.746,43
7135 NETTOMENO	0	0		8.746,43	-8.746,43
909104 UIMARANTOJEN JA VENEVALKAMIEN KUNNOSTUS					
7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT					
7111 OMA RAKENTAMINEN					
8170 Inv/palvelut oma rakentaminen	-25.000		-25.000		-25.000,00
7111 OMA RAKENTAMINEN	-25.000		-25.000		-25.000,00
7112 MUUT INVESTOINTIMENOT					
8270 Inv/Rakennuttaminen				-11.736,69	11.736,69
7112 MUUT INVESTOINTIMENOT				-11.736,69	11.736,69
7110 INVESTOINTIMENOT	-25.000		-25.000	-11.736,69	-13.263,31
7135 NETTOMENO	-25.000	0	-25.000	-11.736,69	-13.263,31
911012 LAAJAKAISTALIITTYMÄT					
7100 INVESTOINNIT					
7120 INVESTOINTITULOT					
7121 KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTI					

Toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2022 - 31.12.2022

	Budjetti 2022	Bu-muutos 2022	Budjetti + muutos	Toteutuma 2022 01-12	Poikkeama
8351 Inv/Käyttöomaisuuden luovutustulo				22.470,00	-22.470,00
8352 Inv/Käyttöomaisuuden luovutustappiot				1.770,00	-1.770,00
7121 KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTI				24.240,00	-24.240,00
7120 INVESTOINTITULOT				24.240,00	-24.240,00
7135 NETTOMENO	0	0		24.240,00	-24.240,00
911104 ILTALA-PITKÄLÄ PERUSKORJAUS					
7100 INVESTOINNIT					
7120 INVESTOINTITULOT					
7121 KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTI					
8351 Inv/Käyttöomaisuuden luovutustulo				188.230,48	-188.230,48
8353 Inv/Käyttöomaisuuden luovutusvoitot				-21.265,81	21.265,81
7121 KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTI				166.964,67	-166.964,67
7120 INVESTOINTITULOT				166.964,67	-166.964,67
7135 NETTOMENO	0	0		166.964,67	-166.964,67
911120 MYLLYRINNE JA -AHO, KUNNOSTUS					
7100 INVESTOINNIT					
7120 INVESTOINTITULOT					
7121 KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTI					
8351 Inv/Käyttöomaisuuden luovutustulo				308.308,27	-308.308,27
8353 Inv/Käyttöomaisuuden luovutusvoitot				-56.813,60	56.813,60
7121 KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTI				251.494,67	-251.494,67
7120 INVESTOINTITULOT				251.494,67	-251.494,67
7135 NETTOMENO	0	0		251.494,67	-251.494,67
911129 LAVIANKULMAN KUNNOSTUS					
7100 INVESTOINNIT					
7120 INVESTOINTITULOT					
7121 KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTI					
8351 Inv/Käyttöomaisuuden luovutustulo				141.421,37	-141.421,37
8352 Inv/Käyttöomaisuuden luovutustappiot				0,09	-0,09
8353 Inv/Käyttöomaisuuden luovutusvoitot				-5.877,08	5.877,08
7121 KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTI				135.544,38	-135.544,38
7120 INVESTOINTITULOT				135.544,38	-135.544,38
7135 NETTOMENO	0	0		135.544,38	-135.544,38
911153 ILTALA-PITKÄLÄ sadeviemäreiden korjaus					
7100 INVESTOINNIT					
7120 INVESTOINTITULOT					
7121 KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTI					
8351 Inv/Käyttöomaisuuden luovutustulo				2.381,77	-2.381,77
7121 KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTI				2.381,77	-2.381,77
7120 INVESTOINTITULOT				2.381,77	-2.381,77
7135 NETTOMENO	0	0		2.381,77	-2.381,77
911158 LAVIANKULMA-RIVITALO/LÄMMÖVAIHHDIN					
7100 INVESTOINNIT					
7120 INVESTOINTITULOT					
7121 KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTI					
8351 Inv/Käyttöomaisuuden luovutustulo				299,53	-299,53
7121 KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTI				299,53	-299,53

Toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2022 - 31.12.2022

	Budjetti 2022	Bu-muutos 2022	Budjetti + muutos	Toteutuma 2022 01-12	Poikkeama
7120 INVESTOINTITULOT				299,53	-299,53
7135 NETTOMENO	0	0		299,53	-299,53
911182 Voivuori, peruskorjaus					
7100 INVESTOINNIT					
7120 INVESTOINTITULOT					
7121 KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTI					
8351 Inv/Käyttöomaisuuden luovutustulo				357.621,95	-357.621,95
8352 Inv/Käyttöomaisuuden luovutustappiot				149.201,32	-149.201,32
8353 Inv/Käyttöomaisuuden luovutusvoitot				-50,44	50,44
7121 KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTI				506.772,83	-506.772,83
7120 INVESTOINTITULOT				506.772,83	-506.772,83
7135 NETTOMENO	0	0		506.772,83	-506.772,83
00000588 PERTUNMAAN KUNTA 2018-					
7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT					
7111 OMA RAKENTAMINEN					
8170 Inv/palvelut oma rakentaminen	-25.000		-25.000		-25.000,00
7111 OMA RAKENTAMINEN	-25.000		-25.000		-25.000,00
7112 MUUT INVESTOINTIMENOT					
8260 Inv/Käyttöomaisuuden osto	-9.000		-9.000	-1.055.168,95	1.046.168,95
8270 Inv/Rakennuttaminen				-11.736,69	11.736,69
7112 MUUT INVESTOINTIMENOT	-9.000		-9.000	-1.066.905,64	1.057.905,64
7110 INVESTOINTIMENOT	-34.000		-34.000	-1.066.905,64	1.032.905,64
7120 INVESTOINTITULOT					
7121 KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTI					
8350 Inv/Käyttöomaisuuden myynti				40.000,00	-40.000,00
8351 Inv/Käyttöomaisuuden luovutustulo				1.065.994,96	-1.065.994,96
8352 Inv/Käyttöomaisuuden luovutustappiot				155.628,71	-155.628,71
8353 Inv/Käyttöomaisuuden luovutusvoitot				-124.833,45	124.833,45
7121 KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTI				1.136.790,22	-1.136.790,22
7120 INVESTOINTITULOT				1.136.790,22	-1.136.790,22
7135 NETTOMENO	-34.000	0	-34.000	69.884,58	-103.884,58

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

RAHOITUSLASKELMAN TOTEUTUMINEN

	Alkuperäinen talousarvio	Ta- muutokset	Ta + muutokset yhteensä	Toteuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	-587 280	-1 095 600	-1 682 880	-663 413,79	-1 019 466,21
Satunnaiset erät				726 101,02	
Tulorahoituksen korjauserät	4 900 000		4 900 000	51 478,13	4 848 521,87
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-34 000		-34 000	-1 066 905,64	1 032 905,64
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuotot				1 114 140,96	-1 114 140,96
Toiminta ja investoinnit, netto	4 278 720	-1 095 600	3 183 120	161 400,68	3 021 719,32
Rahoitus toiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset				-9 200,00	-9 200,00
Antolainasaamisten vähennykset	6 000		6 000	6 000,00	
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-379 590		-379 590	-379 586,68	-3,32
Lyhytaikaisten lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset				-20 291,15	-20 291,15
Vaihto-omaisuuden muutos				56 635,43	56 635,43
Saamisten muutos				389 489,29	389 489,29
Korottomien velkojen muutos					
Rahoituksen rahavirta	-373 590		-373 590	43 046,89	-416 636,89
Rahavarojen muutos	3 905 130	-1 095 600	2 803 530	204 447,57	2 599 082,43
Rahavarojen muutos					
Rahavirrat 31.12.				791 756,91	
Rahavirrat 1.1.				587 309,34	
Rahavarojen muutos				204 447,57	

TULOSLASKELMA
01.01.2022 – 31.12.2022

	Toteutuma 2022 01-12	Toteutuma 2021 01-12
Toimintatuotot		
Myyntituotot	815 082,97	799 270,62
Maksutuotot	38 932,69	42 938,80
Tuet ja avustukset	451 270,53	352 632,80
Muut toimintatuotot	495 945,76	681 536,70
Valmistus omaan käyttöön	0,00	0,00
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-2 221 770,09	-2 323 809,88
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-624 203,72	-655 505,61
Muut henkilösivukulut	-76 273,49	-78 984,51
Palvelujen ostot	-11 660 631,70	-11 230 664,70
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-689 770,39	-634 102,94
Avustukset	-241 661,34	-272 232,13
Muut toimintakulut	-85 165,27	-177 623,37
Toimintakate	-13 798 244,05	-13 496 544,22
Verotulot	6 733 834,81	6 827 341,45
Valtionosuudet	6 294 333,00	6 235 033,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	16 788,76	10 183,95
Muut rahoitustuotot	133 471,62	114 664,87
Korkokulut	-43 576,62	-30 745,37
Muut rahoituskulut	-21,31	-0,03
Vuosikate	-663 413,79	-340 066,35
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-483 614,20	-619 885,42
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	879 959,73	
Satunnaiset kulut	-153 858,71	
Tilikauden tulos	-420 926,97	-959 951,77
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-420 926,97	-959 951,77

RAHOITUSLASKELMA

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-663 413,79	-340 066,35
Satunnaiset erät, netto	726 101,02	
Tulorahoituksen korjauserät	51 478,13	97 873,25
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 066 905,64	-457 507,47
Rahoitusosuudet investointeihin		
Pysyvien vastaavien hyöd.luov.tulot	1 114 140,96	15 517,92
Toiminnan ja investointien rahavirta	161 400,68	-684 182,65
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-9 200,00	
Antolainasaamisten vähennys	6 000,00	6 000,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-379 586,68	-379 586,68
Lyhytaikaisten lainojen muutos		500 000,00
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset	425 833,57	-269 842,15
Rahoituksen rahavirta	43 046,89	-143 428,83
Rahavarojen muutos	204 447,57	-827 611,48
Rahavarat 31.12.	791 756,91	587 309,34
Rahavarat 1.1.	587 309,34	1 414 920,82

TASE

VASTAAVAA

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
A PYSYVÄT VASTAAVAT	10 107 510,63	10 663 510,80
I Aineettomat hyödykkeet	0,00	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	0,00
II Aineelliset hyödykkeet	7 681 744,27	9 255 767,45
Maa- ja vesialueet	1 161 517,06	1 194 503,49
Rakennukset	4 934 869,18	6 245 474,45
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 540 455,26	1 758 584,84
Koneet ja kalusto	33 166,08	57 204,67
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	11 736,69	0,00
III Sijoitukset	2 425 766,36	1 407 743,35
Osakkeet ja osuudet	2 049 631,28	1 034 808,27
Muut lainasaamiset	199 659,98	205 659,98
Muut saamiset	176 475,10	167 275,10
B TOIMEKSIANT.ERITYISKAT.	2 779 833,08	2 802 992,51
Lahjoitusrahastojen varat	2 779 833,08	2 802 992,51
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 692 044,22	1 544 232,08
I Vaihto-omaisuus	9 786,99	9 786,99
II Saamiset	890 500,32	947 135,75
Pitkäaikaiset saamiset	376 758,20	433 413,40
Myyntisaamiset		
Lainasaamiset	376 758,20	433 413,40
Muut saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset	513 742,12	513 722,35
Myyntisaamiset	174 439,84	97 713,98
Lainasaamiset	56 655,00	62 102,10
Muut saamiset	36 489,47	59 137,23
Siirtosaamiset	246 157,81	294 769,04
III Rahoitusarvopaperit	120 526,31	120 347,03
Osakkeet ja osuudet	120 526,31	120 347,03
IV Rahat ja pankkisaamiset	671 230,60	466 962,31
VASTAAVAA YHTEENSÄ	14 579 387,93	15 010 735,39

VASTATTAVAA		2022	2021
A OMA PÄÄOMA		2 000 171,25	2 421 098,22
I Peruspääoma		5 437 102,73	5 437 102,73
IV Edellisen tilik:n yli-/alijäämä		-3 016 004,51	-2 056 052,74
V Tilikauden yli-/alijäämä		-420 926,97	-959 951,77
C PAKOLLISET VARAUKSET			
Muut pakolliset varaukset		89 331,28	66 203,80
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		2 729 145,95	2 772 596,53
Lahjoitusrahastojen pääomat		2 727 062,85	2 772 549,56
Muut toimeksiantojen pääomat		2 083,10	46,97
E VIERAS PÄÄOMA		9 760 739,45	9 750 836,84
I Pitkäaikainen		5 183 871,19	5 563 457,87
Lainat rah. -ja vak.laitoksilta		4 932 926,24	5 312 512,92
Lainat muilta lainanantajilta			
Liittymismaksut ja muut velat		250 944,95	250 944,95
II Lyhytaikainen		4 576 868,26	4 187 378,97
Lainat rah. - ja vak.laitoksilta		2 879 586,68	2 879 586,68
Saadut ennakot		20 753,11	15 333,87
Ostovelat		1 276 174,67	899 198,13
Muut velat		50 016,34	57 052,84
Siirtovelat		350 337,46	336 207,45
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		14 579 387,93	15 010 735,39

Pertunmaa kuntakonserni

KONSERNITULOSLASKELMA

	01.01.-31.12.2022	01.01.-31.12.2021
Toimintatuotot	12 709 231,16	12 394 454,57
Toimintakulut	-26 284 883,93	-25 672 149,97
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	427,94	445,86
TOIMINTAKATE	-13 575 224,83	-13 277 249,54
Verotulot	6 726 591,54	6 820 244,49
Valtionosuudet	6 494 270,86	6 444 445,59
<u>Rahoitustuotot ja -kulut</u>		
Korkotuotot	19 066,16	14 500,85
Muut rahoitustuotot	139 335,20	115 507,13
Korkokulut	-64 464,12	-49 119,52
Muut rahoituskulut	-13 119,40	-1 389,54
Rahoitustuotot ja -kulut	80 817,84	79 498,92
VUOSIKATE	-273 544,59	66 939,46
<u>Poistot ja arvonalentumiset</u>		
Suunnitelman mukaiset poistot	-781 502,32	-902 879,39
Poistot ja arvonalentumiset	-781 502,32	-902 879,39
Satunnaiset erät	726 101,02	0,00
TILIKAUDEN TULOS	-328 945,90	-835 939,94
Tilinpäätössiirrot		
Tilikauden verot	0,00	-1 356,89
Laskennalliset verot	13 056,66	-11 186,00
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	151,54	144,23
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-315 737,70	-848 338,60

Pertunmaa kuntakonserni

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	01.01.-31.12.2022	01.01.-31.12.2021
Toiminnan rahavirta		
VUOSIKATE	-273 544,59	66 939,46
Satunnaiset erät	726 101,02	0,00
Tilikauden verot	0,00	-1 356,89
Tulorahoituksen korjauserät	-235 133,39	271 153,03
Toiminnan rahavirta	<u>217 423,04</u>	<u>336 735,60</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-562 443,56	-1 010 243,28
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	354,03
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	124 833,45	250 326,33
Investointien rahavirta	<u>-437 610,11</u>	<u>-759 562,92</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	-220 187,08	-422 827,33
Rahoituksen rahavirta		
<u>Antolainauksen muutokset</u>		
Antolainasaamisten lisäykset	-9 274,19	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	56 656,46	1 075,25
	<u>47 382,27</u>	<u>1 075,25</u>
<u>Lainakannan muutokset</u>		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	86 123,23	538 461,62
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-312 920,00	-612 195,07
Lyhytaikaisten lainojen muutos	51 329,77	406 341,89
	<u>-175 467,01</u>	<u>332 608,43</u>
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
<u>Muut maksuvalmiuden muutokset</u>		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-20 251,20	-286,59
Vaihto-omaisuuden muutos (lis -, väh +)	-1 971,49	12 674,87
Saamisten muutos (lis (-) väh +)	-300 024,09	-63 889,71
Korottomien velkojen muutos (lis (+) väh (-))	654 260,78	-118 353,76
	<u>332 014,00</u>	<u>-169 855,19</u>
Rahoituksen rahavirta	203 929,26	163 828,49
Rahavarojen muutos	-16 257,82	-258 998,84
Rahavarat 31.12.	1 350 431,35	1 366 689,17
Rahavarat 1.1	1 366 689,17	1 625 058,01
Rahavarojen muutos	-16 257,82	-258 368,84

Pertunmaa kuntakonserni

KONSERNITASE

	31.12.2022	31.12.2021
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	40 162,38	65 328,49
Muut pitkävaikutteiset menot	1 126,49	1 325,39
Aineettomat hyödykkeet	41 288,87	66 653,88
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1 311 082,67	1 312 189,96
Rakennukset	10 058 354,10	9 539 618,82
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 643 267,09	1 858 808,95
Koneet ja kalusto	262 580,97	297 359,17
Muut aineelliset hyödykkeet	1 827,53	645,26
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	17 327,93	560 553,02
Aineelliset hyödykkeet	13 294 440,29	13 569 175,18
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	172 133,45	36 136,92
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonkorotus	78 033,71	231 893,18
Muut lainasaamiset	6 163,04	6 150,19
Muut saamiset	180 214,25	170 952,91
Sijoitukset	436 544,45	445 133,20
PYSYVÄT VASTAAVAT	13 772 273,61	14 080 962,26
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	42 958,92	63 899,67
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	2 780 472,96	2 803 632,39
Muut toimeksiantojen varat	82,90	82,90
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	2 823 514,78	2 867 614,96
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	69 022,04	10 759,44
Keskeneräiset tuotteet	2 927,12	59 229,82
Valmiit tuotteet	189,79	178,20
Vaihto-omaisuus	72 138,95	70 167,46
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	376 758,20	433 413,40
Siirtosaamiset	34,33	35,59
Pitkäaikaiset saamiset	376 792,53	433 448,99
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	585 299,93	752 483,25
Lainasaamiset	56 655,00	62 163,58
Muut saamiset	183 687,35	169 228,04
Siirtosaamiset	973 870,28	515 613,60
Lyhytaikaiset saamiset	1 799 512,56	1 499 488,47
Saamiset	2 176 305,09	1 932 937,46
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	120 526,31	179 658,34
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	48 846,16	21 322,28
Muut arvopaperit	0,00	27 868,37
Rahoitusarvopaperit	169 372,47	228 848,99
Rahat ja pankkisaamiset	1 181 058,88	1 137 840,18
VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 598 875,39	3 369 794,09
VASTAAVAA	20 194 663,78	20 318 371,31

VASTATTAVAA**OMA PÄÄOMA**

Peruspääoma	5 437 102,73	5 437 102,73
Arvonkorotusrahasto	2 055,30	3 346,56
Muut omat rahastot	18 658,67	18 658,67
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-2 893 536,95	-2 022 056,25
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-315 737,70	-848 338,60
OMA PÄÄOMA	2 248 542,04	2 588 713,10

VÄHEMMISTÖOSUDET**5 724,56** **5 876,11****PAKOLLISET VARAUKSET**

Muut pakolliset varaukset	133 585,32	397 617,69
PAKOLLISET VARAUKSET	133 585,32	397 617,69

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

Valtion toimeksiannot	42 958,92	63 899,67
Lahjoitusrahastojen pääomat	2 727 710,54	2 773 267,40
Muut toimeksiantojen pääomat	12 077,89	10 201,66
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	2 782 747,35	2 847 368,73

VIERAS PÄÄOMA**Pitkäaikainen vieras pääoma**

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 718 662,66	4 632 539,43
Lainat julkisyhteisöiltä	3 400 008,90	3 712 928,90
Liittymismaksut ja muut velat	252 999,68	253 053,30
Laskennalliset verovelat	84 242,14	97 298,80
Pitkäaikainen vieras pääoma	8 455 913,38	8 695 820,43

Lyhytaikainen vieras pääoma

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	247 642,12	196 312,35
Lainat julkisyhteisöiltä	2 812 920,00	2 812 920,00
Saadut ennakot	24 082,69	21 238,87
Ostovelat	1 972 677,82	1 399 571,88
Liittymismaksut ja muut velat	266 098,96	174 283,92
Siirtovelat	1 244 729,53	1 178 648,23
Lyhytaikainen vieras pääoma	6 568 151,12	5 782 975,25
VIERAS PÄÄOMA	15 024 064,50	14 478 795,68
VASTATTAVAA	20 194 663,78	20 318 371,32

**VESIHUOLTOLAITOKSEN
TASEYKSIKÖN
TILINPÄÄTÖS**

PERTUNMAAN VESIHUOLTOLAITOKSEN TASEYKSIKÖN TILINPÄÄTÖS

Pertunmaan vesihuoltolaitoksen taseyksikkö

Tase	31.12.2022	31.12.2021
Vastaavaa		
Pysyvät vastaavat		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa-alueet	13 664,51	13 664,51
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 044 873,95	1 132 658,15
Koneet ja kalusto	1 492,79	1 865,99
Aineelliset hyödykkeet	1 060 031,25	1 148 188,65
Sijoitukset		
Muut saamiset	47 872,80	47 872,80
Sijoitukset	47 872,80	47 872,80
Pysyvät vastaavat	1 107 904,05	1 196 061,45
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tervikkeet	9 786,99	9 786,99
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	54 105,71	7 335,06
Muut saamiset		37 410,28
Saamiset	54 105,71	44 745,34
Vaihtuvat vastaavat	63 892,70	54 532,33
Vastaavaa yhteensä	1 171 796,75	1 250 593,78
Vastattavaa		
Oma pääoma		
Peruspääoma		
Sisäinen pääomasijoitus	2 767 487,07	2 767 487,07
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-2 108 082,21	-1 987 927,88
Tilikauden yli-/alijäämä	-65 793,40	-120 154,33
Oma pääoma	593 611,46	659 404,86
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Laina kunnalta	248 462,45	167 992,37
Liittymismaksut	294 713,78	294 630,62
Lyhytaikainen		
Ostovelat	32 988,46	128 565,93
Siirtovelat	1 220,91	0,00
Muut velat	799,69	
Vieras pääoma	578 185,29	591 188,92
Vastattavaa yhteensä	1 171 796,75	1 250 593,78

Pertunmaan kunnan vesihuoltolaitoksen taseyksikkö

Tuloslaskelma	1.1.-31.12.2022		1.1.-31.12.2021	
Liikevaihto				
Ulkoinen	282 103,92		231 659,04	
Sisäinen	<u>27 491,65</u>	309 595,57	<u>34 583,50</u>	266 242,54
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana				
Ulkoinen	-81 434,30		-70 990,19	
Palvelujen ostot				
Ulkoinen	-179 971,39		-161 045,29	
Sisäinen	<u>-8 311,71</u>	-269 717,40	<u>-15 345,03</u>	-247 380,51
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-9 816,88		-30 654,97	
Henkilöstösivukulut				
Eläkkeet	-4 201,26		-9 372,07	
Muut henkilöstösivuk.	<u>-352,02</u>	-14 370,16	<u>380,49</u>	-39 646,55
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-88 157,40		-96 735,60
Liiketoiminnan muut kulut				
Ulkoinen	-300,22		-166,41	
Sisäinen	<u>-2 843,79</u>	-3 144,01	<u>-2 467,80</u>	-2 634,21
		-65 793,40		-120 154,33

Pertunmaan vesihuoltolaitoksen taseyksikkö

Rahoituslaskelma	31.12.2022	31.12.2021
Toiminnan rahavirta		
Liikelyli/alijäämä	-65 793,40	-120 154,33
Poistot ja arvonalentumiset	88 157,40	96 735,60
Rahoitustuotot ja kulut		
Tulorahoituksen korjauserät	22 364,00	-23 418,73
Investointien rahavirta		
Investointimenot		
Rahoitusosuudet investointimenoihin		
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutust.		
Toiminnan ja investointien rahavirta	22 364,00	-23 418,73
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys kunnalle		
Antolainasaamisten lisäys muille		
Antolainasaamisten vähennys kunnalta		
Antolainasaamisten vähennys muilta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta	80 470,08	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	83,16	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalta		-53 683,70
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta		
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta		
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta	80 553,24	-53 683,70
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos		
Saamisten muutos kunnalta		
Saamisten muutos muilta	-9 360,37	-27 512,15
Korottomien velkojen muutos kunnalta		
Korottomien velkojen muutos muilta	-93 556,87	104 614,58
Rahoituksen rahavirta	-22 364,00	23 418,73

Rahavarojen muutos

Rahavarojen muutos

Rahavarat 31.12.	0,00
Rahavarat 1.1.	0,00

Pertunmaan kunnan vesihuoltolaitoksen taseyksikkö

Talousarvion toteutumisvertailu

	TA 2022	Toteutuma	Poikkeama
Liikevaihto			
Ulkoinen	208 000	282 103,92	-74 103,92
Sisäinen	33 000	27 491,65	5 508,35
Liikevaihto	241 000	309 595,57	-68 595,57
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana			
Ulkoinen	-72 100	-81 434,30	9 334,30
Palvelujen ostot	-170 180	-188 283,10	18 103,10
Ulkoinen	-155 700	-179 971,39	24 271,39
Sisäinen	-14 480	-8 311,71	-6 168,29
Materiaalit ja palvelut	-242 280	-269 717,40	27 437,40
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-52 200	-9 816,88	-42 383,12
Henkilöstösivukulut			
Eläkkeet	-11 500	-4 201,26	-7 298,74
Muut henkilöstösivukulut	-2 950	-352,02	-2 597,98
Henkilöstökulut	-66 650	-14 370,16	-52 279,84
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman muk. poistot	-88 150	-88 157,40	7,40
Poistot ja arvonalentumiset			
Liiketoiminnan muut kulut			
Ulkoinen	-200	-300,22	100,22
Sisäinen	-3 600	-2 843,79	-756,21
Liiketoiminnan muut kulut	-3 800	-3 144,01	-655,99
Liikeyli/alijäämä	-159 880	-65 793,40	-94 086,60

Investoinnit	TA 2022	Toteutuma	Poikkeama
911175 Vesilaitos, kunnostustöitä	0	0	0,00
Investointimenot yhteensä	0	0	0,00

VESIHUOLTOLAITOS 2022

Vesihuoltolaitoksen toimintakate on ylijäämäinen 22 364 euroa. Tilikauden tulos on kuitenkin alijäämäinen 65 793,40 euroa, johtuen pääosin käyttöomaisuuden poistoista. Suunnitelman mukaiset poistot tilikaudella olivat 88 157,40 euroa. Vesihuoltolaitoksen taksoja nostettiin keskimäärin 3 %. Korotukset astuvat voimaan 1.1.2022

Kunnan vesi- ja viemärlaitos toimii kirkonkylän ja Kuortin asemakaava-alueilla. Kuortin vedenottamo toimii kunnan päävedenottamona. Kirkonkylän vedenottamo on varalla poikkeustilanteita varten. Osa puhtaasta vedestä ostetaan Heinolan kaupungilta. Siirtoviemäri Kuortti - Heinola valmistui syksyllä 2009 ja Pertunmaan kunnan kaikki jätevedet menevät siirtoviemäriä myöten Heinolan kaupungin puhdistamolle.

Vesilaitoksen operaattorina toimii Punavaara Oy. Investointeja vesilaitoksella ei tehty vuonna 2022. Isoimpia saneerauksia olivat Harjun jätevesipumppaamon kunnostus ja puhdasvesilaitoksen UV-laitteiston kunnostus. Paineviemäriverkostossa kirkonkylällä oli vuoden aikana kaksi vuotoa.

Puhtaan veden arvonlisäverollinen kulutusmaksu oli 1.1.2022 alkaen 2,67 €/m³ ja jäteveden arvonlisäverollinen kulutusmaksu oli 3,44 €/m³. Lisäksi veden perusmaksu oli 108,90 €/vuosi. Pertunmaan kunta myy puhdasta vettä Lihavanpään vesiosuuskunnalle ja vesiosuuskunnan jätevedet tulevat kunnan verkkoon.

Riskienhallinta / vesihuoltolaitos

Pertunmaan kunta on vakuuttanut vesihuoltolaitoksen kiinteistöt sekä koneet ja laitteet. Sähkökatkosten varalle on asennettu Kuortin vedenkäsittelylaitokselle kiinteä aggregaatti varavoimaksi.

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

8. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja menetelmät sekä jaksotusperiaatteet

Liitetieto 1

Jaksotusperiaatteet (2016)

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen vähennettyinä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kunnanvaltuusto on 9.12.2013 päättänyt muuttaa poistosuunnitelmaa 1.1.2013 jälkeen hankittujen hyödykkeiden osalta vastaamaan nykyistä suunnitelman mukaisten poistojen suoritusta. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutoiminnassa.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintahintaan.

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Liitetieto 2

Tuloslaskelman ja taseen esittämistavan muutos

Ei ilmoitettavaa.

Liitetieto 3

Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Ei ilmoitettavaa.

Liitetieto 4

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilikauden 2022 tietoja vertailtaessa edelliseen tilikauteen 2021 tulee ottaa huomioon :

- Voivuori, Iltala, Pitkälä, Myllyaho, Myllyrinne ja Laviankulma on yhtiötetty tytäryhtiö KOY Pertunmetsään 30.4.2022. Kiinteistöt, rakennukset ja sähkö, vesi ym.liittymät arvostettiin ulkopuolisen arvion mukaiseen käypään arvoon ja luovutettiin apporttina uusia osakkeita vastaan. Luovutuksesta syntyi kunnalle tappiota n. 65 000€
- Tilikaudella on myyty asunto-osakkeet As Oy Pertunrinteestä ja As Oy Mäkipertusta sekä 2 asunto-osaketta Hannu Vigmanin varoista
- Tilikaudella on myyty 108 Suur-Savon sähkön osaketta, 7000€ kappale

Liitetieto 5

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden oikaisut

Ei ilmoitettavaa.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat tiedot

Konsernitilinpäätöksen laatiminen on toteutettu yhteistyössä Taloushallinta Leiska Oy:n kanssa.

Konsernirakenne

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaksi tytäryhteisöä sekä neljä kuntayhtymää, joissa kunnalla on määräysvalta. Yhdistelemättä on jätetty kaksi osakkuusyhteisöä

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäisen omistuksen eliminoinnit on tehty noudattaen Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston konserniyleisohjeen mukaisesti käyttäen ns. sovellettua hankintamenomenetelmää. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudella tilikauden tulokseen.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Konsernissa ei ole käyttöomaisuuden sisäisiä katteita. Konsernin sisäiset kiinteistöverot on eliminoitu konserniyhteisöjen ilmoitusten perusteella. Konsernin sisäisenä eränä eliminoidun kiinteistöveron määrä on 7 096,96 euroa.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmajoistojen oikaisu

Tytäryhtiöiden poistot ovat oikaistu vastaamaan kunnan poistosuunnitelman mukaisia poistoja.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Kirjanpitolautakunnan mukaisesti vapaaehtoisten ja verotusperusteisten varausten ja poistoeron muutokset on konsernituloslaskelmassa laskettu laskennallisten verojen muutokseen ja tilikauden yli-/alijäämään ja vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on konsernitaseessa jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon vähemmistöosuuksien erottamisessa. Laskennallinen verovelka on esitetty kokonaisuudessaan pitkäaikaisena vieraana pääomana.

Osakkuusyhteisöt

Konserniin kuuluu kaksi osakkuusyhteisöä, joita ei vähäisen merkityksen vuoksi ole yhdistelty kuntakonserniin

Pertunmaa kuntakonserni

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Pertunmaa kuntakonserni

Pertunmaa kunta

Liitetieto 6

Toimintatuotot tehtävälaitteittain *)				
	2022	2021	2022	2021
Yleishallinto	150 424,50	146 698,85	119 820,68	106 895,94
Sosiaali- ja terveystoiminta	10 543 433,38	10 282 298,31	238 045,64	79 379,05
Opetus- ja kulttuuripalvelut	262 029,98	255 540,14	186 293,05	247 536,10
Yhdyskuntapalvelut	310 644,79	302 950,88	297 894,43	307 527,89
Muut palvelut	1 442 698,51	1 406 966,39	959 177,85	1 135 039,94
Toimintatuotot yhteensä	12 709 231,16	12 394 454,57	1 801 231,65	1 876 378,92

*) sos. ja terveystoiminta sis. 236 751€ covid-19 avustusta

*) toimintatuottojen erittely esitetään ulkoisista eristä

Liitetieto 7

Verotulojen erittely				
	2022	2021	2022	2021
Kunnan tulovero	4 557 396,39	4 516 791,93	4 557 396,39	4 516 791,93
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 209 670,45	1 382 687,03	1 209 670,45	1 382 687,03
Kiinteistövero	959 524,70	920 765,53	966 767,97	927 862,49
Verotulot yhteensä	6 726 591,54	6 820 244,49	6 733 834,81	6 827 341,45

*) Kiinteistöveroista on eliminoitu konsernin sisäiset kiinteistöverot

Liitetieto 8

Valtionosuuksien ja verotulomenetyksen korvausten erittely				
	2022	2021	2022	2021
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	4 085 467,00	6 634 829,00	5 360 930,00	6 634 829,00
<i>Siiitä</i> : Verotuloihin perustuva valtionos.tasaus	1 275 463,00	1 509 252,00	1 275 463,00	1 509 252,00
<i>Siiitä</i> : Harkinnanvarainen valtionos.korotus	0,00	305 000,00	0,00	305 000,00
Koulutuskuntayhtymien valtionosuus	194 541,69	203 753,74	0,00	0,00
Opetus- ja kulttuuritoim. rahoituslain mukaiset valtionos.	-347 651,83	-378 520,00	-353 048,00	-378 520,00
Muu opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus		5 658,85		
Verotulomenetyksen korvaus	1 286 451,00	-21 276,00	1 286 451,00	-21 276,00
Valtionosuudet ja verotulomenetyksen korvaukset yhteensä	6 494 270,86	6 444 445,59	6 294 333,00	6 235 033,00

Liitetieto 9

Palvelujen ostojen erittely		
	2022	2021
Asiakaspalvelujen ostot	9 838 986,37	9 377 317,23
Muiden palvelujen ostot	1 821 645,33	1 853 347,47
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	11 660 631,70	11 230 664,70

Liitetieto 10

Valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukemiseksi annetut tuet valtuustoryhmittäin eriteltyinä (KuntaL 19.2§)

Ei ilmoitettavaa

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kunnan tilinpäätöksessä

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenosta arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Kunnanvaltuusto on muuttanut poistosuunnitelmaa 1.1.2014 alkaen.

Pysyvien vastaavien hyödykeryhmittäiset poistomenetelmät ja perusteet ovat:

Poistosuunnitelma**Pysyvien vastaavien hyödykeryhmä**

	Poistomenetelmä	Poisto- peruste	Yleisohjeen suositus
Aineettomat hyödykkeet			
Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto	5 v	2 - 5 v
Muut pitkävaikutteiset menot mm. laajakaista v. 2011 hanke	tasapoisto	10 v	5 - 10 v
Aineettomat hyödykkeet 1.1.2013 jälkeen hankitut			
Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto	2 v	2 - 5 v
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa		
Rakennukset ja rakennelmat 1.1.2001 jälkeen hankitut			
Asuinrakennukset	tasapoisto	50 v	30 - 50 v
Hallinto- ja laitosrakennukset	tasapoisto	50 v	20 - 50 v
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto	30 v	20 - 30 v
Muut rakennukset	tasapoisto	20 v	10 - 20 v
Rakennukset ja rakennelmat 1.1.2013 jälkeen hankitut			
Asuinrakennukset	tasapoisto	30 v	30 - 50 v
Hallinto- ja laitosrakennukset	tasapoisto	20 v	20 - 50 v
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto	20 v	20 - 30 v
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto	30 v	20 - 30 v
Muut rakennukset	tasapoisto	10 v	10 - 20 v
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Maa- ja vesirakenteet	menojäännöspoisto	20 %	10 - 20 %
Johtoverkostot	menojäännöspoisto	15 %	15 - 25 %
Muut maa- ja vesirakenteet	menojäännöspoisto	10 %	10 - 20 %

Kiinteät rakenteet ja laitteet 1.1.2001 jälkeen hankitut			
Maa- ja vesirakenteet	menojäännöspoisto	10 %	10 - 20 %
Vedenjakeluverkosto	menojäännöspoisto	7 %	7 - 10 %
Viemäriverkosto	menojäännöspoisto	7 %	7 - 10 %
Vesihuoltol. kiinteät rakenteet ja laitteet	menojäännöspoisto	15 %	15 - 25 %
Kadut ja tiet	menojäännöspoisto	15 %	15 - 20 %
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	menojäännöspoisto	20 %	20 - 25 %

Kiinteät rakenteet ja laitteet 1.1.2013 jälkeen hankitut			
Maa- ja vesirakenteet	menojäännöspoisto	20 %	10 - 20 %
Vedenjakeluverkosto	menojäännöspoisto	10 %	7 - 10 %
Viemäriverkosto	menojäännöspoisto	10 %	7 - 10 %
Vesihuoltol. kiinteät rakenteet ja laitteet	menojäännöspoisto	25 %	15 - 25 %
Kadut ja tiet	menojäännöspoisto	20 %	15 - 20 %
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	menojäännöspoisto	25 %	20 - 25 %
Muut maa- ja vesirakenteet	menojäännöspoisto	20 %	10 - 20 %
Valokuituverkko	tasapoisto	5 v	

Koneet ja kalusto			
Muut koneet ja kalusto	menojäännöspoisto	40 %	30 - 40 %

Koneet ja kalusto 1.1.2001 jälkeen hankitut			
Kuljetusvälineet	menojäännöspoisto	25 %	25 - 30 %
Muut koneet ja kalusto	menojäännöspoisto	20 %	30 - 40 %

Koneet ja kalusto 1.1.2013 jälkeen hankitut			
Kuljetusvälineet	menojäännöspoisto	30 %	25 - 30 %
Muut koneet ja kalusto	menojäännöspoisto	40 %	30 - 40 %

Ennakkomaksut ja keskeneräiset työt ei poistoaikaa

Pysyvien vastaavien sijoitukset
Osakkeet ja osuudet ei poistoaikaa

Liitetieto 12

Selvitys olennaisista tuottoihin ja kuluihin sisältyvistä pakollisten varausten muutoksista.

Pakollisten varausten muutokset 1 000 €				
	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Potilasvah.vakuutusmaksuvaraus 1.1.	132	130	0	0
Lisäykset tilikaudella	0	2	0	0
Vähennykset tilikaudella	0		0	0
Potilasvah.vak.maksuvaraus 31.12.	132	132	0	0
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 1.1	0	0	66	66
Lisäykset tilikaudella	0	0	23	0
Vähennykset tilikaudella	0	0	0	0
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 31.12.	0	0	89	66
Muut pakolliset varaukset 1.1.	266	2	0	0
Lisäykset tilikaudella	0	265	0	0
vähennykset tilikaudella	0	0	0	0
Muut pakolliset varaukset 31.12.	266	266	0	0

Liitetieto 13

Selvitys satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvistä eristä sekä olennaisista muihin toimintatuottoihin sisältyvistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitoista ja olennaisista muihin toimintakuluihin sisältyvistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappioista

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja –tappiot				
	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	37 515,16	86 107,50	37 515,16	
Rakennusten luovutusvoitot	84 006,93		84 006,93	
Muut luovutusvoitot	3 311,36	5 542,88	5 755,97	
<i>Luovutusvoitot yhteensä</i>	124 833,45	91 650,38	127 278,06	0,00
Muut toimintakulut				
Rakennusten luovutustappiot	149 201,41		149 201,41	
Muut luovutustappiot	4 657,30	97 183,31	6 427,30	97 873,25
<i>Luovutustappiot yhteensä</i>	153 858,71	97 183,31	155 628,71	97 873,25

Liitetieto 14

Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely				
	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Satunnaiset tuotot				
Pertunmetsä KOY/yhtiöittäminen	84 006,93	0,00	84 006,93	0,00
Pertunrinne as 5 luovutusvoitto	3 311,36	0,00	3 311,36	0,00
Nummela tila luovutusvoitto	37 515,16	0,00	37 515,16	0,00
S-S Sähkö Oy osak. luovutusvoitto	755 126,28	0,00	755 126,28	0,00
<i>Satunnaiset tuotot yhteensä</i>	879 959,73	0,00	879 959,73	0,00
Satunnaiset kulut				
Pertunmetsä KOY/yhtiöittäminen	149 201,41	0,00	149 201,41	0,00
Mäkiperttu as 3 luovutustappio	4 657,30	0,00	4 657,30	0,00
<i>Satunnaiset kulut yhteensä</i>	153 858,71	0,00	153 858,71	0,00

Liitetieto 15

Yhteismäärät muihin rahoitustuottoihin sisältyvistä tuotoista, jotka on saatu osuuksista muissa yhteisöissä.

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
	2022	2021
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä		14194,03
Osinkotuotot muista yhteisöistä	100 454,75	99 110,83
Peruspääoman korko kuntayhtymiltä	0,00	0,00
<i>Yhteensä</i>	100 454,75	113 304,86

Liitetieto 16

Erittely poistoeron muutoksista.
Ei ilmoitettavaa.

Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 17

Lainan liikkeeseen laskemisesta aiheutuneet kuluksi kirjaamattomat menot ja pääomaalennukset

Ei ilmoitettavaa.

Liitetieto 18

Arvonkorotusten periaatteet ja arvonmääritysmenetelmät.

Vastaavien arvostuserät on sisällytetty ko. käyttöomaisuuden eriin.

Konsernitaseeseen sisältyy Koulutuskeskus Salpauksesta tulevat arvonkorotukset. Arvostuserät ovat valtiolta korvauksetta saatuja pysyviä vastaavia. Arvonkorotukset on kirjattu taseen Vastaavaa-puolella pysyvien vastaavien maa-alueiden, rakennusten ja osakkeiden lisäykseksi. Taseen Vastattavaa-puolella arvonkorotus on merkitty omaan pääomaan sisältyvään arvonkorotusrahaan.

Arvonkorotuksen korhteena olevien maa-alueiden ja rakennusten arvo on määritetty varovaisuuden periaatetta noudattaen.

Liitetieto 19

Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti.

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet												
	Aineettomat hyödykkeet				Aineelliset hyödykkeet							
	Aineet tomat oikeudet	Muut pitkävai- kutteis- et	Ennak- korak- sut	Yhteen- sä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykke- et	Ennakkoma- ksut ja kesken- hankinnat	Yhteensä	
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00	1 194 503,49	6 245 474,45	1 758 584,84	57 204,67	0,00	0,00	9 255 767,45	
Lisäykset tilikauden aikana					3 000,00	0,00		2 444,61		11 736,69	17 181,30	
Rahoitusosuudet tilikauden aikana												
Vähennykset tilikauden aikana					-35 986,43	-1 049 377,63	-14 080,22	-8 146,00			-1 107 590,28	
Siirrot erien välillä												
Tilikauden poisto				0,00		-261 227,64	-204 049,36	-18 337,20			-483 614,20	
Arvonl. ja niiden palautukset												
Aktivoidut korkomenot												
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00	1 161 517,06	4 934 869,18	1 540 455,26	33 166,08	0,00	11 736,69	7 681 744,27	
Arvonkorotukset												
Kirjanpitoarvo 31.12	0,00	0,00	0,00	0,00	1 161 517,06	4 934 869,18	1 540 455,26	33 166,08	0,00	11 736,69	7 681 744,27	
Olenneiset lisäpoistot	* Tilikaudella yhtiötetty Pertunmetsä KOY:ön Voivuori, Iltala, Pitkälä, Myllyrinne, Myllyaho ja Laviankulma, sekä luovutettu Järvi-Saimaan Palvelut Oy:lle apportina ruokapalvelukeskuksen laitteistoa. Näihin liittyvistä hyödykkeistä tehty kertapoistot. Pertunmetsään yhtiötetyistä 30.4.2022 ja ruokapalvelukeskuksen hyödykkeistä 31.12.2022.											
Erittely olenneisista lisäpoistoista												

Sijoitukset

Pysyvien vastaavien sijoitukset											
	Osakkeet ja osuudet					Jvk-, muut laina- ja muut saamiset					
	Osakkeet konserni- yhtiöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kunta- yhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Jvk- lain- a- saa- mis- et	Saamiset konserni- yhteisöt	Saa- mise- t kunt- a- yhty- mät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä	
Hankintameno 1.1.	107 684,56	0,00	715 079,74	212 043,97	1 034 808,27	0,00	205 659,98	0,00	167 275,10	372 935,08	
Lisäykset	1 030 000,00	143 472,37		51 111,74					9 200,00	9 200,00	
Vähennykset			0,00	-209 761,10			-6 000,00			-6 000,00	
Siirrot erien välillä										0,00	
Hankintameno 31.12.	1 137 684,56	143 472,37	715 079,74	53 394,61	2 049 631,28	0,00	199 659,98	0,00	176 475,10	376 135,08	
Arvonlennukset										0,00	
Arvonkorotukset										0,00	
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 137 684,56	143 472,37	715 079,74	53 394,61	2 049 631,28	0,00	199 659,98	0,00	176 475,10	376 135,08	

Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

Liitetieto 20,21,22

Omistukset muissa yhteisöissä						
	Yrityksen virallinen tunnus	Kunnan omistus osuus %	Konsernin omistus osuus %	Konsernin osuus omasta pääomasta	Konsernin osuus vieraasta pääomasta	Konsernin osuus tilikauden tuloksesta
Tytäryhteisöt						
Kiinteistö Oy Pertunmäki	0840306-6	100,00	100,00	45 833,42	598 155,73	31,97
As Oy Mansikkamäki	0614773-2	62,76	62,76	9 645,50	1 419,19	-255,34
Kuntayhtymät						
Etelä-Savon Maakuntaliitto kuntayhtymä	0215839-7	1,23	1,23	13 422,16	9 288,21	-674,41
Essote kuntayhtymä	0825508-3	2,15	2,15	630 501,59	4 581 656,19	77 847,59
Itä-Suomen Pähdehuollon kuntayhtymä *)		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Koulutuskeskus Salpaus kuntayhtymä	0993644-6	0,32	0,32	307 042,09	35 368,53	9 258,52
Vaalijala kuntayhtymä	0207327-0	0,57	0,57	146 139,32	175 563,05	6 622,07
Osakkuusyhteisöt **)						
As Oy Pertunrinne *)	0165880-8	27,58	27,58	63 640,51	1 076,40	1,86
Koy Kuortin Säästöpankintori	0752220-7	36,40	36,40	162 332,45	1 202,10	108,31

*) Kuntayhtymä lakkautettu vuonna 2021. Tilikaudella 2022 As Oy Pertunrinneestä myyty as 5.

***) ei yhdistelty konserniin vähäisen merkityksen vuoksi

Kuntayhtymien tiedot on laskettu omistusosuuden mukaan, tytäryhtiöiden yhtiön alkuperäisistä tiedoista.

Liitetieto 23

Saamisten erittely

Erikseen pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset tytäryhteisöiltä, ky:ltä joissa kunta jäsenenä sekä osakkuus- ja muilta omistusyhteisöiltä.

	2022		2021	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	5 391,88	0,00	0,00
<i>Yhteensä</i>	0,00	5 391,88	0,00	0,00
Saamiset ky:ltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	36 305,86	0,00	18243,66
Siirtosaamiset	0,00	61 523,60	0,00	178920,23
<i>Yhteensä</i>	0,00	97 829,46	0,00	197163,89
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistus yhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Yhteensä</i>	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Saamiset yhteensä</i>	0,00	103 221,34	0,00	197163,89

Liitetieto 24

Siirtosaamisiin sisältyvät olennanaiset erät

Siirtosaamisiin sisältyvät olennanaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Siirtosaamiset	34,33	35,59		
<i>Pitkäaik. siirtosaamiset yhteensä</i>	34,33	35,59	0,00	0,00
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot	19 662,00		19 662,00	
Kelan korvaus työterv.huollosta	18 633,45	35 256,75	15 824,05	14 522,56
EU-tuet ja avustukset	44 397,79	92 558,02	37 883,76	34 549,81
Siirtosaamiset jäsenkunnilta (Essote)		42 301,70	61 523,60	178 920,23
Lahjoitusrahastojen saamiset	22 193,91		22 193,91	
Muut tulojäämät	868 983,14	345 497,14	89 070,49	66 776,44
<i>Tulojäämät yhteensä</i>	973 870,29	515 613,61	246 157,81	294 769,04
<i>Lyhytaik. siirtosaam. yhteensä</i>	973 870,29	515 613,61	246 157,81	294 769,04

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 25

Tase-eräkohtainen erittely oman pääoman erien lisäyksistä ja vähennyksistä sekä siirroista näiden erien välillä tilikauden aikana.

Oman pääoman erittely				
	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Peruspääoma 1.1.	5 437 102,73	5 437 102,73	5 437 102,73	5 437 102,73
Lisäys / vähennys		0,00		0,00
Peruspääoma 31.12.	5 437 102,73	5 437 102,73	5 437 102,73	5 437 102,73
Arvonkorotusrahasto 1.1.	3 346,55	5 352,78	0,00	0,00
Lisäys / vähennys	-1 291,25	-2 006,23	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto 31.12.	2 055,30	3 346,55	0,00	0,00
Muut omat rahastot 1.1.	18 658,67	21 551,38	0,00	0,00
Lisäys / vähennys	0,00	-2 892,71	0,00	0,00
Muut omat rahastot 31.12.	18 658,67	18 658,67	0,00	0,00
Ed. tilikausien yli- / alijäämä 1.1.	-2 870 394,85	-2 022 056,25	-3 016 004,51	-2 056 052,74
Lisäys / vähennys	-23 142,09			0,00
Ed. tilikausien yli- / alijäämä 31.12.	-2 893 536,94	-2 022 056,25	-3 016 004,51	-2 056 052,74
Tilikauden yli- / alijäämä	-315 737,70	-848 338,60	-420 926,97	-959 951,77
<i>Oma pääoma 31.12.</i>	2 248 542,06	2 588 713,11	2 000 171,25	2 421 098,22

Liitetieto 26
Erittely poistoerosta

Ei ilmoitettavaa.

Liitetieto 27

Tase-erien mukaan eritelty tieto sellaisista pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvista veloista, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua.

Pitkäaikaiset velat	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 469 012,39	3 893 420,87	3 414 579,52	3 794 166,20
<i>Pitkäaikaiset velat yhteensä</i>	3 469 012,39	3 893 420,87	3 414 579,52	3 794 166,20

Vuoden 2022 tilinpäätöksessä esitetään velat ja velkojen osat, jotka erääntyvät 1.1.2028 tai sen jälkeen.

Liitetieto 28

Erittely liikkeeseen lasketuista joukkovelkakirjalainoista

Ei ilmoitettavaa.

Liitetieto 29

Erittely olennaisista pakollisiin varauksiin merkityistä eristä, jos se on tarpeen tase-erien selventämiseksi.

Pakolliset varaukset	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Muut pakolliset varaukset	42,22	266 058,89		0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu	133 543,10	131 558,80		0,00
Osuus Essoten alijäämästä	0,00	0,00	89 331,38	66 203,80
<i>Muut pakolliset varaukset yhteensä</i>	133 585,32	397 617,69	89 331,38	66 203,80

Liitetieto 30

Erikseen pitkä- ja lyhytaikaiset velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä ja osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille.

Vieras pääoma				
	2022		2021	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot	0,00		0,00	0,00
Ostovelat	0,00	251,64	0,00	20 327,94
Muut velat	0,00		0,00	0,00
Siirtovelat	0,00		0,00	0,00
<i>Yhteensä</i>	0,00	251,64	0,00	20 327,94
Velat ky:lle, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot	0,00		0,00	0,00
Ostovelat	0,00	830 679,64	0,00	417 449,95
Muut velat	0,00		0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	15 068,48	0,00	0,00
<i>Yhteensä</i>	0,00	845 748,12	0,00	417 449,95
Velat osakkuus- tai sekä muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Yhteensä</i>	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Vieras pääoma yhteensä</i>	0,00	845 999,76	0,00	437 777,89

Liitetieto 31

Sekkilimiitti Ei ilmoitettavaa.

Liitetieto 32

Tase-erän Muut velat erittely Ei ilmoitettavaa.

Liitetieto 33

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät.

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	28 263,57	31 851,71	28 263,57	31 851,71
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	812 226,55	962 194,68	260 844,81	287 095,63
Korkojaksotukset	26 848,15	12 468,43	22 517,67	10 437,97
Muut menojäämät	354 534,35	159 665,00	38 711,41	6 822,14
<i>Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä</i>	1 221 872,62	1 166 179,82	350 337,46	336 207,45

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Liitetieto 34

Velat, joista vakuudeksi on annettu kiinnityksiä

Ei ilmoitettavaa.

Liitetieto 35, 36, 37

Vakuudet

Ei ilmoitettavaa.

Liitetieto 38

Vuokra- ja leasingopimusten mukaisten vuokrien jäljellä oleva määrä

Vuokravastuut	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Toimitilojen vuokravastuut	18 148	30 301		
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	35 114	89 574	30 927	60 784
Maa-alueiden vuokravastuut	9 268	9 578		
Muut vuokravastuut	1 501	2 791		
Vuokravastuut yhteensä	64 031	132 244	30 927	60 784
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus				
	2022	2021	2022	2021
Toimitilojen vuokravastuut	12 153	12 153		
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	30 319	54 460	25 159	30 408
Maa-alueiden vuokravastuut	310	310		
Muut vuokravastuut	1 290	1 290		
Yhteensä	44 072	68 213	25 159	30 408

Leasingvuokrasopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.

Liitetieto 40

Kunnan antamat vastuusitoumukset sen kanssa samaan kons. kuuluvien yhteisöjen puolesta

Vastuusitoumukset

Järjestelyjen tarkoitus				
	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Takaukset samaan kons. kuul. yht. puolesta				
Alkuperäinen pääoma		0		0
Jäljellä oleva pääoma		0		0
Kunnan antamat muut vastuusitoumukset				
Alkuperäinen pääoma	730 000	730 000	730 000	730 000
Jäljellä oleva pääoma	55 500	69 000	55 500	69 000
Lainojen vakuudeksi annetut				
Kiinteistökiinnitykset	2 172	2 172		
Yrityskiinnitykset	0	0		
Erityispanttaukset	8 071	8 071		

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	2022	2021
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	12 446 096	11 694 143
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0	0
Kunnan mahd. vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	7 197	7 660

Muut kuntaa koskevat taseen ulkopuoliset järjestelyt				
	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Sopimusvastuut				
Sitoumukset avustukseen	103 743	136 002	42 250	57 798
Muut vastuut	1 454	2 153		0
Sopimusvastuut yhteensä	105 197	138 155	42 250	57 798
Arvonlisäveron palautusvastuu 1)	156 154	215 399	71 539	131 012
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu 2)	2 009 324	2 362 878	2 005 350	2 005 350
<p>1) Palautuksena ja vähennyksenä käsitellyt arvonlisäverot uudisrakennusten ja perusparantamisen hankintamenoista, joihin liittyy mahdollinen palautusvelvollisuus kiinteistöt myytäessä tai niiden käyttötarkoituksen muuttuessa vähennykseen tai palautukseen oikeuttamattomaan tarkoitukseen (ALV 120§). Palautusvastuuta määriteltäessä otetaan huomioon kiinteistöt, joiden osalta vastuun toteutuminen on todennäköistä investointi- tai taloussuunnitelmaan tai toimenpideohjelmaan perustuen.</p> <p>2) Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä opetus- ja kulttuuritoimen perustamishankkeisiin saatujen valtionosuuksien palautusvastuut, STVOL 4:30 §, L opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta 7:30 § (vastuu voimassa 15 vuotta). Vastuut päättyvät vuosina 2024 – 2025.</p>				

Aravalain ja korkotukilain nojalla tuettuja vuokra-asuntoja (ARA-vuokra-asunnot) koskevat aravarajoituslain (1190/1993) mukaiset käyttö- ja luovutusrajoitukset;

588-410-4-131 (Vuokratalo 5, Laviankulma), rajoitukset voimassa 27.4.2026 saakka,
588-410-11-333 (Vuokratalo 4, Myllyaho), rajoitukset voimassa 26.2.2025 saakka.

Käyttö- ja luovutusrajoitukset siirtyneet KOY Pertunmetsälle apporttiluovutuksen yhteydessä.

Korkojohdannaiset	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Ostetut			0	0
Asetetut			0	0
Optiosopimukset			0	0
Koronvaihtosopimukset	36 576	47 326	0	0
Koronvaihtosopimukset, markkina-arvo	-47	-4 099	0	0

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Liitetieto 42

Henkilöstön lukumäärä 31.12. tehtäväalueittain tai muuta kunnan määrittelemää ryhmittelyä käyttäen.

Henkilöstön lukumäärä 31.12.				
	2022	koko /osa	2021	koko /osa
Yleishallinto	9	0	10	1
Sosiaali- ja terveystoimi (Essote)	0	0	0	0
Sivistys- ja hyvinvointitoimi	31	12	32	9
Yhdyskuntapalvelu	5	0	7	0
Muut palvelut	6	0	5	1
Liiketoiminta	0	0	1	0
<i>Yhteensä</i>	51	12	55	11

Liitetieto 43

Tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut.

Henkilöstökulut	2022	2021
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	2 922 247,30	3 058 300,00
Henkilöstökulut yhteensä	2 922 247,30	3 058 300,00

Liitetieto 44

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetyt luottamushenkilömaksut (kuntalaki 82.3 §)

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut.		
	2022	2021
Keskusta	2 975,00	2 189,50
Perussuomalaiset	249,75	253,50
Kokoomus	1 314,38	877,52
Sitoutumattomat	979,00	1 008,44
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	5 518,13	4 328,96

Liitetieto 45

Tilintarkastajan palkkiot

Tilintarkastajan palkkiot		
	2022	2021
BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	7 175,76	7 116,50
Tilintarkastajan lausunnot	0,00	300,00
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	0,00	0,00
Muut palkkiot	334,24	266,50
<i>Yhteensä</i>	7 510,00	7 683,00

LUETTELOT JA SELVITYKSET

Pertunmaan kunta

Käytetyt kirjanpitokirjat

Päiväkirja atk-tulosteena
Pääkirja atk-tulosteena
Ostoreskontra atk-tulosteena
Myyntireskontra atk-tulosteena
Käyttöomaisuuskirjanpito atk tulosteena
Palkkakirjanpito atk-tulosteena
Konsernikirjanpito atk-tulosteina sekä kokonaisuudessaan sähköisenä versiona kunnan palvelimella

Käytetyt tositelajit

10	Kassatositteet
21	Sähköiset ostolaskut
40	Yleislaskutus
50	Vesilaskutus
70	Myyntireskontran suoritus
80	Palkat
95	Käyttöomaisuuskirjanpito

Pertunmaan kunta

Käytetyt alv-koodit

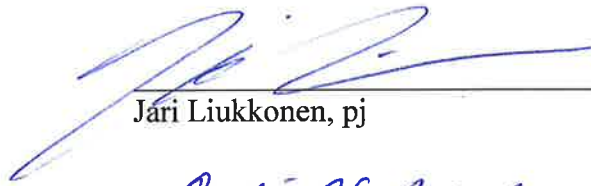
Palautusjärjestelmä	200	alv 0 %
	210	alv 10 %
	214	alv 14 %
	224	alv 24 %
	255	alv 5 %, laskennallinen
Vähennysjärjestelmä	100	alv 0 %
	110	alv 10 %
	114	alv 14 %
	124	alv 24 %
Myynti	300	alv 0%
	310	alv 10 %
	314	alv 14 %
	324	alv 24 %
	514	alv 14 %, palkat, oman käytön alv
	524	alv 24%, palkat oman käytön alv
Vähennysrajoitteiset	400	alv 0 %
	410	alv 10 %
	414	alv 14 %
	424	alv 24 %
		vähennysrajoitteiset käytössä vain ohjelmateknisistä syistä
Käänteinen vero	163	alv 10%, EU-tavaraosto, vähennyskelpoinen
	363	alv 10%, EU-tavaraosto, maksettava alv

ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

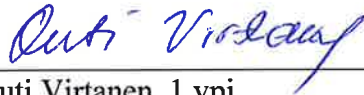
Pertunmaan kunta
Kunnanhallitus

Tilinpäätöksen allekirjoitukset

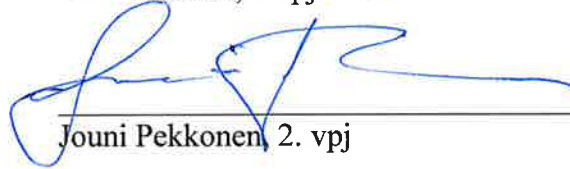
Pertunmaalla 27. maaliskuuta 2023

Jari Liukkonen, pj

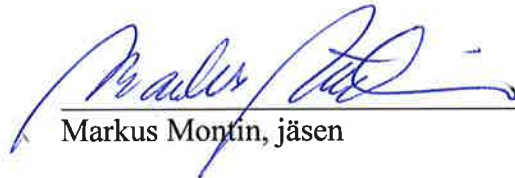
Outi Virtanen, 1.vpj

Jouni Pekkonen, 2. vpj

Kirsi Kauhanen, jäsen

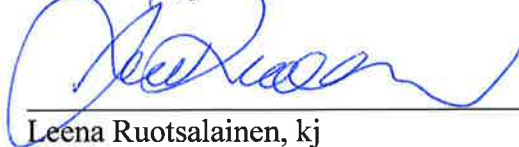
Markus Montin, jäsen

Raimo Mattila, jäsen

Nina Ruuth, jäsen

Leena Ruotsalainen, kj

Pertunmaan kunta
Kunnanhallitus

Tilinpäätöksen allekirjoitukset

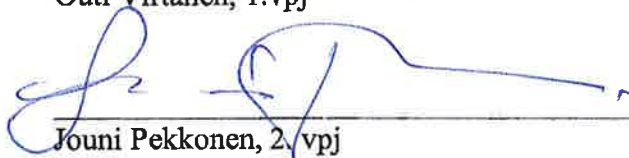
Pertunmaalla 24. huhtikuuta 2023

Jari Liukkonen, pj

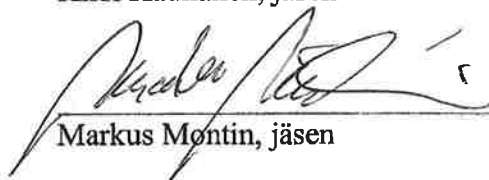
Outi Virtanen, 1.vpj

Jouni Pekkonen, 2.vpj

Kirsi Kauhanen, jäsen

Markus Montin, jäsen

Raimo Mattila, jäsen

Nina Ruuth, jäsen

Leena Ruotsalainen, kj

Mn Rm

Pertunmaan kunta

Tilintarkastusmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

___ / ___ 2023
